Διά χειρός Αμμοχωστιανών

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
FAMAGUSTA MUNICIPALITY

ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΔΗΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ | ΤΕΥΧΟΣ 4 | ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2022 | ΔΙΑΝΕΜΕΤΑΙ ΔΩΡΕΑΝ

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΧΑΡΗΣ Κ.
Οικία Γαλάνη 16, Δημ. 5 ... 86 74 [illegible]
ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
» Κεντρικά Δημοτικά Γραφεία, Ανεξαρτησίας & Μ. Συγκλητικής 87 21 56
» Οικία Δημοτικού Γραμματέως, Πεντέλης 4 ..... 86 25 47
» Δημοτική Βιβλιοθήκη, 16ης Ιουνίου .. 86 23 54
» Δημοτικός Παιδαγωγικός Σταθμός, Λεωφ. Ελευθερίας 86 33 05
» Δημοτικό Στάδιο 86 20 81
» Δημοτικά Λουτρά, Λεωφ. Ελευθερίας 86 35 95
» Δημοτικά Πάρκα, Έναντι Α΄ Γυμνασίου 86 49 49
» Δημοτικό Γκαράζ, Δρ. Αμμοχώστου-Λάρνακος 86 22 84
» Δημοτικά Σφαγεία, Λεωφ. Λαρνακας 50..... 86 25 46
» Δημοτική Αγορά Χονδρικής Πωλήσεως, Πλατ. Δημ. Αγοράς 86 27 34
» Γραφεία Ζυγιστών, Λιμήν Αμμοχώστου 86 23 67
» Τμήμα Οδοκαθαριστών, Κίμωνος 86 27 50
ΔΗΜΟΣΘΕΝΟΥΣ ΑΓΓΕΛΟΣ

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τεύχος Αρ. 4 Δεκέμβριος 2022
Διανέμεται ΔΩΡΕΑΝ

ISSN: 2547-8834

Πνευματικά Δικαιώματα
ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Κατά Νόμο Υπεύθυνος
ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Διεύθυνση:
Ανεξαρτησίας & Μ. Συγκλιτικής,
Αμμόχωστος, τηλ: 03872156

Προσωρινή Διεύθυνση:
Λεωφόρος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου III, αρ.138
3021 Λεμεσός

Ταχυδρομική Διεύθυνση:
Τ.Θ 51682, 3507
Λεμεσός

Τηλέφωνο Επικοινωνίας
25339757
Τηλεομοιότυπο: 25386969
Ηλεκτρονική Διεύθυνση:
info@famagusta.org.cy

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
FAMAGUSTA MUNICIPALITY
Εκτοπισμένος από την Τουρκική εισβολή του 1974

Συντακτική Ομάδα:
Μιχάλης Βασιλείου, Δημοτικός Σύμβουλος
Ανδρέας Βασιλείου, Δημοτικός Σύμβουλος
Ανδρέας Καζαμίας, Δημοτικός Σύμβουλος
Μαριλένα Μανώλη, Δημοτική Γραμματέας
Αννίτα Μπέρου, Βοηθός Γραμματειακός Λειτουργός
Δέσποινα Δαμιανού, Βοηθός Γραμματειακός Λειτουργός

Αρχισυνταξία:
Μιχάλης Βασιλείου
Μαριλένα Μανώλη
Αννίτα Μπέρου

Διορθώσεις:
Ανδρέας Καζαμίας
Δέσποινα Δαμιανού
Αννίτα Μπέρου

Επιμέλεια έκδοσης:
Μιχάλης Βασιλείου
Μαριλένα Μανώλη
Αννίτα Μπέρου

Φωτογραφικό υλικό από:
Αρχείο του Δήμου Αμμοχώστου, Πέτρος Φιάκκας
Παύλος Ιακώβου, Chris Αναστασίου

Εκτύπωση:
NBF GRAPHIC SOLUTIONS LTD

Φωτογραφία Εξωφύλλου:
Πέτρος Φιάκκας

Φωτογραφία οπισθόφυλλου:
Αρχείο Δήμου Αμμοχώστου

Θερμές ευχαριστίες προς όλους όσοι συνέβαλαν στη συγγραφή κειμένων, επιμέλεια και έκδοση του περιοδικού.

Περιεχόμενα

Ταυτότητα περιοδικού ... 1
Περιεχόμενα ... 2
Χαιρετισμός Δημάρχου Αμμοχώστου Δρ. Σίμου Ιωάννου ... 3
Μεταθανάτια Τελετή Τιμής
ΑΛΕΞΗΣ ΓΑΛΑΝΟΣ 2007 - 2019 ... 4

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ / ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
Φιλαρμονική Δήμου Αμμοχώστου ... 5
Πολ Νιούμαν Διάσημος Ηθοποιός ... 6-7
Αφιέρωμα στον γιατρό Δρ. Κώστα Χατζηκακού ... 8
Αφιέρωμα στον Κόκο Αντωνίου:
Ο αθλητικομορφωτικός Σύλλογος Μαραθών Κάτω Βαρωσίων ... 9

ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΤΗΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
Δημήτριος Χαμουδόπουλος Εκπαιδευτικός ... 10-11
Αφιέρωμα στον Βάσο Καραγιώργη ... 12

ΔΡΑΣΕΙΣ/ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ/ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ
01/12/2021 Επίσκεψη Εμπορικού Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών και Πειραιά στο Πολιτιστικό Κέντρο Δερύνειας ... 13
08/03/2022 Συνάντηση Αντιπροσωπείας Δήμου Αμμοχώστου με Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων ... 14
15/04/2022 Συνάντηση Υπουργού Υγείας της Ελλάδος στο Πολιτιστικό Κέντρο ... 14
15-17/04/2022 Επίσκεψη Δημάρχου Αμμοχώστου στις Ετήσιες εκδηλώσεις της Εξόδου της Ιεράς Πόλεως του Μεσολογγίου. ... 15
05/06/2022 Ημιτελής Μαραθώνιος 2022 ... 16
19/06/2022 Μέρα Αμμοχωστιανού Παιδιού ... 17
01/07/2022 Υπογραφή Πρωτόκολλου Συνεργασίας μεταξύ των Δήμων Πειραιά και Αμμοχώστου ... 18-19
06/08/2022 Αντικατοχική Εκδήλωση Δήμου Αμμοχώστου 2022 ... 20-21
28/08/2022 Κατάθεση στεφάνου στη μνήμη των τεσσάρων ηρώων του Αχυρώνα Λιοπετρίου ... 22
17/09/2022 Τελευταία συναυλία του θρυλικού συγκροτήματος της Αμμοχώστου ISADORAS ... 22
09/09/2022 Συνάντηση του Δημάρχου και αντιπροσωπείας του Δημοτικού Συμβουλίου Αμμοχώστου με την πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Roberta Metsola ... 23
25/09/2022 Φιλανθρωπικός Αγώνας Παλαίμαχων Ποδοσφαιριστών Ανόρθωση - Νέα Σαλαμίνα ... 24
05/10/2022 Συνεδρίαση Συντονιστικής Επιτροπής 2022 ... 25
11/10/2022 Τουρνουά Παλαίμαχων Ποδοσφαιριστών της Κοινότητας Φρενάρους με Τουρκοκύπριους Παλαίμαχους από την κατεχόμενη Αμμόχωστο ... 25
22/10/2022 Περιδιάβαση στην Αμμόχωστο ... 26-27
26/10/2022 Επίσκεψη του Δήμου Αμμοχώστου στο Λονδίνο για συνάντηση με το Σύνδεσμο Αμμοχωστιανών Ηνωμένου Βασιλείου ... 28
27/10/2022 Διάσκεψη Τύπου ΤΕΠΑΚ και Δήμου Αμμοχώστου ... 29
07/12/2022 Η Νέα Σαλαμίνα φιλοξένησε στο στάδιο "Αμμόχωστος Επιστροφή" τον Παναθηναϊκό σε φιλικό παιχνίδι ... 30
Δραστηριότητες/Συναντήσεις του Δήμου Αμμοχώστου για το 2022 ... 31
Διαφώτιση στα σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης ... 31

ΕΙΚΑΣΤΙΚΗ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ
Δημοτική Πινακοθήκη Αμμοχώστου στο Δημοτικό μουσείο "Θάλασσα" ... 32-33
+ Γιώργος Σκοτεινός - Ζωγράφος 1937 – 2022 ... 34
Νίτσα Χατζηγεωργίου - Ζωγράφος ... 35
Άντης Παρτζίλης Σκηνογράφος, Ενδυματολόγος, Εικαστικός ... 36-38

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ
Ιστορία, Δραστηριότητες και φωτογραφίες Πολιτιστικού Κέντρου ... 39-41

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑΤΑ «ΣΤΙΓΜΕΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ»
Ιστορίες και Αναμνήσεις Δημοτών
Γιάγκο Κλεόπα ... 42-43
Θέμις Λουκά και Διαμάντω Αλεξάνδρου ... 44-45
Μιχάλης Τσαπαρίλλας ... 46-49
Σωτηρία Πύλα ... 50-51
«ΣΤΙΓΜΕΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ»
Εργασίες από μαθητές ... 52-65

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ ΜΟΥ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ
Ναυτικός Όμιλος Αμμοχώστου ... 66-69
Λιμάνι Αμμοχώστου ... 70-71

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ
Φωτογραφικό υλικό ... 72-73
Από που Προήλθε το όνομα Famagusta του Ανδρέα Μ. Βασιλείου 74-76

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ
Χορωδία Δήμου Αμμοχώστου ... 77

«ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ» ΩΡΑ ΓΙΑ ΚΟΥΙΖ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ
Κουίζ Γνώσεων ... 78
Σταυρόλεξο ... 79

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ ΜΑΣ ΦΙΛΟΥΣ
Γράφω ένα ποίημα για την πόλη μου…την Αμμόχωστο. ... 80

«Φύλαξε το κλειδί. Είναι του σπιτιού.
Όταν θα πας, ν' ανοίξεις.
Σε τόπο φύλαξέ το σίγουρο
και κάπου- κάπου να το καθαρίζεις.
Δεν πρέπει να σκουριάσει.
Να' ναι έτοιμο, μόλις σας πούνε
να γυρίσετε...
Έχω κλειδώσει δυο φορές την ξώπορτα.
Πρέπει να την τραβήξεις προς τα έξω,
μην ξεχάσεις...
Εγώ δε θα γυρίσω, όπως το λογάριαζα.
Εσύ θα πας.
Θα ξαναδείς το περιβόλι και την καρυδιά
που φύτεψα...
Πρόσεχε το κλειδί.
Η αυλή μας θα μοσκομυρίζει
γιασεμιά.
Το κλήμα θα' χει σίγουρα καρπό...
Μόνο που χρόνια τώρα έμεινε ακλάδευτο.
Όταν θα πας, να φέρεις το Μηνά να το κλαδέψει.
Και μην ξεχάσεις τα βασιλικά στη γλάστρα.
Θα' ναι όμορφα, Χαρά Θεού, μες στην αυλή μας.
Μην κλαις.
Μονάχα το κλειδί να το φυλάξεις καλά.
Ξέρεις τι δυσκολία θα' χεις, αν το χάσεις;
Πού να' βρεις μάστορη να σου αλλάξει κλειδαριά,
όταν στην Πόλη θα γυρίσεις».

Κλαίρη Αγγελίδου

Χαιρετισμός

Δημάρχου Αμμοχώστου

Με μεγάλη χαρά και ικανοποίηση χαιρετίζω για μια ακόμη χρονιά την προσπάθεια για τη συνέχιση της έκδοσης του ετήσιου τεύχους του περιοδικού του Δήμου μας, με τίτλο: «Δια χειρός Αμμοχωστιανών». Το περιοδικό αυτό είναι αποτέλεσμα συλλογικής προσπάθειας και εργασίας με απώτερο σκοπό τη συνέχεια του αδιάλειπτου αγώνα μας για να διατηρηθεί ζωντανή η ελπίδα, η μνήμη και η δίψα για επιστροφή στην αγαπημένη μας πόλη Αμμόχωστο. Ελπίδα μας είναι τόσο οι Αμμοχωστιανοί αναγνώστες, όσο και οι υπόλοιποι συμπατριώτες μας - να ζήσουν νοερά, μέσα από τις σελίδες αυτές, την ιστορική πορεία της θαλασσοφίλητης πόλης μας, της Αμμοχώστου μας.

Γιατί επιμένουμε να είμαστε εδώ μετά από 49 χρόνια;

Γιατί δεν ξεχνούμε τα γεγονότα του Ιούλη και του Αυγούστου του '74. Δεν ξεχνούμε τα καραβάνια των αυτοκινήτων που αργά-αργά εγκατέλειπαν την πόλη, το πρωινό της 14ης Αυγούστου. Δεν ξεχνούμε τα δάκρυα και το κλάμα των γονιών και των παππούδων μας, που μέσα στον καυτό ήλιο του Αυγούστου αποχαιρετούσαν για τελευταία φορά τα σπίτια τους, τις εκκλησίες τους, τους τάφους των προγόνων τους.

Αισθάνομαι βαθύτατα την ανάγκη να εκφράσω την στήριξή μου σε κάθε Αμμοχωστιανό ο οποίος εμβρόντητος παρακολουθεί τις προσπάθειες εποικισμού της Αμμοχώστου. Τέτοιες ενέργειες κρίνονται ως παράνομες, εγκληματικές είναι πέρα για πέρα καταδικαστέες και ουδόλως εξυπηρετούν οποιαδήποτε ειρηνική προσπάθεια εξεύρεσης λύσης. Αντίθετα, υπονομεύουν την ίδια την προοπτική της συνολικής λύσης του Κυπριακού.

Το Κυπριακό σήμερα έχει φτάσει σε ένα σημείο που οι δείκτες του ρολογιού απομακρύνθηκαν κατά πολύ από τα μεσάνυχτα, σε σημείο που είναι σχεδόν αδύνατο να γυρίσουμε πίσω το ρολόι. Κατά συνέπεια, η μόνη πραγματική ελπίδα που μας απομένει είναι να φτιάξουμε μια νέα αυγή και να παραμείνουμε ενωμένοι, ούτως ώστε να διατηρηθεί ο κοινωνικός ιστός της πόλης μας. Μόνο πιστοί στο καθήκον μας θα φθάσουμε στο πολυπόθητο αποτέλεσμα και θα πραγματοποιήσουμε τον σκοπό μας, να δούμε ελεύθερη την Αμμόχωστό μας.

Ο Δήμος Αμμοχώστου και το Δημοτικό Συμβούλιο συνεχίζει συλλογικά να καταβάλλει κάθε δυνατή προσπάθεια έτσι ώστε η πόλη μας, στους δύσκολους καιρούς που διανύουμε, να επιστρέψει το συντομότερο δυνατό στους νόμιμους κατοίκους της. Μέχρι την πολυπόθητη αυτή μέρα, ο Δήμος θα συνεχίσει να διοργανώνει ποικίλες πολιτιστικές εκδηλώσεις και δραστηριότητες, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στις δράσεις που αφορούν την εκστρατεία διαφώτισης για προβολή της αγαπημένης μας πόλης, τόσο εντός, όσο και εκτός Κύπρου.

Στόχος μας είναι όλες οι ενορίες του Δήμου μας να ξαναζήσουν τις ένδοξες και παραγωγικές στιγμές πριν τον βίαιο ξεριζωμό. Παραμένουμε συσπειρωμένοι και δυνατοί για να συνεχίσουμε τον αγώνα για μια δίκαιη λύση και επιστροφή στις πατρογονικές μας εστίες μακριά από κομματικές και άλλες σκοπιμότητες.

Κλείνω τον χαιρετισμό μου με το βλέμμα στραμμένο στην Αμμόχωστο! Είναι υπόσχεση, είναι όραμα, είναι στόχος ζωής. Αμμόχωστος, θα επιστρέψουμε πιστοί στην άνοιξή σου!

Δρ. Σίμος Ιωάννου
Δήμαρχος Αμμοχώστου

Μεταθανάτια Τελετή Τιμής

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΑΛΕΞΗΣ ΓΑΛΑΝΟΣ
2007 - 2019

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
FAMAGUSTA MUNICIPALITY

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΥΠΟΥ

Ref. ΔΑ.ΑΤ. 6.0.20-22.070422

ΜΕΤΑΘΑΝΑΤΙΑ ΕΚΔΗΛΩΣΗ ΤΙΜΗΣ ΤΟΥ ΑΕΙΜΝΗΣΤΟΥ ΔΗΜΑΡΧΟΥ ΜΑΣ ΑΛΕΞΗ ΓΑΛΑΝΟΥ

Ο Δήμος Αμμοχώστου διοργάνωσε την μεταθανάτια εκδήλωση τιμής του αείμνηστου Δήμαρχου μας Αλέξη Γαλανού την Τέταρτη 6 Απρίλιου 2022 ώρα 19:30μ.μ. στην Αίθουσα Πάνος Σολομωνίδης στη Λεμεσό. Παρόλα τα περιοριστικά μέτρα καταφέραμε να τιμήσουμε τον 2ο μακροβιότερο Δήμαρχο Αμμοχώστου στην προσφυγιά. Με την εκδήλωση αυτή αποδώσαμε τον ελάχιστο φόρο τιμής σε ένδειξη της ευγνωμοσύνης μας για την συνολική προσφορά του τόσο στην πολιτική και κοινωνική ζωή της Κύπρου όσο και στον αγώνα για επίλυση του Κυπριακού και επιστροφή στην αγαπημένη μας βασιλεύουσα, την Αμμόχωστο. Τιμήσαμε έναν άνθρωπο που διετέλεσε Δήμαρχος Αμμοχώστου για μια περίπου δωδεκαετία από το 2007 μέχρι το 2019 όπου και απεβίωσε προδομένος από την καρδιά του το ηλιόλουστο πρωινό της 15ης Ιουλίου του 2019.

Χαιρετισμούς απηύθυναν ο κ. Νίκος Κάρουλλας Πρόεδρος της Επιτροπής Πολιτισμού & Εκδηλώσεων του Δήμου Αμμοχώστου. Ο Δήμαρχος Αμμοχώστου Δρ. Σίμος Ιωάννου απεύθυνε προς τιμή του Αλέξη Γαλανού το δικό του χαιρετισμό. Κύριος ομιλητής της εκδήλωσης ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Ιωάννης Κασουλίδης ο οποίος παρουσίασε εκτενέστερα την ζωή και το έργο του μακαριστού Δημάρχου με γνωστές και άγνωστες πτυχές της ζωής και της καριέρας του. Η σύζυγος του μ. Δημάρχου κα Αλεξάνδρα Γαλανού απάγγειλε ένα από τα δικά της ποιήματα αφιερωμένα στον αγαπημένο της σύζυγο με τίτλο: "Μια Κυριακή που δεν ήταν Γιορτή". Στην οικογένεια του Αλέξη Γαλανού προσφέρθηκε, τιμής ένεκεν, το γλυπτό του Φίλιππου Γιαπάνη «Ελευθερία» και έγινε Αντιφώνηση εκ μέρους της οικογένειας από τον υιό του Χρίστο Γαλανό.

Προς τιμή του αγαπημένου μας Δημάρχου, το Δημοτικό Συμβούλιο σε συνεδρίαση του ημερομηνίας 17 Μαρτίου 2022 αποφάσισε την μετονομασία της Αίθουσας εκδηλώσεων του Πολιτιστικού Κέντρου του Δήμου Αμμοχώστου στη Δερύνεια σε *«Αίθουσα Εκδηλώσεων Αλέξη Γαλανού»*. Η εκδήλωση μας έκλεισε με σύντομο καλλιτεχνικό πρόγραμμα με αγαπημένα τραγούδια του Δημάρχου μας από την Χορωδία του Δήμου Αμμοχώστου υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του μαέστρου και συνθέτη Νίκου Βήχα.

Δήμος Αμμοχώστου
7 Απριλίου 2022

ΑΦΙΕΡΩΜΑΤΑ / ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Φιλαρμονική Δήμου Αμμοχώστου

Η φιλαρμονική του Δήμου Αμμοχώστου ιδρύθηκε κατόπιν σχετικής απόφασης του δημοτικού συμβουλίου Αμμοχώστου γύρω στο 1961-1962. Ιδρυτής, μαέστρος και καλλιτεχνικός διευθυντής της είναι ο Μιχαλάκης Μιχαηλούδης, ο οποίος σήμερα ζει μόνιμα στη Μεγάλη Βρετανία.

Αρχικά, ξεκίνησε να λειτουργεί με 25 περίπου μέλη και στο τέλος έφθασε μέχρι και τα 40 μέλη. Η φιλαρμονική ήταν μικτή, αποτελούνταν από άντρες και γυναίκες ακόμα και από μικρά παιδιά (15 χρονών).

Στη φιλαρμονική έπαιζαν διάφορα μουσικά όργανα, όπως φλάουτο, κλαρίνο, τρομπόνι, εμφώνιο, όμποε, τρομπέττα , ντραμς, σαξόφωνο, αλτικόρνο, τούμπα και πίκολο (μικρό φλάουτο).

Η φιλαρμονική του Δήμου λάμβανε μέρος σε διάφορες εκδηλώσεις που διοργανώνονταν στην Αμμόχωστο ή/και σε εθνικές επετείους. Μερικές από τις εκδηλώσεις ήταν τα Ανθεστήρια, διάφορες χριστουγεννιάτικες εκδηλώσεις, η Γιορτή του Πορτοκαλιού, η περιφορά του Επιταφίου κ.λπ.

Οι πρόβες της φιλαρμονικής πραγματοποιούνταν σε αίθουσα στο Δημοτικό Μέγαρο της Πόλης μας. Γινόντουσαν δύο πρόβες κάθε εβδομάδα, με διάρκεια 1-2 ώρες η κάθε μία.

Τα μέλη της φιλαρμονικής είχαν στολή, την οποία αποκτούσαν με δικά τους έξοδα. Οι άντρες φορούσαν παντελόνι και μαύρο σακάκι, άσπρο υποκάμισο και μαύρη γραβάτα. Οι γυναίκες φορούσαν άσπρη φούστα, υποκάμισο άσπρο και μαύρο παπιγιόν.

Αξίζει να σημειωθεί ότι τα μέλη της φιλαρμονικής δεν είχαν κανένα οικονομικό κίνητρο που να τους ωθούσε να λαμβάνουν μέρος ως μέλη της φιλαρμονικής. Συμμετείχαν επειδή πάνω απ' όλα αγαπούσαν τη μουσική και δεύτερον επειδή ήθελαν να προσφέρουν τις υπηρεσίες τους αφιλοκερδώς στον Δήμο της Αμμοχώστου.

Οι πληροφορίες δόθηκαν από τη Μηλάνθη Σαββίδου και τον Παύλο Κατσικίδη, μέλη της φιλαρμονικής. Οι φωτογραφίες είναι από το προσωπικό τους αρχείο.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΤΗΤΕΣ ΠΟΥ ΠΕΡΑΣΑΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟ

Πολ Νιούμαν

Διάσημος Ηθοποιός

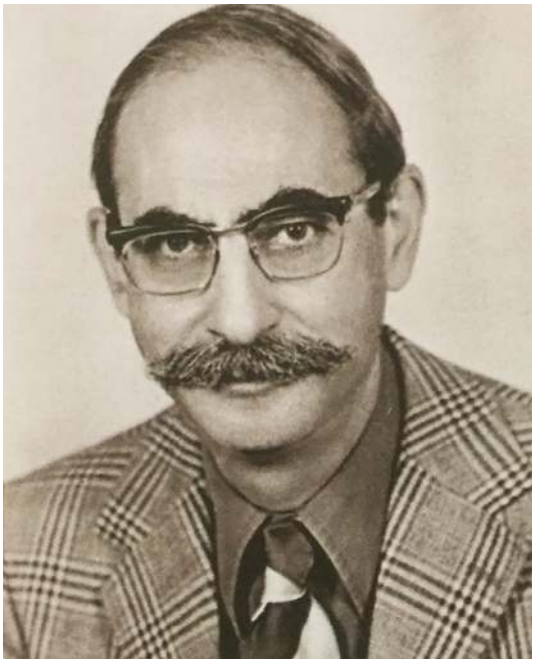
Ο διάσημος ηθοποιός Πολ Νιούμαν στην Αμμόχωστο και συγκεκριμένα στο ξενοδοχείο Constantia.
Ο Πολ Νιούμαν και η Τζοάν Γούντγουορντ (φωτογραφία στην παραλία του γνωστού ξενοδοχείου), που τον είχε συνοδεύσει στην Κύπρο το 1960, για όσο καιρό διήρκεσαν τα γυρίσματα της εξαιρετικής ταινίας «Έξοδος», με την Εύα Μαρί Σαντ, τον Ραλφ Ρίτσαρνσον και τον Πήτερ Λώφορντ, διέμεναν όλοι τους στο ξενοδοχείο «Constantia».
Μια καρτ ποστάλ (δεκαετία του 1940) και ένα φλιτζάνι (δεκαετία 1950) από το γνωστό ξενοδοχείο Κωνστάντια, από τα πρώτα ξενοδοχεία της πόλης μας. Κειμήλια ωραίων εποχών.

THE MARANGOS HOTELS CONSTANTIA

THE
CONSTANTIA HOTEL
North View
South View
FAMAGUSTA
CYPRUS
East View
West View

Αφιέρωμα στον γιατρό Δρ. Κώστα Χατζηκακού

Αγάπη, τιμή και ευγνωμοσύνη για τον αξέχαστο ορθοπεδικό της Αμμοχώστου, Κώστα Χατζηκακού.

Συμπληρώθηκαν φέτος 40 χρόνια από την εκδημία του Δρ Κώστα Χατζηκακού. Ο Κώστας Χατζηκακού γεννήθηκε στην Αμμόχωστο το 1924 και υπήρξε ο πρώτος ορθοπεδικός της. Επιστήμονας με πλατιά αναγνώριση, πηγαία αισθήματα αφειδώλευτης προσφοράς και συμπαράστασης προς τον πάσχοντα συνάνθρωπο.

Αφού ολοκλήρωσε τις σπουδές του στο Ηνωμένο Βασίλειο, άνοιξε την κλινική Χατζηκακού στην Αμμόχωστο, την οποία επισκέπτονταν καθημερινά ασθενείς από ολόκληρο το νησί. Λέγεται, ότι ο γιατρός Χατζηκακού μπορούσε να εξετάσει έως και 200 ασθενείς την ημέρα. Τόσο είχε διαδοθεί η φήμη του κι άλλο τόσο ακούραστα υπηρετούσε το λειτούργημά του.

Κατά την τουρκική εισβολή του 1974, μαζί με άλλους Αμμοχωστιανούς συνάδελφούς του, εργάστηκε ημερόνυχτα και πρόσφερε εθελοντικά τις υπηρεσίες του για να απαλύνει τον πόνο των τραυματιών.

Μετά τη λήξη των εχθροπραξιών εγκαταστάθηκε στη Λάρνακα, όπου και λειτούργησε κλινική, που στεγάστηκε στο παλιό πατρικό σπίτι του Τάκη Λευκαρίτη, ο οποίος το παραχώρησε δωρεάν. Οι ασθενείς συνέχισαν να κατακλύζουν και τη νέα του κλινική απ' όπου πρόσφερε τις υπηρεσίες του, χωρίς να δέχεται αμοιβή από τους πρόσφυγες.

Το βεβαρυμένο πρόγραμμά του δεν τον εμπόδισε να ασχοληθεί με την πολιτική. Εκλέγηκε βουλευτής Αμμοχώστου για δύο περιόδους, το 1970 με την Προοδευτική Παράταξη και το 1981 με τον Δημοκρατικό Συναγερμό.

Ο σπουδαίος επιστήμονας και φιλάνθρωπος Κώστας Χατζηκακού απεβίωσε στις 11 Ιουλίου 1982. Μια λαμπρή προσωπικότητα με ανθρωπιά, απαράμιλλο μεγαλείο ψυχής και ήθους. Το φωτεινό παράδειγμά του θα προβάλλει πάντα σαν φάρος στις ψυχές όλων, όσων είχαν την τύχη και την τιμή να τον συναντήσουν.

Αφιέρωμα

στον Αθλητικομορφωτικό Σύλλογο Μαραθών Κάτω Βαρωσίων

από τον Κόκο Αντωνίου

ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΙΚΗ ΟΜΑΔΑ « ΜΑΡΑΘΩΝ» ΚΑΤΩ ΒΑΡΩΣΙΩΝ 1957

ΟΡΘΙΟΙ ΑΠΟ ΑΡΙΣΤΕΡΑ: ΧΑΡΗΣ, ΣΑΒΒΑΚΗΣ,ΚΟΚΟΣ, ΠΑΜΠΗΣ, ΠΑΡΤΑΚΚΟΣ, ΧΡΙΣΤΟΣ, ΠΑΜΠΗΣ, ΑΝΔΡΕΑΣ
ΚΑΘΗΜΕΝΟΙ: ΣΤΡΟΥΘΟΣ, ΘΑΣΟΣ, ΚΟΚΟΣ, Α. ΣΠΥΡΟΥ, ΟΡΦΑΝΙΔΗΣ, ΘΕΟΔΟΥΛΗΣ

Ο ΑΘΛΗΤΙΚΟΜΟΡΦΩΤΙΚΟΣ ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΜΑΡΑΘΩΝ ΚΑΤΩ ΒΑΡΩΣΙΩΝ

Πριν απ' οτιδήποτε άλλο οφείλω και αξίζει να μνημονεύσω και να ευχαριστήσω τον μακαρίτη φίλο Νίκο Νικολάου καθ' ότι είναι ο άνθρωπος που με φώτισε για τα γεγονότα από την περίοδο 1939 μέχρι το 1956.

Ήταν μια Κυριακή του Μαρτίου το 1939 όπου πραγματοποιήθηκε μια μεγάλη συγκέντρωση από ενοράτες του Κάτω Βαρωσιού, στο Δημοτικό Σχολείο. Αυτή η συγκέντρωση προετοιμάστηκε από καιρό, από αρκετούς προοδευτικούς φίλους που δρούσαν στην μεγάλη ενορία του Κάτω Βαρωσιού.

Σ' αυτή τη συγκέντρωση η οποία πρέπει να σημειώσουμε είχε προσλάβει παγκοινοτικό χαρακτήρα αποφασίστηκε η ίδρυση του Αθλητικομορφωτικού Συλλόγου «ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ».

Σκοποί και στόχοι του Συλλόγου ήταν η αναβάθμιση της κοινότητας, μέσων του αθλητισμού, της μόρφωσης των καλλιτεχνικών εκδηλώσεων και της σωστής διαπαιδαγώγησης με ιδιαίτερη προσοχή τους νέους.

Η συγκέντρωση εξέλεξε επταμελή επιτροπή, που απαρτίζετο από τους πιο κάτω.

1. Νίκο Βασιλείου Γραμματέας
2. Σταυράκης Σιδερός Ταμίας
3. Γιώργος Ζοννούσιος Εφοροκτόρας
4. Σάββας Γεωργίου Μέλος
5. Χρίστος Περικλή «
6. Ανδρέας Χ' Πιερή «
7. Γερόλεμος Καπετάνιος «

Στο μητρώο είχαν εγγραφεί πάνω από εκατό (100) μέλη και ο αριθμός συνεχώς αυξάνετο.

Τα πρώτα θετικά δείγματα της προσφοράς του Συλλόγου δεν άργησαν να φανούν καθ' ότι αρκετοί ήταν αυτοί που με την έλευση τους στο Σύλλογο κατάφεραν να απαλλαγούν από αρκετές κακές συνήθειες , όπως το ποτό , το κουμάρι, κλπ.κές κ.τ.λ.

Με την ίδρυση του Συλλόγου δημιουργήθηκε μια πολύ δυνατή Πετοσφαιρική Ομάδα.

Με πρωτοβουλία του Συλλόγου προκηρύσσονταν δύο φορές το χρόνο, περιφερειακά πρωταθλήματα Πετόσφαιρας, όπου τις περισσότερες φορές ο «ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ» έπαιρνε την πρώτη θέση.

Σημείο αναφοράς είναι το γεγονός ότι το 1943 είχε προκηρυχθεί ένα Παγκύπριο Πρωτάθλημα στο οποίο η ομάδα μας κλήθηκε να εκπροσωπήσει την επαρχία μας και πήραμε το πρωτάθλημα.

Επίσης το 1960 κατακτήσαμε πάλι Παγκύπριο Πρωτάθλημα νικώντας το ΑΠΟΕΛ μέσα στο παλιό Γ.Σ.Π.. Θυμούμαι αυτό το παγνίδι καθ' ότι ήμουν στην κερκίδα και ως ήμουν τότε 12 χρονών. Χτυπητό σημείο αναφοράς είναι το γεγονός ότι μερικοί παίκτες μας έπαιζαν τότε χωρίς παπούτσια (δηλαδή ξυπόλυτα).

Εκείνα τα πρώτα χρόνια δεν είχε καταστεί δυνατό να συσταθεί Ποδοσφαιρική ομάδα καθ' ότι δεν είχαμε χώρο γηπέδου. Τα επόμενα λίγα χρόνια αυτό έγινε κατορθωτό και η Ποδοσφαιρική μας ομάδα συμμετείχε στα Επαρχιακά Πρωταθλήματα της Ε.Π.Ο.Α. (Αγροτική Ομοσπονδία).

Η προσφορά της επιτροπής και των μελών του Συλλόγου μας δεν περιορίζετο μόνο στα πιο πάνω.

Συμμετείχε ενεργά και δυναμικά , σε διάφορους αγώνες , όπως , το Κυπριακό πρόβλημα και την απαλλαγή μας από τους Άγγλους αποικιοκράτες, οικονομικούς και κοινωνικούς αγώνες για τις αδικημένες τάξεις των αγροτών και εργατών.

Η μετονομασία του Συλλόγου «ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ» σε «ΜΑΡΑΘΩΝ» πως προέκυψε και γιατί;

Στις 14 του Δεκέμβρη του 1955 οι Άγγλοι αποικιοκράτες κήρυξαν τον Σύλλογο παράνομο.

Στις 20 του Μάρτη του 1956 μια ομάδα φίλων που αποτελείτο από τους πιο κάτω:

1. Ικκο Ζήσιμο
2. Νίκο Νικολάου
3. Χρυσόστομο Σταύρου
4. Μάριος Σουλιανού
5. Σωτήρη Βασιλείου
6. Παντελή Αθανάση
7. Λούκα Μαραγγό
8. Ανδρέα Κυριάκου

Συνέταξαν ένα νέο καταστατικό μετονομάζοντας το «ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ» σε «ΜΑΡΑΘΩΝ». Η ονομασία «ΜΑΡΑΘΩΝ» προέκυψε από το γεγονός ότι το σήκωμα που στεγάζετο τότε ο Σύλλογος βασκόταν στην οδό Μαραθώνος.

Το 1974 εξαιτίας του Πραξικοπήματος από την ΕΟΚΑ Β' και της Χούντας των Αθηνών, ακολουθεί η Τουρκική εισβολή με αποτέλεσμα τον εκτοπισμό και την προσφυγοποίηση του Συλλόγου μας.

Τον Μάρτιο του 1976 ολοκληρώθηκε η οικοδόμηση από την Κυβέρνηση , του συνοικισμού Τσικκιλερής όπου κατοικήθηκε σχεδόν εξ' ολοκλήρου από πρόσφυγες της πόλης και επαρχίας Αμμοχώστου (69 χωριά).

Αρκετοί φίλοι χωρίς ποσλή σκέψη και χρονοτριβή έκτισαν την πρώτη τους φωλιά με τσιμεντολιθους και τσίγκους για στέγη του προσφυγοποιημένου μας Συματείου.

Το 1980 η Κυβέρνηση παραχώρησε χώρο γης στην ΠΕΟ (Συνδικαλιστική Οργάνωση).

Συνεργαζόμενοι τότε με την ΠΕΟ κτίσαμε με σχεδόν εξολοκλήρου εθελοντική δουλειά την κανούρια μας φωλιά, που ας σημειωθεί ότι για την εποχή ήταν, αλλά μέχρι και σήμερα είναι ένα στολίδι στον συνοικισμό. Στην κανούργια μας φωλιά μετακομίσαμε με περιφράνια τον Γενάρη του 1983.

Παράλληλα μερικοί φίλοι από το Κάτω Βαρώσι και όχι μόνο , αποφάσιζαν την επανοδρατηριοποίηση του Αθλητικού-μορφωτικού σωματείου «ΜΑΡΑΘΩΝ».

Το Σωματείο μας είναι από τους ιδρυτές της Ποδοσφαιρικής Ομοσπονδίας Ελεύθερης Περιοχής Αμμοχώστου (Π.Ο.Ε.Π.Α) το 1975 που είναι ο συνεχιστής της (Ε.Π.Ο.Α) καθώς και της Πετοσφαιρικής Ομοσπονδίας (Κ.Ο.ΠΕ) το 1978.

Η ποδοσφαιρική μας ομάδα συμμετείχε σε όλες τις διοργανώσεις της Π.Ο.Ε.Π.Α με αρκετά Πρωτοβλήματα και Κύπελλα στο ενεργητικό της.

Το 1984 με τη δημιουργία της 4ης Κατηγορίας της Κ.Ο.Π , όντως πρωτοβλητές της Ομοσπονδίας μας αγωνιστήκαμε για δύο συνεχείς αγωνιστικές περιόδους στην πιο πάνω Κατηγορία.

Το 2003 αναστείλαμε τις δραστηριότητες του πιο πάνω τμήματος για δύο βασικούς λόγους.

1) Η έλλειψη νεολαίας από τον συνοικισμό που να τους ενδιαφέρει το αγροτικό ποδόσφαιρο.
2) Για οικονομικούς λόγους.

Επίσης το 1976 επανεντάξαμε στην Ε.Ο.Π.Ε (Ελληνική Ομοσπονδία Πετόσφαιρας) καθ' ότι η Κ.Ο.ΠΕ ιδρύθηκε το 1978 ομάδα Πετόσφαιρας Ανδρών.

Το 1978 δημιουργήσαμε για πρώτη φορά και Ομάδα Πετόσφαιρας Γυναικών που δυστυχώς συμμετείχε μόνο σε δύο αγωνιστικές περιόδους.

Το 1994 η Πετοσφαιρική Ομάδα των Ανδρών στέφθηκε πρωτοβλήτρια Β' και για έξη συνεχόμενα χρόνια κατάφερε να κρατηθεί στην πιο πάνω κατηγορία.

Η πιο ψηλή (αν μου επιτρέπετε να χρησιμοποιήσω τη λέξη) διάκριση της ομάδας ήρθε το 2000 όπου συμμετείχαμε στο FINAL FOUR με αντιπάλους, τη ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΝΑ, τον ΠΑΦΙΑΚΟ και το ΑΠΟΕΛ.

Με τη δημιουργία από την Κ.Ο.ΠΕ των τμημάτων ανάπτυξης (Παίδων - Παμπαίδων) 1998 το σωματείο δηλώνει παρών και συμμετέχει με αξιόλογα αποτελέσματα.

Το 2001 δηλώνουμε και συμμετοχή με τμήματα ανάπτυξης Κορασίδων – Παγκορασίδων όπου πέτυχαν να στεφθούν μερικές φορές Πρωταθλήτριες στους ομίλους και οι Κορασίδες δευτεραθλήτριες Παγκύπρια.

Το 2005 δηλώνουμε και πάλι συμμετοχή με ομάδες Γυναικών και Νεάνιδων. Την αγωνιστική περίοδο 2006 – 2007 η Γυναικεία μας ομάδα στέφτηκε Πρωταθλήτρια Β' Κατηγορίας και ανέβηκε στην Α' Κατηγορία στην οποία , αν σωστά ενθυμούμαι αντέξαμε για δύο αγωνιστικές περιόδους και ακολούθως επιστρέψαμε και πάλι στην Β' Κατηγορία, μέχρι και σήμερα.

Το 2007 – 2008 η ομάδα μας των Ανδρών στέφτηκε Κυπελλούχος Β' Κατηγορίας και αυτό έμελλε να ήταν το τελευταίο τους παγνίδι , καθ' ότι λόγω οικονομικού προβλήματος, αδηγηθήκαμε με πόνο ψυχής να κλείσουμε και το 4 τμήματα των Ανδρών και να συνεχίζουμε μέχρι σήμερα με το 4 τμήματα των Γυναικών.

Οι εκάστοτε διοικούντες του Σωματείου μας δεν περιορίστηκαν ούτε τότε, ούτε μέχρι και σήμερα μόνο στο κομμάτι του αθλητισμού.

Συμμετέχουν ενεργά και σε άλλα κοινωφελή σύνολα του συνοικισμού προσφέροντας αξιόλογη προσφορά στην Κοινότητα του συνοικισμού.

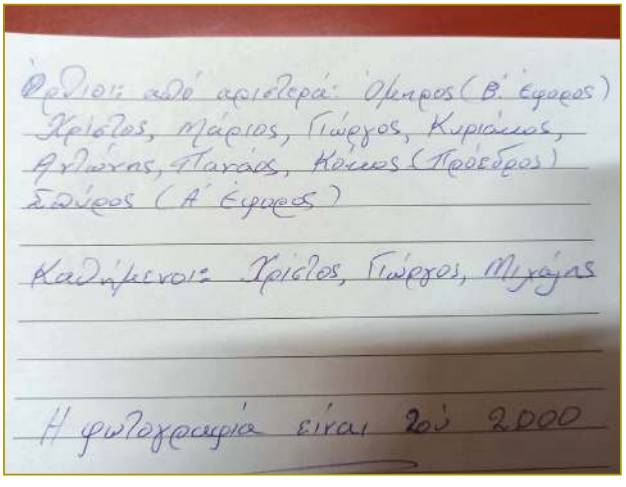
Προς τιμή όσων μελών και φίλων του Σωματείου μας έφυγαν από τη ζωή πραγματοποιούμε κάθε χρόνο, αιμοδοσία για συνανθρώπους μας που έχουν ανάγκη.

Ανέκαθεν προσπαθούμε και μέχρι τώρα τα καταφέρνουμε , να προσφέρουμε δωρεάν ψυχαγωγία όχι μόνο για τους κατοίκους του συνοικισμού, αλλά και της γύρω περιοχής , πότε με διάφορες εκδηλώσεις και κάθε καλοκαίρι με θεατρικές παραστάσεις , πιο παλιά με το Σατιρικό Θέατρο και τα τελευταία χρόνια με το Θέατρο Σκάλα.

Οι καιροί και οι συνθήκες δεν ήταν ποτέ εύκολες , ιδαίτερα όταν λάβουμε υπόψη το γεγονός ότι από τότε που ιδρύθηκε το σωματείο μας μέχρι σήμερα, όλοι οι διοικούντες ήταν και είναι εθελοντές.

Το οφειλόμενο χρέος και η απέραντη εκτίμηση προς τους πρωτοπόρους ιδρυτές του Σωματείου μας είναι δεδομένα , ιδαίτερα αν λάβουμε υπόψη, ότι αυτοί οι φίλοι στην συντριπτική πλειοψηφία τους, ήταν αγράμματοι μεν, αλλά ΜΟΡΦΩΜΕΝΟΙ και με ικανότητες να μεταλαμπαδεύουν στους νεότερους , αρχές και αξίες, ώστε το Σωματείο μας, να βρίσκεται ακόμα ζωντανό, να προσφέρει και να μας θυμίζει το Κάτω Βαρώσι.

Κόκος Αντωνίου
τέως Πρόεδρος
«ΜΑΡΑΘΩΝ»

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
FAMAGUSTA MUNICIPALITY

Δημήτριος Χαμουδόπουλος

Εκπαιδευτικός

Υπήρξε ένας αξιόλογος εκπαιδευτικός με σημαντική συμβολή στην εκπαίδευση και στην πνευματική ζωή της Αμμοχώστου. Ο Δήμητριος Χαμουδόπουλος γεννήθηκε στη Σμύρνη το 1877 και πέθανε στην Αμμόχωστο το 1928. Φοίτησε σε σχολεία της Σμύρνης κι αποφοίτησε από τη Φιλοσοφική Σχολή του Πανεπιστημίου Αθηνών. Εργάστηκε ως καθηγητής σε σχολές της Σμύρνης, της Κωνσταντινουπόλεως, του Άργους.Το 1924 του προσφέρθηκε η διεύθυνση του Γυμνασίου Αμμοχώστου.
Στη θέση αυτή παρέμεινε μέχρι τον θάνατό του το 1928. Επί δικής του διευθύνσεως τελείωσε και λειτούργησε το λαμπρό οικοδόμημα του Ελληνικού Γυμνασίου Αμμοχώστου.

Αν και σύντομη η παραμονή του στην Αμμόχωστο, ήταν τόσο σημαντική που σημάδεψε την πνευματική ζωή της πόλης, αφού ανέπτυξε αξιόλογη πνευματική δραστηριότητα. Οι συνεχείς παραδόσεις του στην τάξη, ως καθηγητής, οι συχνές αξιόλογες διαλέξεις του στην πόλη, με τις μελέτες που δημοσίευσε, με τις μεταφράσεις ξένων ποιητών και με δική του ποίηση, συνέβαλε τα μέγιστα στην προώθηση της πολιτιστικής ζωής. Συνεργάτης στο λογοτεχνικό περιοδικό Κυπριακά Χρονικά καθώς και με άλλα έντυπα, τόσο της Κύπρου όσο και της Ελλάδας. Υπήρξε μέλος του Συλλόγου Ανόρθωσης Αμμοχώστου και ήταν το πρώτο μέλος του που ανακηρύχθηκε σε επίτιμο μέλος.
Η ποιητική του συλλογή με τίτλο "Λησμονημένοι Σκοποί" εξεδόθη, το 1928 στην Αμμόχωστο, μετά τον θάνατο του.

(Χρησιμοποιήθηκε αρχειακό υλικό από την Polignosi)
Δήμος Αμμοχώστου

Αφιέρωμα στον Βάσο Καραγιώργη

«Έφυγε» ο Αρχαιολόγος Βάσος Καραγιώργη. Ο Βάσος της καρδιάς μας.

«Έφυγε» ο αρχαιολόγος Βάσος Καραγιώργης, ο Βάσος της Σαλαμίνας…

Έφυγε πλήρης ημερών ο κορυφαίος αρχαιολόγος της Κύπρου …

Ο Βάσος Καραγιώργης γεννήθηκε στο Τρίκωμο της Κύπρου στις 29 Απριλίου 1929. Φοίτησε στο Παγκύπριο Γυμνάσιο και ακολούθως σπούδασε αρχαιολογία στο University College του Λονδίνου (1948-52). Το 1957 έλαβε Διδακτορικό Δίπλωμα (Ph.D.) του Πανεπιστημίου του Λονδίνου με τίτλο διατριβής: "Η Μυκηναϊκή κεραμική του ζωγραφικού ρυθμού".

Διετέλεσε Επισκέπτης Καθηγητής και Εταίρος σε διάφορα πανεπιστήμια του εξωτερικού, μεταξύ των οποίων τα ακόλουθα: University of California, Berkeley,University of Laval Quebec, State University of New York at Albany, University of Aberdeen, Merton College, All Souls College, Oxford, École des hautes Études, Sorbonne, Institute for Advanced Study, Princeton, and Harvard University.

Έφερε στο φως ολόκληρο το κοίλο του θεάτρου της Αρχαίας Σαλαμίνας, ένα από τα μεγαλύτερα θέατρα της ανατολικής Μεσογείου με διάμετρο της ορχήστρας 27,5 μέτρα. Η πρώτη παράσταση στο θέατρο πραγματοποιήθηκε το 1960 από το Ελληνικό Γυμνάσιο Αμμοχώστου. Ήταν οι «Ικέτιδες» του Ευριπίδη σε σκηνοθεσία του διακεκριμένου φιλόλογου, αείμνηστου Παναγιώτη Σέργη. Το 1963 το Εθνικό Θέατρο της Ελλάδας ανέβασε τον «Αίαντα» του Σοφοκλή. Παράσταση πραγματοποίησε και το «Θέατρο Τέχνης», παρουσία του αείμνηστου Κάρολου Κουν. Η πρώτη παραγωγή αρχαίου δράματος, που παρουσίασε ο ΘΟΚ στην αρχαία Σαλαμίνα, ήταν ο «Αγαμέμνονας» του Αισχύλου σε σκηνοθεσία Νίκου Χατζίσκου, στις 15 Σεπτεμβρίου 1972.

Ο Δήμος Αμμοχώστου παρουσίασε το 2009 το ντοκιμαντέρ «Ανασκάπτοντας τη Σαλαμίνα της Κύπρου 1952 – 1974, 34 χρόνια μετά» σε σκηνοθεσία του Πασχάλη Παπαπέτρου και σενάριο της Δρ. Μάρως Θεοδοσιάδου. Στο ντοκιμαντέρ περιγράφονται οι ανασκαφές στη Σαλαμίνα που διάρκησαν 32 ολόκληρα χρόνια.

Με τον αρχαιολογικό χώρο της Σαλαμίνας συνδέεται η πιο ένδοξη σελίδα της ιστορίας της Κύπρου, αφότου ιδρύθηκε από τον Τεύκρο, μέχρι τα πρώτα χρόνια του χριστιανισμού. Κτισμένη γύρω από ένα φυσικό λιμάνι, υπήρξε ένα παράθυρο ανοικτό προς την ανατολή, αλλά συγχρόνως δέχτηκε πρώτη και διαφύλαξε τον ελληνικό πολιτισμό. Η πλούσια ενδοχώρα της, η εύφορη πεδιάδα της Μεσαορίας και η προνομιούχα θέση της, της έδωσαν τη δυνατότητα να αναπτύξει το εμπόριο και να καταστεί πλούσια και δυνατή. Για χίλια πεντακόσια περίπου χρόνια, διαδραμάτισε ηγετικό ρόλο ανάμεσα στις άλλες πόλεις της Κύπρου.

Σε ευχαριστούμε Βάσο Καραγιώργη για το πολύτιμο έργο σου!

Ας είναι ελαφρύ το χώμα που σε σκεπάζει!
Αιωνία σου η μνήμη…!

ΔΡΑΣΕΙΣ / ΕΚΔΗΛΩΣΕΙΣ / ΔΙΑΦΩΤΙΣΗ

01/12/2021

Επίσκεψη Εμπορικού Βιομηχανικού Επιμελητηρίου Αθηνών και Πειραιά στο Πολιτιστικό Κέντρο Δερύνειας

Τους επισκέπτες υποδέχτηκαν ο Αντιδήμαρχος Αμμοχώστου και αντιπροσωπεία του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου μας.

Ο Αντιδήμαρχος κ. Χρύσανθος Ζαννέττου ενημέρωσε τους παρευρισκόμενους συμμετέχοντες για την υφιστάμενη κατάσταση στην περίκλειστη πόλη της Αμμοχώστου και ακολούθησε ξενάγηση στους χώρους του Πολιτιστικού Κέντρου όπου οι επισκέπτες είχαν την ευκαιρία να δουν την κατεχόμενη πόλη μας από το παρατηρητήριο.

Έγινε κατάθεση στεφάνων στο μνημείο Μνημείο Τεθνεώτων Αμμοχωστιανών, που βρίσκεται στον προαύλιο χώρο του Πολιτιστικού Κέντρου του Δήμου Αμμοχώστου.

08/03/2022

Συνάντηση Αντιπροσωπείας Δήμου Αμμοχώστου με Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων

Για τα προβλήματα τα οποία αντιμετωπίζει ο δημότης Αμμοχώστου και γενικότερα ο Δήμος Αμμοχώστου συζήτησαν, μεταξύ άλλων, η Κοινοβουλευτική Επιτροπή Προσφύγων-Εγκλωβισμένων-Αγνοουμένων-Παθόντων με τον Δήμαρχο και τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου Αμμοχώστου σε συνάντηση που πραγματοποιήθηκε στη Βουλή στις 8 Μαρτίου 2022. Η συζήτηση αξιολογήθηκε ως εποικοδομητική και σύμφωνα με δηλώσεις του δημάρχου Δρ. Σίμου Ιωάννου, αφορούσε θέματα όπως την προώθηση της Αμμοχώστου στο εξωτερικό και τη βοήθεια την οποία ζητά ο δήμος από την Επιτροπή Προσφύγων της Βουλής. Επίσης, συζητήθηκαν τα προσφυγικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι Αμμοχωστιανοί, το θέμα της ίσης κατανομής βαρών και το αιώνιο θέμα της μεταστέγασης του δήμου.

15/04/2022

Συνάντηση Υπουργού Υγείας της Ελλάδος στο Πολιτιστικό Κέντρο

Στο Πολιτιστικό Κέντρο του κατεχόμενου Δήμου μας στην Δερύνεια βρέθηκε στης 14/2/2022 το απόγευμα, κατόπιν πρωτοβουλίας του Υπουργού Υγείας Μιχάλη Χατζηπαντέλα, ο ομόλογος του Θάνος Πλεύρης με την αντιπροσωπεία του. Ο Υπουργός Υγείας της Ελλάδος έτυχε ενημέρωσης από Δημοτικούς Συμβούλους του Δήμου μας για την Αμμόχωστο καθώς και για τις προκλητικές ενέργειες των Τούρκων σε μέρος της περίκλειστης περιοχής.

15-17/04/2022

Επίσκεψη Δημάρχου Αμμοχώστου στις Ετήσιες εκδηλώσεις της Εξόδου της Ιεράς Πόλεως του Μεσολογγίου

Η Έξοδος του Μεσολογγίου, της 10ης Απριλίου του 1826, έχει γραφτεί με μεγάλα γράμματα στο βιβλίο της παγκόσμιας ιστορίας, ως παράδειγμα αυτοθυσίας και γενναιότητας. Στη μνήμη του μεγάλου αυτού ιστορικού γεγονότος και των πεσόντων Εξοδιτών, πραγματοποιήθηκε στο Μεσολόγγι, μια σειρά εκδηλώσεων, γνωστών ως «Εορτές Εξόδου».

Στις εκδηλώσεις παρευρέθηκε ο Δήμαρχος Αμμοχώστου, Δρ. Σίμος Ιωάννου, μετά από πρόσκληση του κ. Κώστα Λύρου, Δήμαρχου της Ιεράς Πόλεως του Μεσολογγίου.

Σημειώνουμε ότι οι δύο δήμοι, αναγνωρίζοντας τους μακρούς ιστορικούς και πολιτικούς δεσμούς έχουν υπογράψει την αδελφοποίησή τους το 2018.

Η Ιερά Πόλη του Έθνους τίμησε τους ήρωες της εθνικής παλιγγενεσίας κρατώντας ζωντανή τη φλόγα της ελευθερίας 196 χρόνια μετά. Τις εκδηλώσεις της 196ης επετείου της Εξόδου των Ελεύθερων Πολιορκημένων τίμησαν σύλλογοι από όλη την Ελλάδα, φιλαρμονικές, πρέσβεις ξένων χωρών και εκπρόσωποι της ελληνικής κυβέρνησης.

05/06/2022

ΗΜΙΤΕΛΗΣ ΜΑΡΑΘΩΝΙΟΣ 2022

Διεξαγωγή πρώτου ημιτελή μαραθώνιου Αμμοχώστου

Την Κυριακή 5 Ιουνίου 2022 διεξήχθη ο πρώτος ημιτελής μαραθώνιος Αμμοχώστου. Μια πρωτοβουλία του Τμήματος Δρομέων Ανόρθωσης Αμμοχώστου, ένα συμβολικό, δρομικό γεγονός που, πέραν της αυτονόητης αποστολής του, διοργανώθηκε με σκοπό να αναδείξει και μια άλλη παράμετρο της τουρκικής κατοχής στην πατρίδα μας. Ως εκ τούτου ο τερματισμός του Μαραθωνίου της Αμμοχώστου δεν έγινε στον προβλεπόμενο χώρο, το στάδιο Γ.Σ.Ε., αλλά στο οδόφραγμα της Δερύνειας.

Ο μαραθώνιος διεξήχθη υπό την αιγίδα του Δήμου Αμμοχώστου και την υψηλή προστασία του Υπουργού Υγείας κ. Μιχάλη Χατζηπαντέλα. Ο Δήμος μας συνέβαλε στη διοργάνωση με τον δικό του τρόπο, μέσω της επιτροπής Νεολαίας και Αθλητισμού.

Ευχαριστίες και συγχαρητήρια σε όλους τους αθλητές των σωματείων της Κύπρου που συμμετείχαν στο συμβολικό αυτό αθλητικό γεγονός.

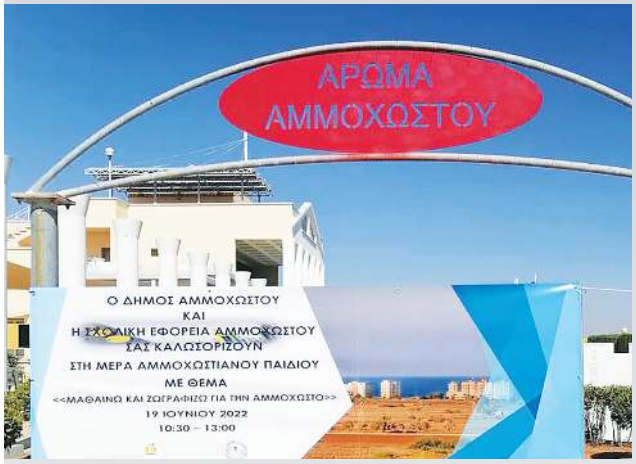

19/06/2022

ΜΕΡΑ ΑΜΜΟΧΩΣΤΙΑΝΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

«Τα παιδιά είναι ακόμα το σύμβολο της αιώνιας συνύπαρξης της αγάπης και του καθήκοντος»

Πραγματοποιήθηκε στις 19 Ιουνίου 2022 η εκδήλωση του Δήμου μας με τίτλο «Μέρα Αμμοχωστιανού Παιδιού» στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αμμοχώστου στη Δερύνεια. Σκοπός της εκδήλωσης ήταν η βράβευση μαθητών που συνέγραψαν ιστορίες βασισμένες στα βιώματα των δικών τους Αμμοχωστιανών.

Μια όμορφη μέρα, γεμάτη δράση και δημιουργικότητα, αφιερωμένη στην Αμμόχωστο και τα παιδιά. Στην εκδήλωση συμμετείχαν πέραν των εξήντα παιδιών τα οποία μέσα από τις ζωγραφιές και τις κατασκευές τους αποτύπωσαν τη δική τους Αμμόχωστο, τα συναισθήματα και τις ευχές τους για την κατεχόμενη πόλη μας.

Στη συνέχεια, έγινε ξενάγηση των παιδιών στο Πολιτιστικό Κέντρο και προβλήθηκε ενημερωτικό βίντεο για την ιστορία της Αμμοχώστου. Ο Δήμαρχος και μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου αφηγήθηκαν στα παιδιά θύμησες και βιώματα από την Αμμόχωστο.

Ο Κυριάκος, η Χριστίνα, ο Πολύδωρος, η Άνασσα, η Κρίστια, ο Νικόλας, η Μαρία και τα υπόλοιπα παιδιά, έδειξαν πως η αγάπη για την πόλη των προγόνων τους δε χάθηκε.

Η εκδήλωση πραγματοποιήθηκε από την επιτροπή Νεολαίας και Αθλητισμού του Δήμου μας.

01/07/2022

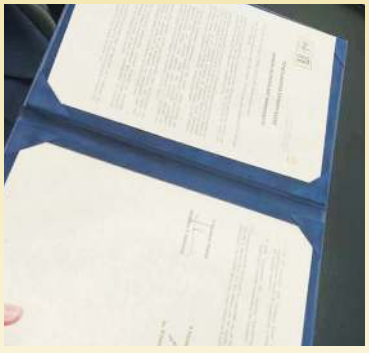
Υπογραφή Πρωτόκολλου Συνεργασίας μεταξύ των Δήμων Πειραιά και Αμμοχώστου

Α ΦΑΣΗ

Υπογράφτηκε στις 12/5/2022 το Πρωτόκολλο Συνεργασίας μεταξύ των Δήμων Πειραιά και Αμμοχώστου στο πλαίσιο της επικείμενης αδελφοποίησης μεταξύ των δύο Δήμων. Το πρωτόκολλο υπογράφτηκε στο πλαίσιο του Επιχειρηματικού Forum που διοργάνωσαν τα επιμελητήρια ΕΒΕ Αμμοχώστου και ΕΒΕ Πειραιά στη Μαρίνα της Αγίας Νάπας.

Β ΦΑΣΗ

Ολοκληρώθηκε η επίσκεψη αντιπροσωπείας του Δήμου Αμμοχώστου με επικεφαλής τον Δήμαρχο Δρ. Σίμο Ιωάννου στον Δήμο Πειραιά για την υπογραφή του πρωτοκόλλου της αδελφοποίησης μεταξύ των δυο πόλεων. Το πρωτόκολλο αδελφοποίησης υπογράφτηκε την Παρασκευή 1η Ιουλίου 2022 στο Δημαρχείο Πειραιά στην παρουσία αντιπροσωπειών των δύο Δήμων.

Το πρωτόκολλο αδελφοποίησης αναφέρει μεταξύ άλλων τα ακόλουθα:

• Να γίνονται από κοινού δραστηριότητες με βασικό στόχο τη διαφώτιση για το πρόβλημα της Κύπρου, τη συνεχιζόμενη καταστροφή της πολιτιστικής κληρονομιάς και κυρίως την επιστροφή της Αμμοχώστου στους νόμιμους κατοίκους της.

• Υλοποίηση κοινών δράσεων σε ένα ευρύ φάσμα πεδίων, όπως του πολιτισμού, του αθλητισμού, του τουρισμού και της κοινωνικής αλληλεγγύης, στο πλαίσιο της διασύνδεσης των δύο πόλεων και της βελτίωσης των παρεχόμενων υπηρεσιών προς τους πολίτες καθώς και της αναβάθμισης της ποιότητας ζωής τους.

• Ανταλλαγές επισκέψεων εκπροσώπων των δύο Δήμων, ομάδων εργασίας και ειδικών, προκειμένου να μεταφέρουν αμοιβαία εμπειρία και γνώσεις πάνω σε θέματα διοικητικά αλλά και πολιτισμό, ανταλλαγές επισκέψεων αντιπροσωπευτικών ομάδων, όπως μαθητών, νέων γυναικών, αθλητών και καλλιτεχνικών σχημάτων (μουσικών, χορευτικών, θεατρικών κ.λπ) με στόχο την αλληλεπίδραση των πληθυσμών των δύο Δήμων.

• Αντιμετώπιση προβλημάτων από κοινού, ανταλλαγή απόψεων σε οποιοδήποτε θέμα προκύπτει αμοιβαίο ενδιαφέρον, με βάση την αλληλοβοήθεια, την ανταλλαγή τεχνογνωσίας και την εφαρμογή καλών πρακτικών.

Ο δεσμός αυτός έχει δημιουργήσει αδερφικά αισθήματα στη συνείδηση των Ελλαδιτών συμπατριωτών μας για τους κατοίκους της Αμμοχώστου και γενικά προς τον δοκιμαζόμενο κυπριακό λαό. Η αδελφοποίηση των δύο ιστορικών πόλεων ενισχύει αυτόν τον δεσμό και συνάμα προσθέτει και τη φωνή διαμαρτυρίας όλων μας στο αίτημα για δίκαιη και οριστική λύση του κυπριακού προβλήματος. Στις 12 Μαΐου 2022 υπογράφτηκε μεταξύ των δυο Δήμων Πρωτόκολλο Συνεργασίας στο πλαίσιο του Οικονομικού Forum που διοργάνωσαν από κοινού τα ΕΒΕ Αμμοχώστου και ΕΒΕ Πειραιά. Υπενθυμίζουμε την προ πενηντακοετίας αδελφοποίηση των δύο Επιμελητηρίων στην Αμμόχωστο, την επικαιροποίηση αδελφοποίησης τον Δεκέμβριο του 2021 και τα εγκαίνια του γραφείου του Επιμελητηρίου Αμμοχώστου στον Πειραιά τον περασμένο μήνα.

Στον Δήμαρχο Πειραιά κ. Γιάννη Μώραλη προσφέρθηκε ομοίωμα του Πύργου του Οθέλλου από τα ενετικά τείχη στην Αμμόχωστο, κτίσμα του 14ου αιώνα αλλά και συλλεκτικές/επετειακές φανέλες των δύο ιστορικών Συλλόγων της Αμμοχώστου, της Ανόρθωσης και της Νέας Σαλαμίνας.

Την αντιπροσωπεία αποτελούσαν ο Δήμαρχος Αμμοχώστου Δρ. Σίμος Ιωάννου, οι Δημοτικοί Σύμβουλοι κ.κ. Μιχάλης Βασιλείου, Ανδρέας Φλουρέντζου, Γιώργος Τσίσιος και η Δημοτική Γραμματέας του Δήμου κ.α. Μαριλένα Μανώλη.

06/08/2022

Αντικατοχική Εκδήλωση Δήμου Αμμοχώστου 2022

Ο Δήμος Αμμοχώστου διοργάνωσε την ετήσια αντικατοχική εκδήλωση, το Σάββατο 6 Αυγούστου 2022, στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αμμοχώστου στη Δερύνεια.

Προηγήθηκε τρισάγιο στο μνημείο τεθνεώτων Αμμοχωστιανών στο προαύλιο του Πολιτιστικού Κέντρου από τον Πανιερώτατο Μητροπολίτη Κωνσταντίας και Αμμοχώστου Βασίλειο.

Η εκδήλωση ξεκίνησε με καλωσόρισμα από τον Πρόεδρο της Πολιτιστικής Επιτροπής του Δήμου Αμμοχώστου κ. Νίκο Κάρουλλα, ενώ σύντομο χαιρετισμό απηύθυνε ο Δήμαρχος Δερύνειας κ. Αντρος Καραγιάννης.

Ακολούθησε ομιλία από τον Δημάρχο Αμμοχώστου, Δρ. Σίμο Ιωάννου.

Κύριος ομιλητής της εκδήλωσης ήταν ο Υπουργός Εξωτερικών κ. Ιωάννης Κασουλίδης.

Στη συνέχεια αναγνώστηκε ψήφισμα από τον Αντιδήμαρχο κ. Χρύσανθο Ζαννέττου.

Η εκδήλωση διανθίστηκε με πλούσιο καλλιτεχνικό πρόγραμμα για την Αμμόχωστο από παιδιά και νέους της πόλης μας. Επίσης, προβλήθηκε οπτικοακουστικό υλικό για την Αμμόχωστο.

- Συμμετείχαν με σμυρνέικα τραγούδια, από τη νεανική χορωδία Σωτήρας, «Οι Μικροί Ρεμπέτες».

- «Θέλω - Μπορείτε;» διαδραστική συζήτηση από μαθητές του Δημοτικού Σχολείου Παραλιμνίου υπό την καθοδήγηση της δασκάλας κ. Νικολέτας Καπίλα.

- «Η δική μου Αμμόχωστος» μονόλογος από τη μαθήτρια του Γυμνασίου Κιτίου Αναστασία Γιαννακού

- «Αμμόχωστος το ταξίδι μιας κούκλας»

Βίντεο από τη συμμετοχή του δημόσιου νηπιαγωγείου Δροσιάς / Λάρνακας στον Πανελλήνιο Διαγωνισμό EUROPEAN SCHOOL RADIO (2ο βραβείο) υπό την καθοδήγηση της Διευθύντριας του σχολείου κ. Μαρίας Καζέλα.

Ακολούθησε προβολή βίντεο με τίτλο: «Καλώς ορίσατε στην πόλη της καρδιάς μας... 4 λεπτά μαγείας».

Συμμετείχε, επίσης, και η τραγουδίστρια Μαρία Θεοδώρου.

Στην εκδήλωση παρευρέθηκαν κρατικοί αξιωματούχοι, δημότες και φίλοι της Αμμοχώστου και εκπρόσωποι των αδελφοποιημένων Δήμων της Ελλάδας με τον Δήμο Αμμοχώστου:

- κα Κυριακή Μπουρδάκου - Αντιδήμαρχος Δημόσιας Υγείας και Κοινωνικών Υπηρεσιών Δήμου Πειραιά

- κ. Γιώτης Χάρης , Αντιδήμαρχος Δήμου Κέρκυρας.

- κ. Καλούδης Γεώργιος, Δημοτικός Σύμβουλος και επικεφαλής της Παράταξης «Πρώτα η Κέρκυρα».

Τέλος, η εκδήλωση έκλεισε με τραγούδια της Χορωδίας του Δήμου Αμμοχώστου, υπό την καλλιτεχνική διεύθυνση του μαέστρου Νίκου Βήχα.

Την παρουσίαση του προγράμματος ανέλαβε ο δημοσιογράφος του ΡΙΚ κ. Γιώργος Μελετίου.

28/08/2022

Κατάθεση στεφάνου στη μνήμη των τεσσάρων ηρώων του Αχυρώνα Λιοπετρίου

Ο Δήμος Αμμοχώστου τίμησε στις 28/8/2022 με κατάθεση στεφάνου τη μνήμη των τεσσάρων ηρώων του Αχυρώνα Λιοπετρίου, Ανδρέα Κάρυου, Φώτη Πίττα, Χρίστου - Ξάνθου Σαμάρα και Ηλία Παπακυριακού.

Στις 2 Σεπτεμβρίου 1958, στον Αχυρώνα, έγινε μια από τις πιο επικές μάχες που έδωσε η Ε.Ο.Κ.Α. Έκτοτε, ο ταπεινός αχυρώνας, αποκαλείται «Νέο Χάνι της Γραβιάς».

Τον Δήμο μας εκπροσώπησε ο δημοτικός σύμβουλος Μιχάλης Βασιλείου.

17/09/2022

Τελευταία συναυλία του θρυλικού συγκροτήματος της Αμμοχώστου ISADORAS

Στην παρουσία πλήθους Αμμοχωστιανών πραγματοποιήθηκε με μεγάλη επιτυχία η τελευταία συναυλία του θρυλικού συγκροτήματος της Αμμοχώστου ISADORAS στις 17 Σεπτεμβρίου 2022. Οι αξιαγάπητοι ISADORAS ήταν το απόλυτο συγκρότημα της Κύπρου, γνωστό και έξω από τα σύνορα του νησιού και κάθε φορά που έβγαινε στη σκηνή προκαλούσε ντελίριο. Με το ρεπερτόριό τους, που περιλάμβανε ελληνικά και ξένα ροκ και τζαζ τραγούδια έδιναν άλλη νότα στη νυχτερινή ζωή της Αμμοχώστου και, ακολούθως, της Λευκωσίας.

Την εκδήλωση τίμησε με την παρουσία του ο Υφυπουργός Πολιτισμού Γιάννης Τουμαζής, ο οποίος μαζί με τον Δήμαρχο Αμμοχώστου, Δρ. Σίμο Ιωάννου, απένειμαν τιμητικές πλακέτες στα μέλη του συγκροτήματος.

Την όλη διοργάνωση επιμελήθηκε ο πρόεδρος της Πολιτιστικής Επιτροπής του Δήμου μας, κ. Νίκος Κάρουλλας.

Την παρουσίαση της εκδήλωσης έκανε η Αμμοχωστιανή ραδιοφωνική παραγωγός του ΡΙΚ Λίτσα Μαυρίδου.

09/09/2022

Συνάντηση του Δημάρχου και αντιπροσωπείας του Δημοτικού Συμβουλίου Αμμοχώστου με την πρόεδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Roberta Metsola

Σημαντική από κάθε άποψη ήταν η συνάντηση του Δημάρχου και αντιπροσωπείας του Δημοτικού Συμβουλίου Αμμοχώστου με την προέδρο του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, Roberta Metsola. Η κ. Metsola συνοδευόταν από την Πρόεδρο της Βουλής Αννίτα Δημητρίου η οποία διευθέτησε την συνάντηση κατόπιν αιτήματος του Δήμου μας. Η συνάντηση πραγματοποιήθηκε στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αμμοχώστου στη Δερύνεια.

Εισαγωγή και καλωσόρισμα έγινε από τον δημοτικό σύμβουλο Αντρέα Βραχίμη και ακολούθησε χαιρετισμός από τον Δήμαρχο Δρ. Σίμο Ιωάννου. Στη συνέχεια η πρόεδρος του Ευρωκοινοβουλίου παρακολούθησε ένα πρόσφατο φιλμάκι από τις παράνομες ενέργειες των Τούρκων στην περίκλειστη περιοχή, όπως, επίσης, ενημερώθηκε και για τον εποικισμό των υπόλοιπων συνοικιών της Αμμοχώστου.

Ακολούθως, στην αίθουσα συνεδριάσεων συζητήθηκε εκτενέστερα το θέμα της κατεχόμενης πόλης μας. Ο Δήμαρχος της πόλης και ο Δημοτικός Σύμβουλος Νίκος Κάρουλλας κατέθεσαν προτάσεις και εισηγήσεις στην κ. Metsola στοχεύοντας σε άμεσες ενέργειες.

Στη συζήτηση συμμετείχαν οι ευρωβουλευτές Λευτέρης Χριστόφορου, Κώστας Μαυρίδης, Δημήτρης Παπαδάκης.

25/09/2022

Φιλανθρωπικός Αγώνας Παλαίμαχων Πετοσφαιριστών Ανόρθωσης - Νέα Σαλαμίνας

Ρίγος συγκίνησης αλλά και περηφάνιας κατέκλυσε το Θεμιστόκλειο Αθλητικό Κέντρο στη Λεμεσό στις 25 Σεπτεμβρίου 2022 με τη διεξαγωγή του Φιλανθρωπικού Πετοσφαιρικού Αγώνα Παλαίμαχων Ανόρθωσης - Νέας Σαλαμίνας. Η αγαπημένη μας πόλη Αμμόχωστος έχει προσφέρει διαχρονικά στον κυπριακό αθλητισμό κορυφαίους αθλητές με ήθος και άριστες επιδόσεις. Μεγάλες είναι οι φυσιογνωμίες που τίμησαν την Αμμόχωστο και οι πλείστοι ήταν παρόντες σε μια βραδιά όπου η ιστορία συνάντησε το παρόν και το μέλλον!

Το πρόγραμμα της εκδήλωσης:
Η όλη εκδήλωση άρχισε στις 17:30 με τις δύο ομάδες να προθερμαίνονται στο γήπεδο μαζί με τους νεαρούς παίκτες της κατηγορίας Κ14.
Στη συνέχεια έγινε η πρώτη αναμέτρηση μεταξύ των ομάδων παμπαίδων Ανόρθωσης και Νέας Σαλαμίνας διάρκειας 15 λεπτών.
Ακολούθησε η παρουσίαση των παλαιμάχων παικτών των δύο ομάδων και των διαιτητών.
Διεξήχθηκε μεταξύ τους το πρώτο σετ.
Ανάπαυλα για τους παλαίμαχους κατά τη διάρκεια της οποίας διεξήχθηκε 15λεπτος αγώνας των παγκορασίδων των δύο ομάδων.
Συνέχεια και ολοκλήρωση του αγωνιστικού μέρους με τη διεξαγωγή του δεύτερου σετ των παλαιμάχων.

Η εκδήλωση ολοκληρώθηκε με την απονομή τιμητικών πλακετών σε όλους τους συμμετέχοντες ενώ τιμήθηκαν και μεταθανάτια από πλευράς της Ανόρθωσης οι Πάμπος Χατζήκυριακος, Σέργιος Σεργίου, Χρίστος Χατζηγεωργίου «Σκάτσιης», Πανίκος Θεοχάρους, Άγγελος Αγγελίδης και από πλευράς της Νέας Σαλαμίνας οι Νικής Γεωργίου, Κόκος Ανδρονίκου, Αιμίλιος Χαρτόσιας, Σωτήρης Χριστοφή, Στέλιος Κυπριανού, Άγγελος Νικολάου.

Η εκδήλωση τέθηκε υπό την υψηλή αιγίδα του Υπουργού Υγείας κ. Μιχάλη Χατζηπαντέλα. Εισφορές δόθηκαν σε Φιλανθρωπικά Ιδρύματα. Θερμές ευχαριστίες σε όλους τους συμμετέχοντες.

05/10/2022

Συνεδρίαση Συντονιστικής Επιτροπής 2022

Συντονιστική Δήμου Αμμοχώστου

Πραγμαποιηθηκε στις 5/10/2022, μετά από αρκετό καιρό λόγω πανδημίας, στη Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών στη Λάρνακα, η Συντονιστική Επιτροπή του Δήμου Αμμοχώστου. Στη συνέλευση παρευρέθηκαν Βουλευτές Αμμοχώστου, πρώην Δημοτικοί Σύμβουλοι, κοινοτάρχες Δήμου Αμμοχώστου, πρόεδροι/μέλη σωματείων και οργανώσεων Δήμου Αμμοχώστου.

Οι παρευρισκόμενοι ενημερώθηκαν τόσο για τις τελευταίες εξελίξεις που αφορούν την πόλη μας, όσο και για τις ενέργειες που έχει διενεργήσει ο δήμος μας και τη δράση που σκοπεύει να αναλάβει στο άμεσο μέλλον.

11/10/2022

Τουρνουά Παλαίμαχων Ποδοσφαιριστών της Κοινότητας Φρενάρους με Τουρκοκύπριους Παλαίμαχους από την κατεχόμενη Αμμόχωστο

Διοργανώθηκε τουρνουά Παλαίμαχων Ποδοσφαιριστών της Κοινότητας Φρενάρους με Τουρκοκύπριους Παλαίμαχους από την κατεχόμενη Αμμόχωστο.

Τον Δήμο Αμμοχώστου εκπροσώπησαν οι Δημοτικοί Σύμβουλοι Γιάννος Πιερή και Παντελής Ανδρονίκου.

Η εκδήλωση τέθηκε υπό την αιγίδα του Δήμου Αμμοχώστου.

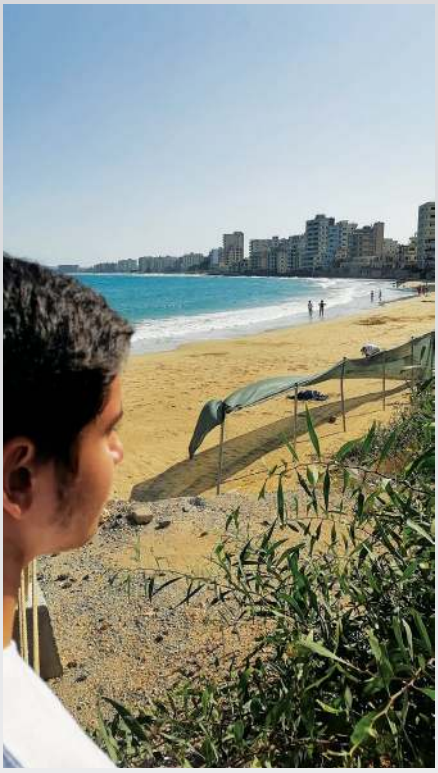

22/10/2022

Περιδιάβαση στην Αμμόχωστο

Στις 22 Οκτωβρίου 2022 και με το σύνθημα «Πάμε σπίτι μας» πραγματοποιήθηκε η περιδιάβαση στην Αμμόχωστο.

Κάθε περιδιάβαση στην κατεχόμενη πόλη ενισχύει τους δεσμούς ειδικά της νέας γενιάς με τη γενέθλια γη.

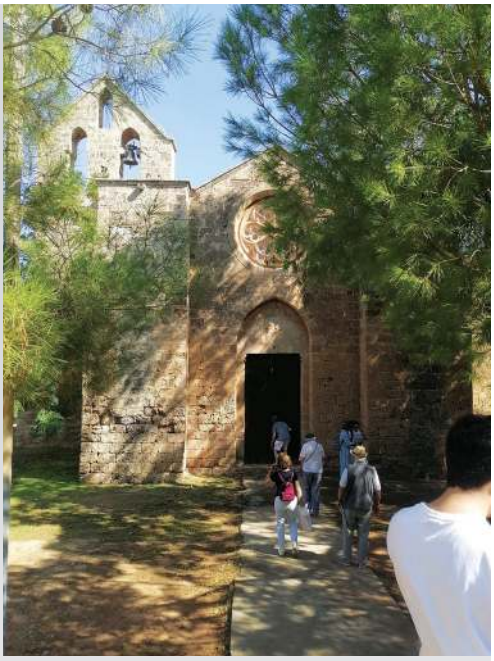
Η περιδιάβαση έγινε σε ολόκληρη την πόλη. Κάτω Βαρώσι, Άγιο Λουκά, Έγκωμη, Νέα Σμύρνη, Αγία Ζώνη, Αγία Αικατερίνη, Δημαρχείο, Παλιά Αμμόχωστο και περίκλειστη περιοχή. Στο τέλος, αρχαία Σαλαμίνα και Απόστολο Βαρνάβα..

Δυστυχώς, με το πέρασμα των χρόνων η συντήρηση του κοινωνικού ιστού της πόλης μας γίνεται επιτακτική ανάγκη τόσο για τον Δήμο μας όσο για τον καθένα μας ξεχωριστά. Κύριο μέλημά μας οι νέοι να μάθουν για να έχουν τον λόγο και το σθένος να διεκδικήσουν!

Αυτές οι ενέργειες θα συνεχιστούν με αρωγό και συμπαραστάτες τον κόσμο της Αμμοχώστου.

26/10/2022

Επίσκεψη του Δήμου Αμμοχώστου στο Λονδίνο για συνάντηση με το Σύνδεσμο Αμμοχωστιανών Ηνωμένου Βασιλείου

Ολοκληρώθηκε στις 26/10/2022, η αποστολή αντιπροσωπείας του Δήμου Αμμοχώστου στο Λονδίνο μετά από πρόσκληση του Συνδέσμου Αμμοχωστιανών Ηνωμένου Βασιλείου για συμμετοχή στην καθιερωμένη ετήσια εκδήλωση στο Βρετανικό Κοινοβούλιο με την ευκαιρία της επετείου της κυπριακής ανεξαρτησίας. Την αντιπροσωπεία αποτέλεσαν ο Δήμαρχος Σίμος Ιωάννου, ο Αντιδήμαρχος Χρύσανθος Ζαννέττος και ο Δημοτικός Σύμβουλος Ντίνος Τουμαζής.

Στην εκδήλωση, που πραγματοποιήθηκε στις 25/10/2022 μίλησε, μεταξύ άλλων, ο Δήμαρχος Αμμοχώστου, όπου παρέθεσε τις θέσεις του Δήμου για την Αμμόχωστο και ζήτησε τη στήριξη και αρωγή των Βρεττανών βουλευτών. Σημαντική ήταν η συμμετοχή Βρετανών Βουλευτών όπως του Sir Roger Gale, του πρώην ηγέτη του Εργατικού Κόμματος Jeremy Corbin, του σκιώδους Υπουργού Ευρώπης Stephen Doughty κ.α., καθώς και εκπροσώπων από αρκετές Πρεσβείες στο Λονδίνο.

Πέραν της εκδήλωσης, η αντιπροσωπεία του Δήμου είχε συνάντηση με τη λειτουργό του Υπουργείου Εξωτερικών κα Sheba Rosier, με τον Πρόεδρο της Κοινοβουλευτικής Ομάδας Φιλίας Κύπρου-Ηνωμένου Βασιλείου, τον Βουλευτή Sir Roger Gale και άλλους Βουλευτές, μέλη της Ομάδας Φιλίας, τον Πρόεδρο της Ομοσπονδίας Κυπρίων Ηνωμένου Βασιλείου κ. Χρίστο Καραολή, τον Πρόεδρο του Συνδέσμου Αμμοχωστιανών Λονδίνου κ. Βασίλη Μαύρο. Με όλους συζητήθηκε η πρόθεση για συνεργασία αναφορικά με την προώθηση του θέματος της Αμμοχώστου.

27/10/2022

Διάσκεψη Τύπου ΤΕΠΑΚ και Δήμου Αμμοχώστου

Το Τεχνολογικό Πανεπιστήμιο Κύπρου (ΤΕΠΑΚ) και ο Δήμος Αμμοχώστου διοργάνωσε κοινή διάσκεψη Τύπου με σκοπό την παρουσίαση των μέχρι σήμερα αποτελεσμάτων της συμφωνίας συνεργασίας μεταξύ της Βιβλιοθήκης του ΤΕΠΑΚ και του Δήμου Αμμοχώστου.

Η συμφωνία προβλέπει την ψηφιακή συλλογή φωτογραφιών που σχετίζονται με την πόλη της Αμμοχώστου, μέσω της ηλεκρονικής πλατφόρμας πληθοπορισμού της Βιβλιοθήκης του ΤΕΠΑΚ (https://crowdsourcing.cut.ac.cy/ammochostos), με στόχο (α) την ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς της Βασιλεύουσας και (β) την ενίσχυση του πόθου της επιστροφής προς την αγαπημένη πόλη.

Για τον σκοπό αυτό, έχει, επίσης, δημιουργηθεί μια κλειστή ομάδα στο κοινωνικό δίκτυο facebook με το όνομα «Φως στο φως Αμμόχωστος», μέσω της οποίας τα μέλη της ομάδας μπορούν να ανεβάζουν φωτογραφίες που έχουν στην κατοχή τους που πάρθηκαν στην Αμμόχωστο, κυρίως πριν την τουρκική εισβολή του 1974 (https://www.facebook.com/groups/340192563191765)

Το αποτέλεσμα της προσπάθειας αυτής είναι η δημιουργία ψηφιακής συλλογής με φωτογραφικό υλικό, το οποίο θα αποτυπωθεί και σε έντυπη μορφή με την έκδοση λευκώματος.

Η διάσκεψη πραγματοποιήθηκε την Πέμπτη, 27 Οκτωβρίου 2022 και ώρα 10:00, στην αίθουσα της Συγκλήτου, στο κτήριο της Πρυτανείας του Πανεπιστημίου, στην παρουσία του Πρύτανη του ΤΕΠΑΚ, Καθηγητή Παναγιώτη Ζαφείρη και του Δημάρχου Αμμοχώστου, Δρ. Σίμου Ιωάννου.

07/12/2022

Η Νέα Σαλαμίνα φιλοξένησε στο στάδιο "Αμμόχωστος Επιστροφή" τον Παναθηναϊκό σε φιλικό παιχνίδι

Την Τετάρτη, 7 Δεκεμβρίου 2022, η Νέα Σαλαμίνα φιλοξένησε στο στάδιο "Αμμόχωστος Επιστροφή" τον Παναθηναϊκό σε φιλικό παιχνίδι. Το φιλικό τέθηκε υπό την αιγίδα του Δήμου Αμμοχώστου.

Πριν από τη διεξαγωγή του αγώνα η Νέα Σαλαμίνα παρέθεσε γεύμα σε αντιπροσωπεία του Παναθηναϊκού, στην παρουσία του Δημάρχου Αμμοχώστου Δρ. Σίμου Ιωάννου και του Δημοτικού Συμβούλου Μιχάλη Βασιλείου. Ο Δήμαρχος Αμμοχώστου πρόσφερε στην αντιπροσωπεία της αθηναϊκής ομάδας αναμνηστικό με ανάγλυφη την μορφή του Βασιλιά της αρχαίας Σαλαμίνας , Ευαγόρα Α'.

Σε δηλώσεις του ο Δήμαρχος Αμμοχώστου ανέφερε:

"Για εμάς είναι μεγάλη τιμή που αυτός ο φιλικός αγώνας είναι υπό την αιγίδα του Δήμου Αμμοχώστου. Οποιαδήποτε αθλητική ή πολιτιστική εκδήλωση έχει σχέση με την Αμμόχωστο, είμαστε υποχρεωμένοι να βοηθήσουμε. Ο σημερινός αγώνας με μια ομάδα της αίγλης του Παναθηναϊκού είναι μεγάλη ευκαιρία για να ακουστεί το όνομα της Αμμοχώστου. Εμείς ως Δήμος Αμμοχώστου ξέρουμε πως τα σωματεία Ανόρθωση, Νέα Σαλαμίνα και ΓΣΕ κρατούν τη φλόγα της επιστροφής αναμμένη και ως Δήμος είμαστε δίπλα σε κάθε αθλητικό και πολιτιστικό σωματείο Αμμοχώστου".

Πριν από την έναρξη του φιλικού αγώνα ο κόσμος που παρακολούθησε το παιχνίδι ανύψωσε πλακάτ για

την Αμμόχωστο. Επίσης, οι δύο ομάδες εισήλθαν στον αγωνιστικό χώρο με πανό για την κατεχόμενη πόλη μας.

Ο Δήμος Αμμοχώστου εκφράζει τις ευχαριστίες του προς το Σωματείο της Νέας Σαλαμίνας και στον Πρόεδρο του κ. Γιάννο Χρυσοστόμου για την πρωτοβουλία και φιλοξενία.

- Φωτογραφίες από kerkida.net, onsports.gr

Δήμος Αμμοχώστου

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Δήμου Αμμοχώστου για το 2022

Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων του Δήμου Αμμοχώστου για το 2022, πραγματοποιήθηκαν και οι συναντήσεις με τους Πρέσβεις των 5 μόνιμων μελών του Συμβουλίου Ασφαλείας του ΟΗΕ στην Κύπρο:

1) Συνάντηση με την Πρέσβειρα των Ηνωμένων Πολιτειών Αμερικής στην Κύπρο κ.α. Judith G. Garber, Δευτέρα 31 Οκτωβρίου 2022.

2) Συνάντηση Με Την Πρέσβειρα Της Γαλλίας Στην Κύπρο Κα. Salina Grenet-Catalano, Παρασκευή 4 Νοεμβρίου 2022.

Στο πλαίσιο των συναντήσεων συζητήθηκαν οι πρόσφατες εξελίξεις στην περίκλειστη περιοχή της Αμμοχώστου, ο αναμενόμενος ρόλος των 5 Μόνιμων Μελών του Σ.Α. για την Αμμόχωστο και οι επικείμενες ενέργειες του Δήμου το επόμενο διάστημα.

Διαφώτιση στα σχολεία Δημοτικής Εκπαίδευσης

Στο πλαίσιο της εσωτερικής διαφώτισης στα σχολεία δημοτικής εκπαίδευσης, ο Δήμος Αμμοχώστου, με επικεφαλής τον Δήμαρχο Δρ. Σίμο Ιωάννου και Λειτουργούς του Δήμου μας, επισκέφθηκε το Τσίρειο Δημοτικό σχολείο (Κύκλος Α') και το ΚΒ Δημοτικό Σχολείο Αγίου Γεωργίου Χαβούζας.

Ο Δήμαρχος παρουσίασε μέσα από οπτικοακουστικό υλικό την ιστορία της Αμμοχώστου και στην συνέχεια οι μαθητές έπαιξαν ένα διαδραστικό παιχνίδι μαθαίνοντας και εμπλουτιζοντας περισσότερο τις γνώσεις τους για την κατεχόμενη πόλη μας.

Στον Δήμο Αμμόχωστο προσφέρθηκαν από τους μαθητές δημιουργίες σχετικές με την Αμμόχωστο καθώς και κυκλάμινα ενώ στα παιδιά δόθηκαν συμβολικά δώρα.

Δημοτική Πινακοθήκη Αμμοχώστου

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη και η Δημοτική Πινακοθήκη Αμμοχώστου ήταν από τα πιο σημαντικά πνευματικά ιδρύματα της πόλης. Η ανέγερση της βιβλιοθήκης άρχισε το 1952, επί δημαρχίας Αδάμ Αδάμαντος και ολοκληρώθηκε το 1953 επί Δημαρχίας Ανδρέα Χ. Πούγιουρου. Η κινητικότητα γύρω από την ίδρυση της Βιβλιοθήκης-Πινακοθήκης αλλά και η εμπλοκή του κόσμου των τεχνών και των γραμμάτων σε αυτή, ενδυνάμωσε το ενδιαφέρον για καλλιτεχνική δημιουργία στην πόλη να ενίσχυσε το ρεύμα της πνευματικής ανάπτυξης στην Αμμόχωστο.

Σε πρώτο στάδιο, τον Ιανουάριο του 1954, το Δημοτικό Συμβούλιο Αμμοχώστου ανέθεσε στον λογοτέχνη Γιώργο Φιλίππου Πιερίδη την οργάνωση της βιβλιοθήκης, η οποία λειτούργησε στις 23 Απριλίου του 1955 και εγκαινιάστηκε επίσημα στις 10 Αυγούστου της ίδιας χρονιάς.

Το 1955, αποφασίστηκε η έναρξη της διαδικασίας αγοράς πινάκων ζωγραφικής, με προοπτική τη δημιουργία και Δημοτικής Πινακοθήκης, στον δεύτερο όροφο πάνω από τη Βιβλιοθήκη. Η Δημοτική Πινακοθήκη άνοιξε για το κοινό τον Μάιο του 1959.

Η Πινακοθήκη διέθετε 71 πίνακες με έργα Κυπρίων ζωγράφων αντιπροσωπευτικά της κυπριακής ζωγραφικής της περιόδου από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι το 1970. Διέθετε επίσης και έργα κορυφαίων Ελλήνων ζωγράφων. Τη συλλογή κοσμούσαν 35 ακουαρέλες της παλιάς Αμμοχώστου του Θεόφιλου Mogabgab, 380 σχέδια και πίνακες, κυρίως προσωπογραφίες Αμμοχωστιανών, του Μιχάλη Χατζηδημητρίου, και μεγάλη συλλογή που περιελάβανε έγχρωμα πανομοιότυπα αντίγραφα έργων των μεγάλων ζωγράφων της Ευρώπης, επιλεγμένα

με τρόπο που να αποτελούν εικονογράφηση της ιστορίας της ευρωπαϊκής ζωγραφικής.

Η Βιβλιοθήκη και Πινακοθήκη που βρίσκονται στην κλειστή περιοχή της Αμμοχώστου, εγκαταλείφθηκαν μετά την τουρκική εισβολή του 1974. Πληροφορίες και φωτογραφίες που έρχονταν στο φως κατά καιρούς, έδειχναν ότι το περιεχόμενό τους είχε κλαπεί.

Επιστροφή 219 έργων

Η Τεχνική Επιτροπή για τον Πολιτισμό ανακοίνωσε στις 4 Μαρτίου 2019 ότι, στο πλαίσιο των μέτρων οικοδόμησης εμπιστοσύνης, η τουρκοκυπριακή πλευρά θα επιστρέψει στους Ελληνοκύπριους ιδιοκτήτες τους 218 έργα ζωγραφικής. Σύμφωνα με τον τ/κ συμπρόεδρο της Επιτροπής, Κανί Κανόλ, τα έργα των ε/κ ζωγράφων βρίσκονται εδώ και πολλά χρόνια στις αποθήκες του πολιτιστικού κέντρου Ατατούρκ.

Η Δικοινοτική Επιτροπή για τον Πολιτισμό παρουσίασε σε έκθεση στο Λήδρα Πάλας στις 3 και 4 Φεβρουαρίου 2020 αριθμό έργων, ανακοινώνοντας ότι όλα τα έργα θα εκτεθούν σε επόμενο στάδιο. Όπως ανακοινώθηκε, τα πλείστα έργα προέρχονται από τη Δημοτική Πινακοθήκη Αμμοχώστου, σύνολο 140. Τα 44 από τα 219, ανήκουν στον Αμμοχωστιανό ζωγράφο Γεώργιο Πολ Γεωργίου. Τη μεγάλη έρευνα για την ταυτοποίηση των έργων διενήργησε ο Γιάννης Τουμαζής, τότε διευθυντής του Κέντρου Τεχνών Λευκωσίας και μέλος της Τεχνικής Επιτροπής για τον πολιτισμό και νυν Υφυπουργός Πολιτισμού, σε συνεργασία με τη Ρουζέν Ατακάν, Τουρκοκύπρια καλλιτέχνη και επίσης μέλος της Επιτροπής. Από τα 219 έργα που επιστράφηκαν, τα 24 ανήκουν στον Στέλιο Βότση. Το 1973, ο Στέλιος Βότσης είχε παρουσιάσει έκθεση με τίτλο Votsis Recent Paintings στη γκαλερί του Commonwealth Institute στο Λονδίνο. Με την επιστροφή τους, ξεκίνησε η τουρκική εισβολή και τα έργα εγκλωβίστηκαν στο τελωνείο του Λιμανιού της Αμμοχώστου. Πίσω από τα έργα υπάρχουν ετικέτες με το όνομα του Βότση, τη διεύθυνσή του, τις διαστάσεις των έργων.

Προσωρινή έδρα της Πινακοθήκης Αμμοχώστου το Δημοτικό Μουσείο Αγίας Νάπας «Θάλασσα»

Μετά από τελετή υπογραφής μνημονίου συναντίληψης, που πραγματοποιήθηκε στις 21 Ιανουαρίου 2022 από τους δύο Δημάρχους της Αγίας Νάπας και Αμμοχώστου, Χρίστο Ζαννέττου και Δρ. Σίμο Ιωάννου, το Δημοτικό Μουσείο Αγίας Νάπας «Θάλασσα» αποτελεί την προσωρινή έδρα της Πινακοθήκης Αμμοχώστου. Στο μουσείο στεγάζονται 140 διασωθέντα εμβληματικά έργα κορυφαίων Κυπρίων και Ελλήνων καλλιτεχνών είτε που

ανήκαν στη συλλογή της Πινακοθήκης ή φιλοξενούνταν, όπως των Κυπρίων Πολ Γεωργίου, Στέλιου Βότση, Διαμαντή, Κάνθου, Κάσιαλου, Χριστόφορου Σάββα, Νίκου Νικολαΐδη, και των Ελλήνων Μόραλη, Κόντογλου, Τσαρούχη, Χατζηκυριάκου- Γκίκα κ.α.

Μέχρι τη μέρα της πολυπόθητης επιστροφής τα εμβληματικά έργα της Πινακοθήκης της Αμμοχώστου θα κοσμούν το Δημοτικό Μουσείο Αγίας Νάπας «Θάλασσα», κρατώντας άσβεστη τη φλόγα της επιστροφής και διαφωτίζοντας το κοινό για το πολιτικό πρόβλημα της πατρίδας μας.

Βιβλιογραφία:

Η Αμμόχωστος της εικαστικής δημιουργίας, Μαρίνα Σχίζα, Σύνδεσμος Αποφοίτων των Ελληνικών Γυμνασίων Αμμοχώστου, Λευκωσία, 2008

Δημοτική Πινακοθήκη Αμμοχώστου:
Οδός Γωνίας 16ης Ιουλίου και Δημοκρατίας, Αμμόχωστος
Προσωρινή Διεύθυνση Δημοτικής Πινακοθήκης Αμμοχώστου:
Στο Δημοτικό μουσείο "Θάλασσα"
Κρύου Νερού 14, Τ.Θ. 30707,5345 Αγίας Νάπας, Κύπρος
Τηλέφωνο: (+357) 23 816366
Email: thalassa.museum@agianapa.org.cy
Web Site: www.agianapa.org.cy

†Γιώργος Σκοτεινός

Ζωγράφος 1937 – 2022

Ζωγράφος. Γεννήθηκε στη Λεμεσό το 1937 αλλά έζησε από μικρός στην Αμμόχωστο. Αποφοίτησε από το Ελληνικό Γυμνάσιο Αμμοχώστου. Σπούδασε θέατρο στη Δραματική Σχολή του Εθνικού Θεάτρου στην Αθήνα (1961-1964), ενώ ταυτόχρονα κατά την ίδια περίοδο παρακολούθησε και μαθήματα στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών. Κατά το διάστημα 1964-1967 σπούδασε κινηματογράφο στο Visual Artand Movie Subscription Group της Νέας Υόρκης. Κατά την περίοδο του ένοπλου απελευθερωτικού αγώνα (1955-1959) είχε ενεργό ανάμειξη με αποτέλεσμα να συλληφθεί από τους Βρετανούς και να κλειστεί σε φυλακή στην Αγγλία.

Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών του επέστρεψε στην Κύπρο. Μέχρι το 1974 ζούσε κι εργαζόταν στην Αμμόχωστο. Μετά την τουρκική εισβολή και την κατάληψη της πόλης, το καλοκαίρι του 1974, περιπλανήθηκε για μερικά χρόνια στην προσφυγιά κι έζησε κατά διαστήματα στην Ύδρα, στην Κρήτη, στην Αθήνα και αλλού. Αργότερα επέστρεψε στην Κύπρο κι εγκαταστάθηκε στην Αγία Νάπα. Ασχολείται επαγγελματικά με τη ζωγραφική. Μεταξύ άλλων, έχει κάμει μεγάλες τοιχογραφίες που κοσμούν αίθουσες ξενοδοχείων στην περιοχή της Αγίας Νάπας, στην Πάφο και αλλού.

Στον χώρο της τέχνης εμφανίστηκε από το 1960, με συμμετοχές σε ομαδικές εκθέσεις. Την πρώτη ατομική έκθεσή του οργάνωσε στην Αμμόχωστο το 1964. Έκτοτε εξέθεσε σε πολλές ατομικές εκθέσεις στην Κύπρο, Νέα Υόρκη, Τελ Αβίβ, Εδιμβούργο, Αθήνα, Χανιά, Βιέννη, Βασιλεία, Μόσχα κ.α. Επίσης, εκπροσώπησε την Κύπρο σε διεθνείς μπιεννάλε και τριεννάλε τέχνης (Ινδιών, 1982, όπου και διακρίθηκε, Παρισίων, 1967, Αλεξανδρείας, 1968, όπου διακρίθηκε, Βενετίας, 1968, Ινδιών, 1969, Σάο Πάολο Βραζιλίας, 1969, κ.α.).

Ο ζωγράφος, βασικά σουρεαλιστής, είναι βαθύτατα επηρεασμένος από τον γενέθλιο χώρο του, την Κύπρο, τόσο από το παλαιό και μακρύ ιστορικό παρελθόν της όσο κι από τη σύγχρονη τραγωδία της. Ωστόσο, κατά τα δύο περίπου χρόνια που έζησε πρόσφυγας στην Κρήτη μετά το 1974, επηρεάστηκε κι από τον αρχαίο Μινωικό πολιτισμό, με αποτέλεσμα να δώσει μια σειρά ανάλογων πινάκων.

Η ζωγραφική του δουλειά μπορεί να χωριστεί σε ορισμένες μεγάλες ενότητες:

1) Λιθοσέβεια (1965-1974) με τις υποδιαιρέσεις: Μικρόκοσμος-Μακρόκοσμος (1965-1967), Μεταβολισμός (1967-1971) και Ηλιολστρεία (1971-1974). 2) Ο Κύκλος της Καταγγελίας (1974-1975), μια σειρά μεγάλων έργων από την τραγική εμπειρία του 1974, την τουρκική εισβολή και κατοχή, τον πόλεμο. Η σειρά των έργων αυτών εξετέθη τόσο στην Ελλάδα όσο και σε μεγάλες πόλεις της Ευρώπης με επιτυχία. 3) Μινωική Τέχνη (1975-1977). Από το 1977 κ.ε. εργάζεται σε νέες ενότητες: 4) Τοίχοι, 5) Περιπλανώμενα Αγάλματα (σειρά έργων όπου τα αρχαία αγάλματα διακινούνται σε χώρους άλλους και κυρίως προσφυγοποιούνται από τις κατεχόμενες περιοχές της Κύπρου), 6) Βυθός (σειρά από θαλασσινά έργα), 7) Αντανακλάσεις.

Ο εμβληματικός ζωγράφος της Αμμοχώστου απεβίωσε στις 14 Δεκεμβρίου 2022, σε ηλικία 85 ετών.

Νίτσα Χατζηγεωργίου

Ζωγράφος

Ζωγράφος. Γεννήθηκε στην Αμμόχωστο το 1949. Αποφοίτησε το 1968 από το Α΄ Γυμνάσιο Λεμεσού. Στη συνέχεια, με υποτροφία του Ι.Κ.Υ. (Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών) Ελλάδος, σπούδασε ζωγραφική στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών Αθηνών, μεταξύ του 1968 και του 1974, με δασκάλους τους Μόραλη, Νικολάου, Κανακάκη, Μυταρά και Πρεβελάκη. Κατά τα δύο τελευταία χρόνια των σπουδών της παρακολούθησε επίσης μαθήματα νωπογραφίας και τεχνικής των φορητών εικόνων στην ίδια Σχολή. Εξάλλου, μεταξύ του 1978 και του 1980 παρακολούθησε μαθήματα κεραμικής στην Τεχνική Σχολή Λεμεσού.

Η Ελένη Χατζηγεωργίου παρακολούθησε, επίσης, μαθήματα πιάνου, μεταξύ του 1960 και του 1965, στο Εθνικό Ωδείο Λευκωσίας, ενώ έγραψε και ποίηση. Ποιήματά της δημοσιεύθηκαν σε διάφορα λογοτεχνικά περιοδικά, με το ψευδώνυμο Ελένη Ιωήλ. Δημοσίευσε, επίσης, άρθρα, ιδίως για τη γυναίκα και τη θέση της στον σύγχρονο κόσμο, σε διάφορα έντυπα.

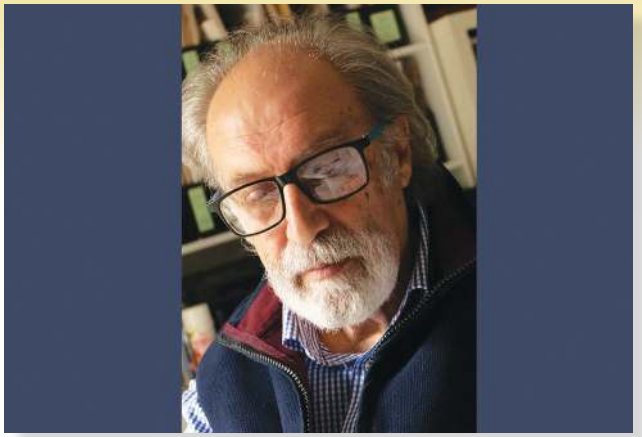
Μετά την ολοκλήρωση των σπουδών της στην Ελλάδα, επέστρεψε στην Κύπρο και εγκαταστάθηκε στη Λευκωσία, όπου και εργάστηκε ως καθηγήτρια τέχνης σε σχολές Μέσης Εκπαίδευσης.

Μέλος του Επιμελητηρίου Καλών Τεχνών Κύπρου. Πήρε μέρος σε πολλές ομαδικές εκθέσεις στην Κύπρο και στο εξωτερικό και οργάνωσε πολλές ατομικές. Στην 7η Τριενάλε Νέου Δελχί, όπου εκπροσώπησε την Κύπρο (1991), κέρδισε το χρυσό μετάλλιο ανάμεσα σε καλλιτέχνες από 38 χώρες. Το 1972 κέρδισε τον διαγωνισμό «Χρυσό Αηδόνι» στις Πλάτρες.

Το 1994 επελέγη για να εκπροσωπήσει την Κύπρο, με ταινία μικρού μήκους που ανέλαβε να κάνει το Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύπρου, σε παγκόσμια εκδήλωση με θέμα το περιβάλλον και γενικό τίτλο "Ζήσε για την Ζωή". Στην εκδήλωση αυτή, που έγινε στην Ευρώπη, υπό την αιγίδα της ΟΥΝΕΣΚΟ, συμμετείχαν τηλεοπτικοί σταθμοί από πολλές χώρες του κόσμου, με αντίστοιχες ταινίες που παρουσίαζαν την εργασία ενός καλλιτέχνη της χώρας τους. Η ταινία για τη Νίτσα Χατζηγεωργίου σκηνοθετήθηκε από τον Άντρο Παυλίδη, είχε τίτλο «Τρίπτυχο», και επελέγη μεταξύ των αξιολογότερων, που προβλήθηκαν στη συνέχεια από τις τηλεοράσεις πολλών χωρών του κόσμου, το 1994-1995.

Άντης Παρτζίλης

Σκηνογράφος, Ενδυματολόγος, Εικαστικός

Σκηνογράφος, ενδυματολόγος, εικαστικός. Γεννήθηκε στην Αμμόχωστο στις 24 Ιανουαρίου 1947 και σπούδασε σκηνογραφία και ενδυματολογία θεάτρου στην Ανώτατη Ακαδημία Θεάτρου (DAMU) στην Πράγα. Παρακολούθησε επιμορφωτικά προγράμματα για το θέατρο και τις τέχνες στις ΗΠΑ, Ηνωμένο Βασίλειο και Γερμανία.

Από παιδί είχε έφεση στο σχέδιο και τη ζωγραφική κάτι που συνεχίστηκε και στην εφηβεία, πάντα με τη στήριξη και την ενθάρρυνση των γονέων του Αντώνη και Ελέγκως Παρτζίλη. Από τα παιδικά του χρόνια μαζί με τον αδελφό του Μάρκο, έφτιαχναν φιγούρες Καραγκιόζη και έδιναν παραστάσεις για τα παιδιά της γειτονιάς. Άλλωστε οι Τέχνες, λόγω αυτής της στήριξης που υπήρχε από τους γονείς, έγινε οικογενειακή υπόθεση. Έτσι, και τα αδέλφια του Μάρκος Παρτζίλης και Μάρω Παρτζίλη ακολούθησαν την Αρχιτεκτονική και τη Γλυπτική αντίστοιχα, αξιοποιώντας το ταλέντο τους. Η παρουσία στο Γυμνάσιο Αμμοχώστου, από όπου αποφοίτησε το 1964, των Παναγιώτη Σέργη και Γιώργου Μπισκίνη υπήρξε καταλυτική στην απόφασή του, όντας ακόμα 15 χρονών, να ασχοληθεί με το Θέατρο, και μάλιστα ως σκηνογράφος. Αιτία ήταν η παράσταση των Γυμνασίων Αμμοχώστου Οιδίπους Τύραννος του Σοφοκλή στο Αρχαίο Θέατρο της Σαλαμίνας (1962) με πρωταγωνιστή τον μαθητή τότε Δημήτρη Ποταμίτη, σε σκηνοθεσία Παναγιώτη Σέργη και Σκηνικά Γιώργου Μπισκίνη, στην οποία παραγωγή εργάστηκε ως βοηθός στην εκτέλεση των σκηνικών. Αργότερα, μαθητής ακόμα, σχεδίασε το πρώτο του σκηνικό που ήταν το σκηνικό για τους Νεκρικούς Διάλογους του Λουκιανού (1963-64), παράσταση την οποία σκηνοθέτησε ο φιλόλογος Ζήνων Ζαννέττος.

Διετέλεσε για 13 χρόνια διευθυντής του Θεατρικού Οργανισμού Κύπρου του οποίου σημαντικές στιγμές που επηρέασαν την όλη του πορεία, συνδέονται άρρηκτα με την παρουσία του στο τιμόνι του ΘΟΚ. Τέτοιες στιγμές υπήρξαν η συμφωνία με το Εθνικό Θέατρο της Ελλάδας για συνεργασία και ανταλλαγή παραστάσεων (1989), όπως και με το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδος (1998), η συμμετοχή και στην πορεία η θεσμοποίηση της παρουσίας της Κύπρου στην μεγαλύτερη και σημαντικότερη Παγκόσμια Έκθεση Σκηνογραφίας την Prague Quadrennial (1991), η ίδρυση του Θεατρικού Μουσείου Κύπρου, η ανάπτυξη των διεθνών σχέσεων του ΘΟΚ με οργανισμούς και θέατρα στην Ευρώπη, περιοδείες σε Ελλάδα, Γερμανία, Πολωνία, Αγγλία, Βουλγαρία, Ρωσία, Δανία, Κίνα, Μάλτα αλλά και συμπαραγωγές με ξένους οργανισμούς όπως το Μέγαρο Μουσικής Αθηνών (1993), το Knee-high Theatre στην Κορνουάλη, το Κρατικό Θέατρο του Κάσσελ - Γερμανία, το Δημοτικό Θέατρο του Γκέρλιτς - Γερμανία, το Δημοτικό Θέατρο Παλατινάτου - Γερμανία και άλλους, η καθιέρωση των Βραβείων Θεάτρου ΘΟΚ, η χωροθέτηση, η προκήρυξη αρχιτεκτονικού διαγωνισμού και η έναρξη της υλοποίησης του διαχρονικού ονείρου το ΘΟΚ για ιδιόκτητη στέγη, η θεσμοθέτηση των Μαθητικών Αγώνων Θεάτρου και του Φεστιβάλ Ερασιτεχνικού Θεάτρου, η διεύρυνση και ενίσχυση των δραστηριοτήτων του Αναπτυξιακού Τομέα, έργα υποδομής όπως το Μαρκίδειο Θέατρο στην Πάφο, το Δημοτικό Θέατρο Λάρνακας κ.α., οι εκδόσεις ΘΟΚ, η εισαγωγή και διδασκαλία της τεχνικής του Μαύρου Θεάτρου στην Κύ-

προ όπως και των site specific performances, η διεύρυνση του ρεπερτορίου με χοροθέατρο και μικτές παραστάσεις, η ίδρυση της πειραματικής σκηνής, η δημιουργία περιοδεύουσας σκηνής θεάτρου σκιών, εκθέσεις σκηνογραφίας, κοστουμιού και αφίσας, η ανέγερση των αποθηκών και των εργαστηρίων του ΘΟΚ κ.α. Επίσης η δημιουργία της ιστοσελίδας του Οργανισμού, του ενημερωτικού δελτίου προς τους συνδρομητές, η καθιέρωση της στήλης Αγαπητέ Φίλε Θεατή στα προγράμματα του ΘΟΚ, η ένταξη του ρόλου του θεατρολόγου στη δομή του Οργανισμού και πολλά άλλα. Το 2005 συνέβαλε στην ένταξη του ΘΟΚ στη Σύνοδο των Θεάτρων της Ευρώπης (ETC) της οποίας διετέλεσε μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου (2005-2007).

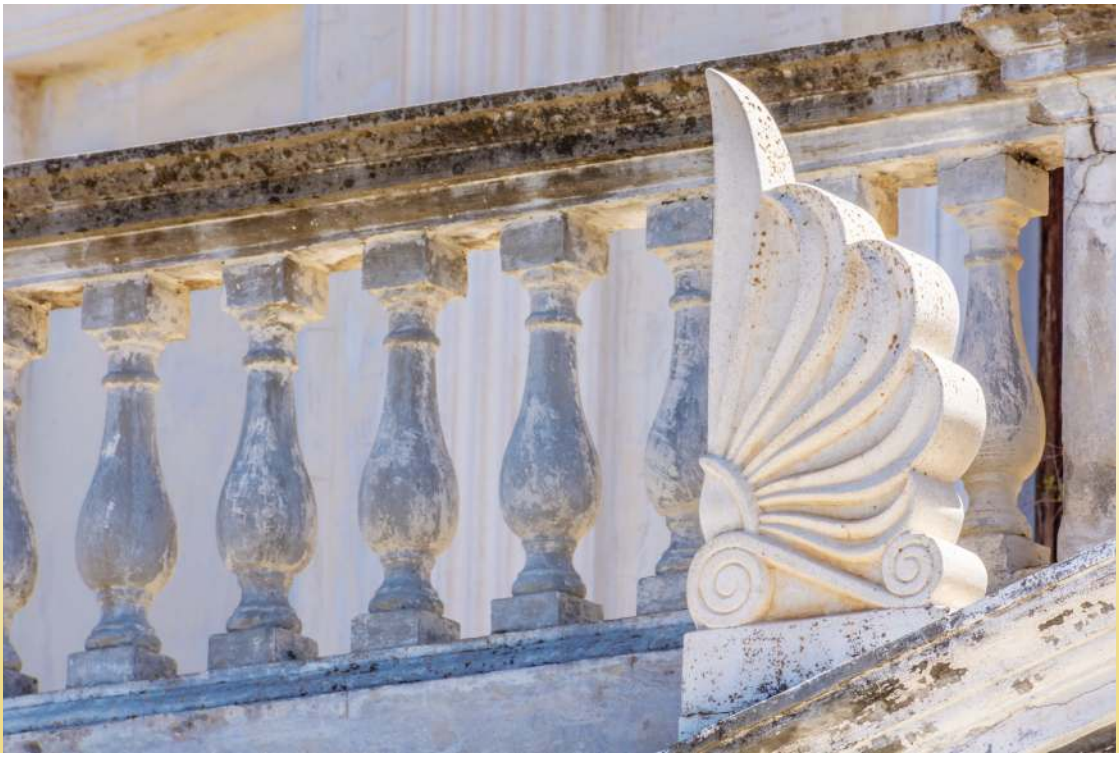
Υπήρξε συνιδρυτής και πρώτος καλλιτεχνικός διευθυντής του Θεάτρου ΣΚΑΛΑ, όπως επίσης ιδρυτής, πρώτος Πρόεδρος και τώρα επίτιμος Πρόεδρος του Κυπριακού Κέντρου Σκηνογράφων, Αρχιτεκτόνων και Τεχνικών Θεάτρου. Το 2010 διετέλεσε καλλιτεχνικός διευθυντής των εμβληματικών εκδηλώσεων στην Κύπρο και το Εξωτερικό για τα 50χρονα της Κυπριακής Δημοκρατίας. Είναι Καλλιτεχνικός Διευθυντής του Διεθνούς Φεστιβάλ ΚΥΠΡΙΑ από το 2013.

Φιλοτέχνησε τα σκηνικά και/ή τα κοστούμια, αφίσες και κούκλες σε περισσότερες από 130 παραγωγές Θεάτρου, Μπαλέτου, Όπερας, Κινηματογράφου και Τηλεόρασης στην Κύπρο, Ελλάδα και Γερμανία. Συνεργάστηκε με το ΘΟΚ, το Κρατικό Θέατρο του Κάσσελ - Γερμανία, το Κρατικό Θέατρο Βορείου Ελλάδας, το ΔΗΠΕΘΕ Καλαμάτας, το Δημοτικό Θέατρο Γκέρλιτς – Γερμανία, το Σατιρικό Θέατρο, το θέατρο Διόνυσος, το Θέατρο Σκάλα, το Θέατρο ΑντίΛογος και άλλα θέατρα, καθώς και με σημαντικούς σκηνοθέτες και χορογράφους μεταξύ των οποίων οι Βλαδίμηρος Καυκαρίδης, Εύης Γαβριηλίδης, Νίκος Χαραλάμπους, Valery Akhatov, Michael Leinert, Ernst Klusen, Διαγόρας Χρονόπουλος, Jean-Claude Berutti, Σταύρος Τσακίρης, Στέφανος Κοτσίκος, Ralph Koltai, Στέλιος Καυκαρίδης, Δέσποινα Μπεμπεδέλη, Antonio Collandrea, Franz Hujer κ.ά.

Στον κινηματογράφο συνεργάστηκε με σημαντικούς σκηνοθέτες όπως οι Κύρος Παπαβασιλείου, Michael Redwood, Ανδρέας Πάντζης, Βασίλης Μαζωμένος, Σάκης Μανιάτης, Ιωακείμ Μυλωνάς, Τώνια Μισιαλή, Γιώργος Κουκουμάς κ.α.

Το 2001 του απονεμήθηκε το Βραβείο Θεάτρου ΘΟΚ για την καλύτερη σκηνογραφία της διετίας 1999-2000 και 2000-2001 για το έργο του Αισχύλου Επτά επί Θήβας, σε σκηνοθεσία Βαρνάβα Κυριαζή και το 2009 το βραβείο καλύτερης σκηνογραφίας στο 5ο Φεστιβάλ Ταινιών Μικρού Μήκους και Ντοκιμαντέρ για την Ταινία Οιδίπους του Ιωακείμ Μυλωνά.

Η εργασία του για το σκηνικό των Φοινισσών του Ευριπίδη σε σκηνοθεσία Νίκου Χαραλάμπους, επιλέγηκε ανάμεσα σε εκατοντάδες προτάσεις από όλο τον κόσμο και παρουσιάστηκε, ανάμεσα στις 80 επιλεγείσες εργασίες, το 2005 στην Παγκόσμια Έκθεση Σκηνογραφίας WSD 2005 στο Τορόντο. Την ίδια σκηνογραφία η εφημερίδα GUARDIAN

του Λονδίνου, στην ηλεκτρονική της έκδοση στις 31 Ιανουαρίου 2015 σε άρθρο με τίτλο Get Set Go: Stunning Stage Designs from Around the World, την κατέταξε μεταξύ των 16 πιο εντυπωσιακών σκηνογραφικών εργασιών παγκοσμίως για την περίοδο 1990 – 2005, για την οποία ο σημαντικός Έλληνας κριτικός θεάτρου Μηνάς Χρηστίδης έγραψε στην εφημερίδα Ελευθεροτυπία των Αθηνών "(…) ο σκηνικός χώρος που δημιούργησε ο Άντης Παρτζίλης, μέσα στην αφαιρετικότητα του και την εξπρεσιονιστική του μορφή, ήταν από μόνος του το πιο δυνατό στοιχείο για την εντύπωση που δημιουργούσε η παράσταση. Ήταν μια εικαστική δουλειά σημαντικότατη που από μόνη της μπορούσε να σταθεί και εκτός θεάτρου (…)"

Επίσης, εκπροσώπησε την Κύπρο σε πολλές διοργανώσεις της μεγαλύτερης παγκόσμιας έκθεσης σκηνογραφίας Prague Quadrennial (PQ) ως σκηνογράφος αλλά και ως επιμελητής και σχεδιαστής του περιπτέρου της Κύπρου, όπως και στην Παγκόσμια Έκθεση Σκηνογραφίας WSD 2005 στο Τορόντο και WSD 2009 στη Σεούλ. Το 2019 ένα σκηνικό του αντικείμενο, το άγαλμα του θεού Απόλλωνα από την παραγωγή του ΘΟΚ Επτά επί Θήβας του Αισχύλου, εκτέθηκε στην Παγκόσμια έκθεση Σκηνογραφίας στην Πράγα στο τμήμα FRAGMENTS, όπου φιλοξενήθηκαν σκηνικά αντικείμενα που δημιούργησαν σκηνογράφοι από διάφορες χώρες που χαρακτηρίζονται ως ζωντανοί θρύλοι.

Το σύνολο της σκηνογραφικής του δουλειάς παρουσιάστηκε σε μεγάλη αναδρομική έκθεση στο Πανεπιστήμιο Κύπρου το 2017.

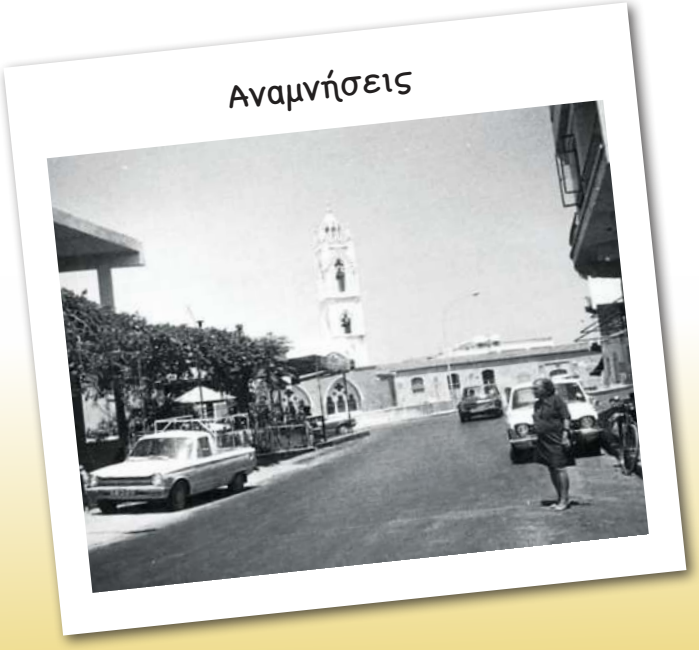
Για τις σκηνογραφικές του προτάσεις έχουν εκφραστεί με ιδιαίτερα κολακευτικά λόγια σημαντικοί κριτικοί όπως οι Κώστας Γεωργουσόπουλος, Γιάννης Βαρβέρης, Ροζίτα Σώκου, Μηνάς Χριστίδης, Νόνα Μολέσκη, Glyn Hughes, Martin Krumbholz, Bernd Klempnow κ.ά.

Ως εικαστικός ασχολήθηκε με τη ζωγραφική, με μεικτές τεχνικές και τις κατασκευές. Έλαβε μέρος σε πολλές ομαδικές εκθέσεις στην Κύπρο και το Εξωτερικό (Μπιεννάλε Νέων στη Μασσαλία (1985), Σύγχρονοι Κύπριοι ζωγράφοι στις

Βρυξέλλες, Παγκύπριες Εκθέσεις ΕΚΑΤΕ, Παγκύπρια Έκθεση στην Αθήνα, Πανελλήνια Καλλιτεχνική Έκθεση (1987) και άλλες) όπως επίσης σε δεκάδες ατομικές εκθέσεις στην Αμμόχωστο, Πράγα, Λεμεσό, Λευκωσία και Πειραιά. Έργα του βρίσκονται στην Πινακοθήκη Σύγχρονης Κυπριακής Τέχνης, στη συλλογή του Ιδρύματος Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ΙΙΙ, στη συλλογή του Luciano Benetton, στη συλλογή Μιχαλάκη Ζαμπέλλα και σε πολλές δημόσιες και ιδιωτικές συλλογές στην Κύπρο και το εξωτερικό.

Πηγή: Μεγάλη Κυπριακή Εγκυκλοπαίδεια

ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΔΗΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
FAMAGUSTA MUNICIPALITY
Εκτοπισμένος από την Τουρκική εισβολή του 1974

Το Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αμμοχώστου βρίσκεται στη Δερύνεια, στα κράσπεδα της Αμμοχώστου, δίπλα από το οδόφραγμα, που από το 1974 μοιράζει τεχνητά και με τη βία των όπλων το νησί μας στα δυο.

Η ιστορία του Κέντρου

Η ανάγκη των Αμμοχωστιανών να προβάλουν τον πολιτισμό της πόλης τους συνδέοντάς τον με τον αγώνα τους για επιστροφή γέννησε την ιδέα του Πολιτιστικού Κέντρου, με αυτή να συζητείται ήδη από το 1989. Τον Δεκέμβριο του 1996 ιδρύεται το Ίδρυμα «Πολιτιστικού Κέντρου Κατεχόμενης Αμμοχώστου» (ΠΚΚΑ) του οποίου προέδρευε ο εκάστοτε Δήμαρχος της Βασιλεύουσας. Το κτίριο του ΠΚΚΑ εγκαινιάζεται και επίσημα το 2001. Από το 2010 το Πολι-

22 Ιουνίου 2022 Λέσχη Αστυνομικών Θεσσαλονίκης στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αμμοχώστου

Ο Υπουργός Υγείας Κύπρου κ. Μιχάλης Χατζηπαντέλας συναντήθηκε με τον ομόλογο του κ Θάνο Πλεύρη με την αντιπροσωπεία του στις 1-4-2022.

Ο Πρέσβης της Σλοβακίας στην Κύπρο, κ. Martin Bezák.

19-10-22 Επίσκεψη Υπουργού Πολιτισμού της Ελλάδας κ. Λίνας Μενδώνη

τιστικό Κέντρο περνά υπό την αποκλειστική αρμοδιότητα του Δήμου Αμμοχώστου μετονομαζόμενο σε Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αμμοχώστου (ΠΚΔΑ).

Ο Πολιτισμός της Επιστροφής

Όλα αυτά τα χρόνια το ΠΚΔΑ έγινε ένας χώρος όπου αναδεικνύεται η ιστορία της Πόλης μας, μιας ιστορίας που έχει βάθος 3700 χρόνων. Αλάσια, Έγκωμη, Σαλαμίνα, Κωσταντία, Αρσινόη, Αμμόχωστος. Πολλοί αιώνες, πολλά ονόματα, μα μια συνεχής παράδοση όπου κάθε φορά η ζωή βρίσκει τον δρόμο της μέσα στις καταστροφές, όπου η Αμμόχωστος αναγεννάται για να γνωρίσει νέες δόξες, νέα πλούτη, να γεννήσει κι άλλους δημιουργικούς, δραστήριους και πολυπράγμονες Αμμοχωστιανούς.

Αυτό το δέσιμο της γόνιμης γεωγραφίας της Αμμοχώστου, του μακραίωνου πολιτισμού της και των ενεργητικών σύγχρονων Αμμοχωστιανών στοχεύει να διατηρήσει το Πολιτιστικό Κέντρο, καθώς η προσφυγιά απειλεί να αποκόψει τους δεσμούς αυτούς που έπλεξε η ίδια η ιστορία.

Έτσι, το Πολιτιστικό Κέντρο έγινε ένας χώρος όπου οι Αμμοχωστιανοί και ειδικά η νέα γενιά έρχονται σε επαφή με την ιστορία της Πόλης μας, τις παραδόσεις της, τις τέχνες της (λαϊκές και σύγχρονες) αλλά και της δράσης για το μέλλον της.

Το Πολιτιστικό Κέντρο συνεχίζει να παράγει και να αναπαράγει τον Πολιτισμό της αγαπημένης μας πόλης, ούτως ώστε η επιστροφή στην εύφορη γη που μας γέννησε να φέρει την Άνοιξη του πολιτισμού, της δημιουργίας και της ειρήνης για όλους τους Αμμοχωστιανούς Ε/κ και Τ/κ. Γιατί κατοχή και στρατεύματα σημαίνουν βία εμπόδια και περιορισμούς, φέρνουν αποσύνθεση και ερείπωση και μόνο η επιστροφή θα φέρει το φως της ειρήνης, τη δράση και τη ζωή πίσω στον τόπο μας αλλά και στις ψυχές όλων των Αμμοχωστιανών, όλων των Κυπρίων.

Φιλοξενία Δικηγορικών Συλλόγων Ελλάδας από το Δικηγορικό Σύλλογο Αμμοχώστου

Μόνιμες Δραστηριότητες στο Πολιτιστικό Κέντρο του Δήμου Αμμοχώστου

- Προβολές ταινιών για την κατεχόμενη Αμμόχωστο και τα άλλα κατεχόμενα εδάφη μας.
- Εκθέσεις φωτογραφίας.
- Δωρεάν έντυπο υλικό αναφορικά με το εθνικό μας θέμα, την Αμμόχωστο, τα άλλα κατεχόμενα εδάφη κ.α.
- Λειτουργία μικρής βιβλιοθήκης με βιβλία για τα κατεχόμενα εδάφη μας.
- Λειτουργία Παρατηρητηρίου με κιάλια.
- Ενοικίαση χώρων του Κέντρου (όπως π.χ. Αίθουσα Πολλαπλών Χρήσεων και Αμφιθέατρο) σε άλλους προσφυγικούς Οργανισμούς και Σωματεία για την διεξαγωγή σεμιναρίων, διαλέξεων και άλλων εκδηλώσεων.
- Ξεναγήσεις επισήμων, αντιπροσωπειών αλλά και περιηγητών.

Επίσκεψη απο το Διεθνή Πρόεδρο των LIONS 2022-2023 κ. Brian E. Sheehan

Περιοδικές Δραστηριότητες

- Φιλοξενούνται διάφορες εκθέσεις φωτογραφίας, ζωγραφικής, γλυπτικής κ.λπ.
- Διεξάγονται ποικίλα εκπαιδευτικά προγράμματα για παιδιά.
- Διοργανώνονται εκδηλώσεις και δραστηριότητες από διάφορους φορείς.

Ιστορίες Δημοτών και αναμνήσεις από:

Γιάγκος Κλεόπα

Αμμόχωστος - Εμπειρίες Και Αναμνήσεις

Γεννήθηκα το 1944 στο Κάτω Βαρώσι. Το πρώτο μου σχολείο ήταν το Δημοτικό Κάτω Βαρωσίων. Εκεί ερχόταν η γιαγιά μου τα διαλείμματα και μου έφερνε να φάω. Στη συνέχεια φοίτησα στο Ελληνικόν Γυμνάσιον Αμμοχώστου.

Ο παππούς μου Γιάγκος Κλεόπας (Μουχτάρης Βαρωσιού/Αγίου Νικολάου) μας επισκεπτόταν στο σπίτι του Κάτω Βαρωσιού και μας έφερνε - εμένα και του αδελφού μου Μιχάλη – μπανάνες, που τότε δεν ήταν τόσο διαδεδομένες και μας άρεσαν πολύ. Περνούσα αρκετές ώρες μαζί του, το 1950-1952, στο γραφείο του. Μερικές φορές με έπαιρνε μαζί του στην Αμμόχωστο, την παλιά πόλη. Καθόμαστε και τρώγαμε γλυκά σε ζαχαροπλαστείο, ακριβώς απέναντι από την Αγιά Σοφιά, ένα εντυπωσιακό θέαμα που μου έχει μείνει αξέχαστο. Είναι ο γοτθικός καθεδρικός ναός του Αγίου Νικολάου, στους κατοίκους των Βαρωσίων, όμως, ο ναός ήταν πάντοτε γνωστός ως Αγιά Σοφιά.

Ίσως το γεγονός για το οποίο ο παππούς Γιάγκος και η γιαγιά Ελένη Κλεόπα υπήρξαν γνωστοί στους Βαρωσιώτες, ήταν η ίδρυση του θερέτρου της Καντάρας το 1928, όταν έκτισαν το πρώτο σπίτι. Η Καντάρα έγινε το αγαπημένο θέρετρο των Βαρωσιωτών. Η πιο τακτική ασχολία των παιδιών ήταν οι περίπατοι και οι εκδρομές στο δάσος με τους αετούς και τις γύπες, τα πανύψηλα πεύκα και κυπαρίσσια και τα πανέμορφα κυκλάμινα. Μια συχνή εκδρομή των παιδιών ήταν στα 100 Σπίθκια της Ρήγαινας, λίγα χιλιόμετρα από την Καντάρα. Όταν ανέβαιναν στο μεσαιωνικό κάστρο, η φαντασία των παιδιών εξαπτόταν σε τέτοιο βαθμό, που δεν έπαυαν να ονειρεύονται ότι ζούσαν σε παλιές εποχές. Τα αγόρια σημάδευαν τον υποθετικό εχθρό από τις πολεμίστρες, ενώ τα κορίτσια κάθονταν με μεγαλοπρέπεια στον μυθικό θρόνο της ρήγαινας!

Οι γονείς της μητέρας μου, Μιχάλης και Μαρίτσα Ψαρά, έκτισαν την ωραία τους κατοικία στην ανατολική άκρη του περβολιού, που οι ίδιοι είχαν φυτέψει στο Κάτω Βαρώσι, σε μιαν εποχή που εκεί δεν υπήρχαν άλλα σπίτια. Εδώ έζησαν όλη τους τη ζωή, μέχρι την ημέρα της κατάληψης της Αμμοχώστου. Εκεί, το 1926 γεννήθηκε η κόρη τους Μηλίτσα και το 1944 γεννήθηκα και εγώ. Στο υπέροχο αυτό περβόλι όλοι αναγιωθήκαμε ευτυχισμένοι, αφού είχαμε την ευκαιρία να παίζουμε πολλά παιχνίδια και να απολαμβάνουμε τα τόσο εύγευστα γιαφίτικα πορτοκάλια, αλλά και τόσα άλλα φρούτα (ρόδια, μανταρίνια, σιεκέρικα, σύκα, κ.ά.).

Στην αυλή του σπιτιού υπήρχαν πάντοτε πολλές κότες, χήνες, πάπιες, καθώς και διάφορα άλλα ζώα, όπως σκύλοι, γάτες, ένα άλογο, μια κατσίκα και μια αγελάδα για το γάλα.

Κάθε τόσο η γιαγιά Μαρίτσα με έπαιρνε στο αγγειοπλαστείο του Χρυσόστομου Κουζάρη. Προσωπικά έβρισκα εξαιρετικά ενδιαφέρουσα την επίσκεψη αυτή, ιδιαίτερα επειδή ο Χρυσόστομος μού έδινε ένα από τα ωραία δείγματα της τέχνης του, συνήθως έναν κουκουμά (κουμπαρά).

Η πλησιέστερη εκκλησία στο πατρικό μας σπίτι ήταν ο σπηλαιώδης ναός της Παναγίας της Χρυσοσπηλιώτισσας, όπου πηγαίναμε συχνά με τη γιαγιά Μαρίτσα, από τον καιρό που ήμουν μικρό παιδί, για προσκύνημα και για τις θείες λειτουργίες.

Ο πατέρας μου Πόπας επισκεπτόταν συχνά το σπίτι και εργαστήριο του ζωγράφου Γ. Πολ. Γεωργίου. Εκεί έβλεπε και τη θεία του Μαριολίτσα, που ήταν η νοννά του και την αγαπούσε και σεβόταν ιδιαίτερα. Μερικές φορές με έπαιρνε και εμένα μαζί του - παιδί του δημοτικού τότε - για να τη δούμε. Πάντα έσκυβε και της φιλούσε το χέρι, καθώς καθόταν στην κουνιστή καρέκλα της, και μου ζητούσε και εμένα να πράξω το ίδιο. Το περίφημο σπίτι στην Ερμού 136 ήταν εντυπωσιακό, με ψηλές καμάρες, πολλά κειμήλια, με τους πίνακες του Γεωργίου και πολλές τοιχογραφίες να βρίσκονται παντού. Δεν θα το ξεχάσω ποτέ... Ο Γεωργίου έκανε τον περίπατό του στους κύριους δρόμους του Βαρωσιού, Ερμού και Εδουάρδου Η΄ (μετέπειτα Δημοκρατίας). Περπατούσε αυτός μπροστά και λίγα μέτρα πιο πίσω ακολουθούσε η σύζυγός του Trude. Όταν τον συναντούσαμε στον δρόμο, με τον πατέρα μου, έτρεμα από τον φόβο μου, γιατί συνήθιζε να εκφράζει την αγάπη του προς εμένα με το να με πιάνει από τα αυτιά και να με σηκώνει πάνω!

Με την κατάληψη της Αμμοχώστου το 1974, ο Πόπας και η Μηλίτσα έφυγαν άρον-άρον. Άφησαν πίσω τους έρημη και εγκαταλελειμμένη την αγαπημένη τους πόλη, όπου δούλεψαν, πρόσφεραν και δημιούργησαν οικογένεια και όπου είχαν ζήσει ευτυχισμένοι, αυτοί και οι πρόγονοί τους και τα παιδιά και εγγόνια τους. Προσωπικά δεν μπορούσα να επισκεφθώ το σπίτι μας για πολλά χρόνια. Πήγα τελικά το 2016 και το βρήκα κατοικημένο από τρεις οικογένειες εποίκων. Με μεγάλη ταραχή και θλίψη είδα ότι εκεί που παίζαμε στη σκιά των πορτοκαλιών και τρώγαμε τους τόσο εύγευστους καρπούς, δεν υπάρχει παρά χέρσα γη. Το περβόλι μας, που με τόσο κόπο είχαν δημιουργήσει οι πρόγονοί μας, έχει εξαφανιστεί. Όμως ο πόθος της επιστροφής δεν φεύγει ποτέ...

Η Αμμόχωστος. Πόσο την πεθύμησα!

Τίποτα δεν υπάρχει στον κόσμο

που να μου δίδει την αίσθηση της γυναίκας όσο η Αμμόχωστος.

Είναι απ' τα ωραιότερα μέρη της γης!

Δε θα 'θελα να πεθάνω πριν ξαναπάω στην Αμμόχωστο.

Νίκος Καζαντζάκης

Ιστορίες Δημοτών και αναμνήσεις από:

Θέμις Λουκά και Διαμάντω Αλεξάνδρου

Δύο φίλες θυμούνται και αναπολούν τα χρόνια φοίτησης τους στο Εμπορικό Λύκειο Αμμοχώστου

Μια υπέροχη μοναδική φιλία τις δένει από τα πρώτα χρόνια της ζωής τους. Μαζί στο νηπιαγωγείο, μαζί στο δημοτικό, μαζί στο γυμνάσιο. Μαζί σ' όλες τις δραστηριότητες εντός και εκτός σχολείου, αχώριστες και αγαπημένες. Η Θέμις Νικολάου Λουκά και η Διαμάντω Γεωργίου Αλεξάνδρου αναπολούν τα όμορφα, ξέγνοιαστα και ανέμελα χρόνια , τότε που φοιτούσαν στο Εμπορικό Λύκειο Αμμοχώστου.

Το Εμπορικό Λύκειο Αμμοχώστου, πρώην English High School, ήταν εξατάξια σχολή Μέσης Εκπαίδευσης. Κατά την περίοδο 1953-1958 που οι δύο φίλες φοιτούσαν στο Εμπορικό Λύκειο Αμμοχώστου αυτό στεγαζόταν σε ένα διώροφο κτίριο στην οδό Ελευθερίας , κοντά στο ΓΣΕ και το Δημοτικό Στάδιο Αμμοχώστου. Οι δύο φίλες πήγαιναν στη σχολή με τα ποδήλατά τους.

Η σχολή ήταν πρωτοποριακή σε πολλούς τομείς.

Τα τμήματα ήταν μεικτά, αγόρια και κορίτσια φοιτούσαν μαζί. Οι καθηγητές ήταν πολύ φιλικοί προς τους μαθητές και γνοιάζονταν πραγματικά για τη μόρφωσή τους.

Παρέδιδαν δωρεάν φροντιστήρια σε όλα τα μαθήματα τα απογεύματα ή τα βράδια, σε όσα παιδιά ήθελαν να δώσουν εξετάσεις για το Cyprus Certificate.

Οι μαθητές του Εμπορικού Λυκείου Αμμοχώστου είχαν μεγάλες επιτυχίες στις πιο πάνω εξετάσεις κι αυτό τους βοηθούσε στην εξεύρεση εργασίας.

Τα δίδακτρα της σχολής ήταν χαμηλά και έτσι παιδιά από τις χαμηλότερες εισοδηματικές τάξεις του λαού είχαν την ευκαιρία να μορφωθούν και να προχωρήσουν στη ζωή.

Αξιοσημείωτο είναι ότι στην τάξη μας είχαμε και Τουρκοκύπριο συμμαθητή τον Ντεβρήμ. οι σχέσεις τότε Ελληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων ήταν αρμονικές.

Πρωτοποριακή ήταν και η οργάνωση των τάξεων. Κάθε τμήμα εξέλεγε την επιτροπή του η οποία φρόντιζε για τα

διάφορα θέματα που αφορούσαν τους μαθητές

Η τάξη μας εκτός των άλλων, ανέλαβε την οργάνωση καντίνας. Κάθε πρωί έφθαναν κουλούρια, γλυκίσματα, αναψυκτικά και εκ περιτροπής τα παιδιά της τάξης μας πωλούσαμε τα διαλείμματα τα διάφορα ήδη στα παιδιά του σχολείου. Υπήρχε υπεύθυνος για τον έλεγχο των εισπράξεων τις οποίες παρέδιδε στον Γραμματέα του σχολείου για φύλαξη. Με τον τρόπο αυτό στο τέλος της έκτης τάξης πραγματοποιήσαμε πενθήμερη εκδρομή ανά την Κύπρο και όλα τα έξοδα, λεωφορεία και ξενοδοχεία καλύφθηκαν από τα κέρδη της καντίνας μας. Ήταν μια θαυμάσια εκδρομή που θα μας μείνει αξέχαστη.

Αξέχαστες θα μείνουν σε όλους οι θεατρικές παραστάσεις που ανέβαζε η σχολή μας κάθε Χριστούγεννα και στην επέτειο της 25ης Μαρτίου. Τα κινηματοθέατρα στα οποία παρουσιάζαμε τις οπερέττες, τις οποίες ανάβαζαμε με την καθοδήγηση της καθηγήτριας της μουσικής αείμνηστης Δέσποινας Μουζούρη και του χοροδιδασκάλου Σάσεν, ήταν πάντοτε γεμάτα κόσμο.

Στο τέλος του σχολικού χρόνου όλα τα παιδιά του σχολείου παρουσιάζαμε γυμναστικές επιδείξεις και σχηματίζαμε εντυπωσιακές πυραμίδες.

Πολλά θα μπορούσαμε να αναφέρουμε για τα μαθήματα, τις δραστηριότητες, τις θαυμάσιες σχέσεις καθηγητών μαθητών και μαθητριών. Ευγνώμονες θα είμαστε πάντα στον αείμνηστο γυμνασιάρχη μας Στέλιο Χριστοδουλίδη και τους καθηγητές μας για την αγάπη τους, τις γνώσεις αλλά και τα διδάγματα ζωής που μας πρόσφεραν. Θα τους έχουμε πάντα στη σκέψη και την καρδιά μας.

Θέμις Λουκά και Διαμάντω Αλεξάνδρου

10.3.2022

Αναμνήσεις

Ιστορίες Δημοτών και αναμνήσεις από:

Μιχάλης Τσαγαρίδης

Πάμπος ο Τυχερός

Μέσα του Σεπτέμβρη 1956 ο Αντρέας και η Γιαννούλα παντρεύονται στην εκκλησία της Αγίας Ζώνης. Το νεόκτιστο σπίτι τους στην οδό Κλυταιμνήστρας, 2, πίσω από το Μαντζούρειο Δημοτικό Σχολείο είναι έτοιμο να δεχτεί την αγάπη τους. Η Γιαννούλα ήταν έγκυος. Ο Αντρέας ήταν μηχανικός αυτοκινήτων και αργότερα έγινε ταξιτζής. Μαζί με τον φίλο του τον Γιαννή άνοιξαν το γραφείο ταξί «Ρήγαινα». Στις 13 του Δεκέμβρη στο Νοσοκομείο Αμμοχώστου ήλθε στο φώς ο πρωτότοκος υιός. Ο Πάμπος τους.

Φρόνιμο παιδάκι. Γύρω του είχε πολλούς που τον αγαπούσαν. Πήγε στο Μαντζούρειο Δημοτικό σχολείο, κοντά στο σπίτι τους. Γράφτηκε στο Γυμνάσιο Αρρένων και στη Τρίτη τάξη πήρε μεταγραφή για τη Τεχνική Σχολή. Να γίνει μηχανικός αυτοκινήτων. Να διορθώνει τα ταξί του γραφείου τους. Τον Ιούνη του 1973 τελειώνει τη Σχολή. Ήταν 16,5 χρονών. Στο μεταξύ η οικογένεια μεγαλώνει. Κάθε 5 χρόνια γεννιέται και μια κόρη. Η Γιώτα και η Γιούλα. Η οικογένεια είναι ευτυχισμένη, αγαπημένη. Ο Πάμπος προσωρινά δουλεύει στο γραφείο ταξί. Απαντά τα τηλέφωνα, κανονίζει τις κούρσες των πελατών και τα Σαββατοκύριακα πωλεί βενζίνη. Τότε τα πρατήρια βενζίνης δούλευαν μόνο 5 μέρες την εβδομάδα. Έτσι τα γραφεία ταξί έβαζαν βενζίνη σε μικρά δοχεία των 10 λίτρων και εφοδίαζαν τους οδηγούς. Τα βράδια πήγαινε στη δισκοθήκη. Λόγω ηλικίας δεν επιτρεπόταν να μπει μέσα. Για αυτό και τηλεφωνούσε ο πατέρας του, που ήταν γνωστός στους θυρωρούς λόγω συνεργασίας και εξυπηρέτησης. Τον άφηναν να περάσει και σε συγκεκριμένη ώρα τον έπιανε ο πατέρας του να πάνε σπίτι.

Τέλος του Δεκέμβρη γίνεται 17 χρονών. Έτσι, στις 20 του Γεννάρη 1974 κλήθηκε για στρατιωτική θητεία. Έπρεπε να υπηρετήσει τη Πατρίδα. Κάνει την εκπαίδευση του στο «Καράολο». Μετά μετατέθηκε στο Μπογάζι, σε τάγμα πεζικού. Συνηθισμένα πράματα. Λίγη εκπαίδευση και αρκετή εθνική διαπαιδαγώγηση. «Η Πατρίς κινδυνεύει από τους κομμουνιστάς και τη κυβέρνησιν του παπά. Ζήτω το Έθνος.

Το αιματοβαμμένο ρολόι του, δώρο γενεθλίων, σταμάτησε στις 11.39 στις 23 του Ιούλη 1974

Ζήτω η Ελλάς!» Έβγαζε σκοπιές, περιπολίες. Καθάριζε το όπλο και το στρώμα του. Έτρωγε στη καραβάνα του. Μια μέρα τους έβαλαν να μπογιατίσουν τα κράνη, που ήταν 40 χρονών και τα έκαναν να φαίνονται σαν καινούργια. Κόλλησαν και το... πουλί και έγιναν πιο πατριωτικά. Πήγαινε έξοδο, διανυκτέρευση ή με άδεια. Γενικά δεν είχε παράπονο. Ήταν κοντά στο σπίτι του. Δεν ασχολείτο με πολιτικά. Υποστήριζε την Ανόρθωση. Περνούσε καλά.

Στις 15 του Ιούλη έγινε το πραξικόπημα. Φόρτωσαν κάποιους στρατιώτες του τάγματος σε ένα φορτηγό και τους μετέφεραν στο Βαρώσι. Με τα μαρτίνια και το φρεσκοβαμμένο κράνος. Έκαναν βόλτες στους δρόμους της πόλης. Επίδειξις δυνάμεως. Την επομένη τους πήραν στην Αστυνομία Αμμοχώστου για να φρουρούν τους κρατούμενους, που κουβαλούσαν από διάφορες γειτονιές της πόλης. Είδε γείτονες, φίλους και γνωστούς. Δεν μπορούσε να τους πλησιάσει. Η εντολή ήταν να τους προσέχουν να μην δραπετεύσουν και να μην έχουν επαφή μαζί τους. Ο Πάμπος, αμούστακο παιδί, δεν μπορούσε να καταλάβει τι κακό έχουν κάνει αυτοί οι άνθρωποι και έπρεπε να τους μαζέψουν στα κρατητήρια.

Μια νύκτα τους κουβάλησαν έξω από τη Λέσχη αξιωματικών. Μπροστά στο κτίριο βρισκόταν ένα τανκ. Έμειναν εκεί όλη την νύκτα. Ευτυχώς τηλεφώνησε της μητέρας του και έφερε σουβλάκια να φάνε μαζί με τον Δημήτρη και τον Παύλο, τους φίλους του. Μια άλλη νύκτα με ένα στρατιω-

τικό λαντ-ροβερ έκαναν περιπολία στους δρόμους και τα περίχωρα του Τρικώμου. Βρέθηκαν έξω από το χωριό. Λέει ο Λοχίας: «Ας ρίξουμε καμμιά βολή να δούμε πόσο καλά δουλεύει το στεν». Πιέζει τη σκανδάλη. Ακούεται ένας θόρυβος, μα οι σφαίρες δεν φεύγουν από το όπλο. Γέλασαν. «Με αυτά τα άχρηστα όπλα θα υπερασπίσουμε τη Κύπρο;»

Στις 20 του Ιούλη σαν περιπολούσαν στο Τρίκωμο, κάποιοι ψαράδες τους είπαν πως οι Τούρκοι έκαναν εισβολή στη Κερύνεια. Γύρισαν στο στρατόπεδο τους και εκεί μαζί με διάφορους πολίτες, που επιστρατεύτηκαν άρον – άρον, τους φόρτωσαν και τους πήραν στην Αγκαστίνα. Εκεί κοντά ήταν ένα τουρκοκυπριακό χωριό. Βγήκαν από το αυτοκίνητο και ξάπλωσαν κάτω. Παρακολουθούσαν την επίθεση των ημετέρων δυνάμεων, που εύκολα, δίχως αντίσταση κατέλαβαν το γειτονικό τουρκοκυπριακό χωριό.

ΕΘΝΙΚΗ ΦΡΟΥΡΑ

CYPRUS NATIONAL GUARD

Όνομα ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ

Όνομα πατρός ΑΝΔΡΕΑΣ

Ημερομ. γεννήσεως 13.12.1956

Τόπος γεννήσεως ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Τόπος διαμονής ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Όνομα κτλ. ΛΑΧΤΑΜΗΣ

Σφραγίς

Ο Δημάρχης

Η στρατιωτική ταυτότητα του Πάμπου.

Συνέχισαν το δρόμο τους προς Κερύνεια. Κατά τις εφτά το βράδυ στρατιώτες και έφεδροι φτάνουν στο Δίκωμο. Πήγαν στην Αγύρτα. Με τα μαρτίνια στο χέρι και με λίγες σφαίρες ο καθένας ακροβολίστηκαν. Άκουσαν φωνές. Οι Τούρκοι στρατιώτες ήταν κοντά τους από τις τρεις πλευρές. Μπροστά, δεξιά και αριστερά τους. Σε λίγο άρχισε η μάχη. Πυροβολισμοί, εκρήξεις, χαμός. Οι Τούρκοι τους κτυπούν με όλμους. Οι στρατιώτες μας, αμούστακα παιδιά και έφεδροι, δεν είχαν που να κρυφτούν να προφυλαχτούν. Βρέθηκαν καθηλωμένοι. Κάποια στιγμή ένα βλήμα όλμου έσκασε μπροστά τους. Ένα κομμάτι του κτυπά τον Πάμπο στο κεφάλι. Το κράνος του ήταν τόσο παλιό, που δεν άντεξε. Ο Πάμπος πληγώθηκε άσχημα. Λιποθύμησε. Τον είδαν οι άλλοι στρατιώτες. Οι φίλοι του, ο Δημήτρης και ο Παύλος, με κίνδυνο τη ζωή τους έτρεξαν σκυφτοί. Τον πήραν από τις μασχάλες και τον τράβηξαν πίσω. Ξεκίνησαν μέσα στο σκοτάδι και με τις σφαίρες να σφυρίζουν από παντού για να τον μεταφέρουν μακριά από το πεδίο της μάχης. Σαν πήγαιναν έπεσαν σε μια τρύπα με νερό. Ευτυχώς δεν ήταν βαθιά. Τα κατάφεραν και βγήκαν εύκολα. Με πολύ κόπο, κούραση και αγωνία πήραν τον φίλο τους κάτω στο δρόμο. Τον έβαλαν αιμόφυρτο στο λαντ-ρόβερ και ο οδηγός τον μετέφερε στο Νοσοκομείο Λευκωσίας. Αυτοί γύρισαν πίσω στη μάχη. (Στη Β΄ εισβολή ο Παύλος σκοτώθηκε. Ο Δημήτρης ζει στο Αυγόρου).

Εκεί τον χειρούργησε αμέσως ο Δόκτορ Σπανός με το Δόκτορα Διέττη. Ήταν σε αφασία για οκτώ μέρες. Ξυπνούσε περιοδικά, του έδιναν να πιεί λίγο νερό. Τον τάιζαν λίγο. Σιγά-σιγά με τη φροντίδα των γιατρών, των νοσοκόμων και των εθελοντών, επέζησε! Οι ευχές και οι προσευχές της μάνας και της γιαγιάς βοήθησαν!

Στο μεταξύ στο σπίτι του όλη η οικογένεια (γονείς, αδελφές, παππούδες, γιαγιάδες) ζούνε ένα μαρτύριο. Κανένας δεν ήξερε πού βρισκόταν ο Πάμπος. Η Γιαννούλα δεν έφευγε ούτε στιγμή από το σπίτι. Μήπως κτυπήσει το τηλέφωνο και δεν το απαντήσει. Η νονά του Ευαγγελία, αδελφή της μάνας του, πήγαινε στο Νοσοκομείο και στο ξενοδοχείο ΜΑΡΚΟΣ, όπου κουβαλούσαν τους τραυματίες. Ρωτούσε, έλεγχε και έψαχνε ακόμη και ανάμεσα στους νεκρούς. Η κατάσταση στη πόλη κάθε μέρα χειροτέρευε. Στο διπλανό τους σπίτι, του Στέλιου και στο απέναντι, του Μιχαλάκη, έπεσαν όλμοι, που προκάλεσαν ζημιές και απέραντο φόβο στη γειτονιά. Τα τούρκικα αεροπλάνα πετούσαν χαμηλά και βομβάρδιζαν τη πόλη. Η γιαγιά Ελένη ήλθε μια μέρα περπατητή στη κόρη της να μάθει τι γίνεται με τον εγγονό της. Δεν σκέφτηκε την απόσταση, ούτε τους πυροβολισμούς, ούτε τους βομβαρδισμούς. Η αγωνία της για τον αγαπημένο εγγονό της δεν την άφηνε να ησυχάσει. Η ζωή τους ήταν ένα μαρτύριο. Πού είναι ο Πάμπος; Ζει; Κανένας δεν ήξερε.

Μετά από οκτώ μέρες μισοζωντανός και μισοφευγάτος βρήκε τις αισθήσεις του. Μια κυρία τον τάιζε. Του χαμογέλασε. Μόλις έφαγε λίγο τον ρώτησε αν έχει κανένα τηλέφωνο για να ειδοποιήσει τους γονείς του. Της έδωσε τον αριθμό 64141. Η κυρία ήταν η Λίλα Γλαύκου Κληρίδη. Τηλεφώνησαν και ζήτησαν τον Αντρέα Π. τον πατέρα του. Λάθος αριθμός. (Ο δικός τους ήταν 64444). Εκεί ήταν το γραφείο ταξί Κυριάκος. Απέναντι από το γραφείο «Ρήγαινα». Οι συνάδελφοι του του φώναξαν. Του εξήγησαν ότι ο Πάμπος ζει και βρίσκεται στο Νοσοκομείο Λευκωσίας.

Τηλεφωνά ο Αντρέας στο σπίτι. Τους λέει τα νέα. Κάθεται στο ταξί του συνέταιρου του Γιαννή. Περνά από το σπίτι και μαζί με τη Γιαννούλα τραβούν για το Νοσοκομείο.

Πάνε στο χειρουργικό τμήμα. Σε ένα κρεβάτι με προστατευτικά κάγκελα στα πλάγια βρίσκουν το παιδί τους. Δυσκολεύτηκαν να τον αναγνωρίσουν. Ένα κεφάλι μεγάλο

τυλιγμένο με γάζες πρησμένο και μαυρισμένο από τους μώλωπες. Δεν ξεχώριζαν μάτια, μύτη ή στόμα. Μόλις τους είδε δάκρυσε. Του φάνηκε πως έχει να τους δει χρόνια. Ευχαρίστησαν το Θεό, που ο υιός τους είναι ζωντανός. Που γύρισε από τη κόλαση του πολέμου. Ο Δόκτορ Σπανός τους εξήγησε, πως αν το τραύμα ήταν λίγο πιο κάτω θα τον τύφλωνε. Πιο πάνω θα τον άφηνε παράλυτο και πιο αριστερά θα τον σκότωνε. Το ότι επέζησε ήταν ένα θαύμα.

Η «εθνική» θήκη της ταυτότητας.

Στις 2 του Αυγούστου τον έστειλαν σπίτι. Πολλοί οι τραυματίες. Τα κρεβάτια δεν αρκούσαν. Η Γιαννούλα σαν νοσοκόμα ανέλαβε την αποθεραπεία του παιδιού της. Κάθε μέρα την ρωτούσε αν πήρε το γράμμα, που της έστειλε από το Μπογάζι. Ο γιατρός τους εξήγησε, ότι στο μυαλό του σχηματίστηκε αυτή η εικόνα. Γιατί όσο ήταν στο Μπογάζι ποτέ δεν τους έγραφε. Σχεδόν καθημερινά ήταν στο σπίτι.

Οι Τούρκοι βομβάρδισαν την πόλη. Ο στρατός, η Αστυνομία και ο κόσμος εγκατέλειψαν την Αμμόχωστο. Ο Αντρέας με την οικογένεια του πήγαν στη Ξυλοτύμπου στο σπίτι του κουμπάρου του, Γιάγκου Χατζηιωάννου. Ο Πάμπος έπρεπε να συνεχίσει τη θεραπεία του. Είχε ζαλάδες, εμετούς, βουητό στα αυτιά. Κουραζόταν πολύ εύκολα. Το 1975 έκανε δεύτερη εγχείρηση στο κεφάλι. Άρχισε να ξεπερνά τα προβλήματα του. Η οικογένεια μετακόμισε στη Λάρνακα. Το νέο γραφείο ταξί «Κολωνάκι» λειτούργησε στις Φοινικούδες. Ο Πάμπος δουλεύει με τον πατέρα του. Ο αγώνας για επιβίωση ξεκίνησε. Το 1979 παντρεύεται με την Χριστιάνα. Την γειτονοπούλα τους από την Αγία Ζώνη. Σύντομα γεννιέται η γλυκιά Αγγελίνα τους. Αργότερα έρχεται και ο Αντρέας τους. Μια κόπια δική του. Ο ίδιος ο Πάμπος. Κάθε χρόνο στις 20 του Ιούλη ο Πάμπος ξαναζεί τον εφιάλτη του πολέμου. Πίνει. Κάνει εμετό. Δεν είναι ο εαυτός του. Δεν μπορεί να ξεχάσει αυτή τη τραγική μέρα, που του σημάδεψε για πάντα τη ζωή. Ευτυχώς φάνηκε τυχερός στη μεγάλη ατυχία του. Επέζησε και τώρα, συνταξιούχος πλέον, χαίρεται τη αγάπη της οικογένειας του. Ο τυχερός!

(Εις μνήμη Γιώρκου Κολά, του παππού που υπόφερε, αγωνιούσε και πονούσε για τη περιπέτεια του λατρευτού Πάμπου.)

Μιχαλάκης Τσαππαρίλας

Παραλίμνι 13.12.2021

Ιστορίες Δημοτών και αναμνήσεις από:

Σωτηρία Πίγα

Ανθεστήρια στην Αμμόχωστο

Για τέσσερα χρόνια, από το 1961 μέχρι το 1965, εργαστήκαμε με το σύζυγο μου στο Δημοτικό Σχολείο Αγίου Ιωάννη στην Αμμόχωστο. Εκείνα τα χρόνια η πόλη μας γιόρταζε κάθε Μάιο τα Ανθεστήρια στα οποία έπαιρναν μέρος οργανώσεις, σωματεία, σχολεία, κ.ά.

Κάθε χρόνο το σχολείο μας συμμετείχε σε αυτή την όμορφη γιορτή και αρκετές φορές έπαιρνε το πρώτο βραβείο.

Οι προετοιμασίες άρχιζαν αρκετές μέρες πριν τη γιορτή. Πρώτα αποφασίζαμε το θέμα του άρματος του σχολείου μας και δίναμε το σχέδιο σε πελεκάνο για να το κατασκευάσει με ξύλα. Το κάτω μέρος του άρματος, περιμετρικά, το κάλυπτε με σανίδες που είχαν περίπου ένα με ενάμισι μέτρο ύψος. Πάνω στις σανίδες η δασκάλα με ταλέντο στο σχέδιο, αναλάμβανε τον σχεδιασμό του άρματος.

Το άρμα έμπαινε στο χώρο του θεάτρου του σχολείου. Εκεί σε κουβάδες με νερό βάζαμε και τα λουλούδια που έφερναν τα παιδιά τις τελευταίες μέρες. Αυτές τις μέρες πολλές μητέρες έρχονταν στο σχολείο και βοηθούσαν στον στολισμό. Η συνάδελφος μας, η Λούλα, γνωστή ως Πραού, πήγαινε πρωί-πρωί στο θέατρο που ήταν μαζεμένες οι μητέρες και έδινε συμβουλές για τον καλύτερο συντονισμό. Οι δάσκαλοι έκαναν τα μαθήματα τους και οι μαμάδες δούλευαν στο άρμα. Μετά τα μαθήματα ενώνονταν και οι δάσκαλοι με την ομάδα των μητέρων. Τις δύο-τρεις τελευταίες νύχτες δουλεύαμε όλοι μαζί μέχρι αργά.

Θυμάμαι μια χρονιά το θέμα μας ήθελε πολλή θάλασσα. Έπρεπε οι τρεις πλευρές του άρματος να έχουν στο μεγαλύτερο μέρος τους θάλασσα. Τα γαλάζια λουλούδια, όμως,

ήταν δύσκολο να βρεθούν. Ο σύζυγος μου πρότεινε τα αθάνατα.

- Και πού θα βρούμε τόσα αθάνατα, ρώτησαν κάποιες.

- Η Αλάσια, είναι γεμάτη αυτό τον καιρό με γαλάζια αθάνατα. Θα σας φέρω όσα θέλετε, είπε.

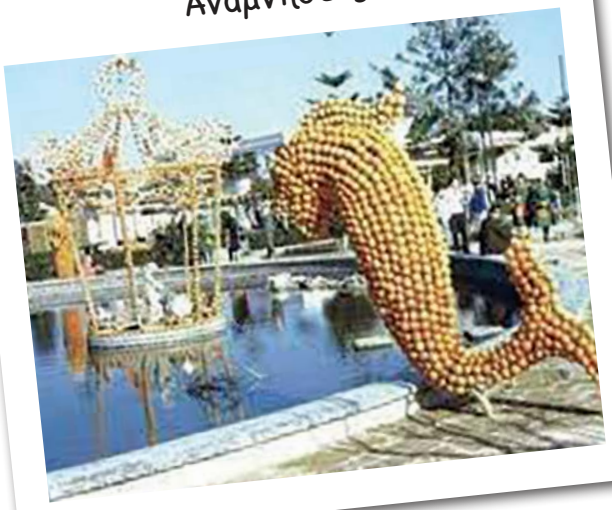
Για 4- 5 μέρες, τα απογεύματα όταν τέλειωνε το σχολείο, έπαιρνε δυο μαθητές, με την άδεια των γονιών τους, και πήγαιναν στην Αλάσια, λίγο έξω από την Έγκωμη, που ήταν το χωριό του.

Γέμιζαν δυο τεράστιες σακούλες και τις κουβαλούσαν στο σχολείο. Τις άδειαζαν σε μια γωνιά του θεάτρου. Την επομένη οι μαμάδες με τα ψαλίδια τους έκοβαν τα μικροσκοπικά λουλουδάκια και γέμιζαν λεκάνες. Για να φτιάξουν τη θάλασσα άπλωναν με πινέλο γόμα στις σανίδες του άρματος και σκόρπιζαν πάνω τα λουλουδάκια. Μ΄ ένα χαρτονάκι τα πίεζαν και κολλούσαν. Την Παρασκευή και το πρωινό του Σαββάτου γίνονταν οι λεπτομέρειες.

Τι ιστορίες, τι ανέκδοτα, τι όμορφες στιγμές έχει να θυμάται το θέατρο από την ομάδα που δούλευε τόσο πρόθυμα και αρμονικά.

Έρχεται στη μνήμη μου ακόμα μια ιστορία συνδεδεμένη με τα ανθεστήρια. Δύο δασκάλες, συνήθως, συνόδευαν το άρμα κάθε σχολείου στην παρέλαση που γινόταν το απόγευμα του Σαββάτου. Μια χρονιά ήταν η σειρά μου. Μεγάλη υπόθεση! Για την ειδική περίσταση, έραψα ένα ωραίο φόρεμα σε κανελί χρώμα και αγόρασα ολοκαίνουργιες γόβες, δίχρωμες, μπεζ και κανελί. Είχαν λεπτά, ψηλά τακούνια και μπροστά ένα κομψό φιογκάκι. Καθώς περ-

Αναμνήσεις

πατούσαμε καμαρωτές – καμαρωτές, το τακούνι του αριστερού παπουτσιού μπήκε στο φιογκάκι του δεξιού και το ξεκόλλησε από το παπούτσι. Το φιογκάκι βρέθηκε περασμένο στο τακούνι. Κάτι ένιωσα, μα συνέχισα αγέρωχη το περπάτημά μου. Σε λίγο ακούω μια φωνή να μου φωνάζει:

-Κυρία, κυρία, το παπούτσι σας!

Όμως εγώ συνέχισα σαν να μη συνέβη τίποτα!

ΕΡΓΑΣΙΕΣ ΜΑΘΗΤΩΝ

Στιγμές Αμμοχώστου

Ιστορίες Αμμοχώστου: Μαθαίνω για την Αμμόχωστο

Ο Δήμος Αμμοχώστου στο πλαίσιο της εκστρατείας Διαφώτισης για το έτος 2022 ζήτησε από μαθητές σχολείων της Δημοτικής και Μέσης Εκπαίδευσης να γράψουν τις δικές τους ιστορίες για την Αμμόχωστο. Τα παιδιά τίμησαν αυτή την προσπάθεια του Δήμου και εκατοντάδες πολύτιμα διηγήματα, ποιήματα και συνεντεύξεις, κείμενα όλα πλημμυρισμένα από έντονα συναισθήματα και θύμησες εμπλούτισαν το αρχείο του Δήμου μας. Παραθέτουμε πιο κάτω δείγματα όλης αυτής της δουλειάς που έκαναν τα παιδιά, ευχαριστούμε το κάθε ένα παιδί ξεχωριστά και ευχόμαστε ο πόθος για επιστροφή που τόσο έντονα και αδολίευτα εκφράστηκε στις αφηγήσεις τους να γίνει σύντομα πραγματικότητα.

Αποτυπώνοντας τις μνήμες … μη χαθεί το όνειρο μας …!

Παιδικά και εφηβικά βιώματα, γιορτές, σημεία αναφοράς αναδείχτηκαν μέσα από ιστορίες που συνέγραψαν συμπολίτες μας αλλά και φίλοι της Αμμοχώστου σε μια προσπάθεια του Δήμου μας να αναδείξει για ακόμα μια φορά το μεγαλείο της πόλης μας σκοπεύοντας να μεταλαμπαδεύσει στις νεότερες γενιές την ιστορία, τις θύμησες και τα βιώματα από την πόλη του Ευαγόρα. Τα συγγράμματα που ακολουθούν αποτελούν ένα δείγμα από την όμορφη συλλογή που έχει εμπλουτίσει το αρχείο του Δήμου Αμμοχώστου.

Εργασία Μαθήτριας

Μιαπή Έρενα

Γ΄τάξη, Λανίτειο Γυμνάσιο, 2021-22

ΘΥΜΗΣΕΣ ΚΑΙ ΣΚΕΨΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΟΛΗ ΤΗΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Στις οικογενειακές συγκεντρώσεις που κάναμε σπίτι, οι μεγάλοι συζητούσαν διάφορα θέματα. Πολλά από αυτά προκαλούσαν ευχάριστο κλίμα και άλλα κλίμα με προβληματισμό και μια μορφή στεναχώριας. Ένα θέμα για το οποίο ο πατέρας μου ειδικά γινόταν πολύ σκεφτικός, ήταν όταν γινόταν αναφορά στην κατεχόμενη Κύπρο, στους πρόσφυγες που αναγκαστικά εγκατέλειψαν τα σπίτια τους και περισσότερο όταν ακουγόταν η λέξη "Αμμόχωστος". Τον ρώτησα μερικές φορές να μου εξηγήσει αλλά κι αυτός πολύ λίγα ήξερε, όσα είχε ακούσει από τον πατέρα του, δηλαδή τον παππού μου. Έτσι με έβαλε στον δρόμο να ρωτήσω αυτόν, που ήταν γέννημα και μεγάλωμα της Αμμοχώστου, για να πάρω τις πληροφορίες που ήθελα. Πλησίασα λοιπόν τον παππού μου, Μιχάλη Μιχαήλ, που με μεγάλη ευχαρίστηση απαντούσε στις ερωτήσεις μου και ένιωθα πως γινόταν ξανά παιδί, εκεί στη γη που γεννήθηκε.

ΣΑΛΑΜΙΝΑ, ΑΡΣΙΝΟΗ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΑ, ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΙΑ, ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ ...ΒΑΡΩΣΙ...

Και οι αναμνήσεις του παππού ξετυλίγονται…

Τι να πρωτοθυμηθώ , τι να σκεφτώ... Γι' αυτή την πόλη που από μόνη της έγραψε ιστορία και που σημάδεψε την καρδιά μου, τα παιδικά όνειρά μου και συνοδεύει τις αναμνήσεις μου. Η προσφορά της στον ιστορικό, πολιτιστικό και οικονομικό τομέα υπήρξε πολύ σημαντική.

Το να αναφέρουμε για την προσφορά της χρειαζόμαστε ώρες ολόκληρες. Γι' αυτό εγώ θα αρκεστώ σε κάποια χαρακτηριστικά στοιχεία από τη ζωή της πόλης αυτής στηριζόμενος στις προσωπικές μου θύμησες και σκέψεις, που είναι χαραγμένες ανεξίτηλα στη μνήμη μου.

Πυρήνας της ζωής της Αμμοχώστου ήταν τα Γυμνάσια της. Τότε δεν είχαμε τον θεσμό Γυμνάσιο-Λύκειο, ήταν ενιαίο το σχολείο μας και είχε την ονομασία Γυμνάσιο. Το δικό μου ξεχώριζε. Ήταν το Α΄ Γυμνάσιο Αμμοχώστου. Σ΄αυτό, υπηρέτησαν ως καθηγητές εξέχουσες προσωπικότητες της πόλης. Συμμετείχε σε όλες τις εκδηλώσεις της ζωής της Αμμοχώστου μας.

Ιστορικά συμμετείχε στους αγώνες που έκανε η Κύπρος για την απελευθέρωσή της, με πολλούς μαθητές να θυσιάζουν και τη ζωή τους ακόμα για την ελευθερία , όπως ο Γρηγόρης Αυξεντίου, ο νεαρός έφηβος και σημαιοφόρος του σχολείου, Πετράκης Τουμάζος που μόλις άφησε τα θρανία βγήκε στο βουνό να πολεμήσει και πολλοί άλλοι.

Το Γυμνάσιό μας ήταν πρωτοπόρο και στα πολιτιστικά δρώμενα της Αμμοχώστου. Οργάνωνε θεατρικές παραστάσεις και τραγωδίες στο αρχαίο θέατρο Σαλαμίνας, υπό την καθοδήγηση του καθηγητή μας Παναγιώτη Σέργη που άφησαν εποχή. Ο κόσμος της πόλης περίμενε τέτοιες εκδηλώσεις και τις αγκάλιαζε με μεγάλη αγάπη. Οι Χριστουγεννιάτικες παραστάσεις και οι εκδηλώσεις για τις Εθνικές επετείους ήταν γεγονότα που ο κόσμος της Αμμοχώστου μας τα περίμενε με ενθουσιασμό.

Ένας θεσμός που κυριαρχούσε στις εκδηλώσεις της πόλης μας ήταν τα «Ανθεστήρια» και «η Γιορτή του πορτοκαλιού». Στα Ανθεστήρια, που ήταν παράδοση από την Αρχαία Ελλάδα , κατασκεύαζαν "άρματα" στολισμένα με λουλούδια από τους κήπους και τα περιβόλια και με θέματα σχετικά με την Άνοιξη, γιατί τα Ανθεστήρια γίνονταν

για να υποδεχθούν την Άνοιξη. Εκεί να δεις τι γινόταν! Αφήναμε τις τάξεις και τρέχαμε με τα ποδήλατά μας στους ατελείωτους κήπους και περιβόλια για να μαζέψουμε κάθε λογής άνθη για το στόλισμα και πολλές φορές αντιμετωπίζαμε τα θυμωμένα σκυλιά που ήταν φύλακες των περβολιών. Αλλά ποιος τα υπολόγιζε αυτά; Ο σκοπός μας ήταν "ιερός". Εμείς οι μαθητές των Γυμνασίων της Αμμοχώστου βρισκόμασταν πάντα στην πρώτη γραμμή. Το ίδιο συνέβαινε και με τη γιορτή του Πορτοκαλιού. Η Αμμόχωστος μας είχε απέραντους πορτοκαλεώνες που όταν άνθιζαν τον Μάρτη οι πορτοκαλιές, η πόλη φορούσε το μυρωδικό της πέπλο, προσφέροντας στον κόσμο της αφάνταστες ευωδίες. Αχ! αυτή ευωδιά των ανθών… Τότε μαζεύαμε τα πορτοκάλια, που απόμεναν από το εμπόριο, στολίζαμε άρματα, όπως στα Ανθεστήρια, αλλά τώρα με πορτοκάλια παρουσιάζοντας διάφορα θέματα. Η παρέλαση των αρμάτων γινόταν στο μεγάλο στάδιο, το Γ.Σ.Ε. (Γυμναστικός Σύλλογος Ευαγόρας, προς τιμήν του πρώτου βασιλιά της Σαλαμίνας Ευαγόρα). Πάλι εμείς ως μαθητές είχαμε την τιμητική μας. Ήταν για μας ένα πανηγύρι χαράς και προσφοράς!

Ξεδιπλώνοντας το κουβάρι των αναμνήσεων δεν μπορώ να μην αναφέρω τις αθλητικές εκδηλώσεις, επαρχιακές και Παγκύπριες που γίνονταν στο στάδιο Γ.Σ.Ε, που ανάφερα πιο πάνω, που γέμιζε ασφυκτικά, για να καμαρώσει ο καθένας τους δικούς του αθλητές. Γενικά ως μαθητές των Γυμνασίων της εποχής είχαμε τον πρώτο λόγο σε πολλές εκδηλώσεις της πόλης.

Τα απογεύματα γέμιζε το Γ.Σ.Ε. με τους αθλητές μας να προπονούνται και εμείς οι υπόλοιποι να παρακολουθούμε. Μετά από αυτό, κατακλύζαμε τα ζαχαροπλαστεία της εποχής, Κυψέλη, Παρθένων, Υμηττός , Ντελίς. Ήταν τα σημεία συνάντησης της εποχής. Μετά φυσικά σπίτι και διάβασμα γιατί την επόμενη μέρα είχαμε σχολείο και το βαθμολόγιο των καθηγητών μας δεν αστειευόταν. Μας έβγαζαν ονομαστικά στον πίνακα να πούμε το μάθημα ή να απαντήσουμε στις ερωτήσεις τους και εκεί ήταν η δοκιμασία.

Περιμέναμε το καλοκαίρι να κλείσουν τα σχολεία για να ξεκινήσουμε τα μπάνια και τα παιχνίδια στη θάλασσα. Η θάλασσα της Αμμοχώστου! Η δική μας θάλασσα με τη χρυσή αμμουδιά. Καμιά θάλασσα δεν μπορεί να συγκριθεί μαζί της. Πάλι έρχονται οι αναμνήσεις από αυτήν. Η θάλασσα της Αμμοχώστου ήταν ξακουστή σ΄ όλη τη Μεσόγειο. Για μας τους μαθητές ήταν σημείο αναφοράς, με τις γιορτές που γίνονταν. Η γιορτή του «Κατακλυσμού» όπου μαζεύονταν από όλη την πόλη και διασκέδαζαν στην αμμουδιά περιμένοντας να περάσουν οι "βαρκαρόλες" (στολισμένες βάρκες) και να θαυμάσουν τα πυροτεχνήματα. Επίσης, γίνονταν και αγώνες κωπηλασίας και κολύμβησης.

Προσπάθησα με αδρές γραμμές να σας δώσω το πνεύμα της εποχής που έμεινε χαραγμένο στην καρδιά μου, ειδικά τώρα που δεν μπορούμε να πάμε να την απολαύσουμε από κοντά. Μια ευχή να κάνω μόνο. Σύντομα να πάμε όλοι στους τόπους μας κι εμείς στην αγαπημένη μας Αμμόχωστο!

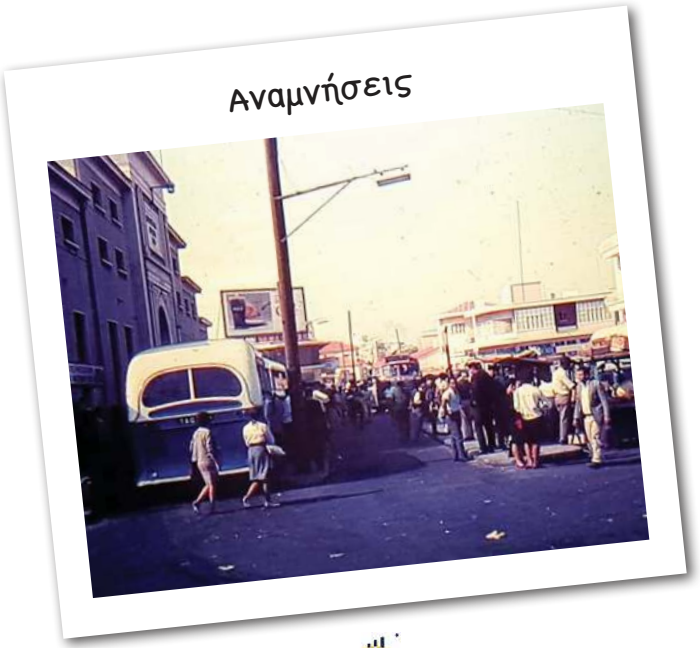
Παρακολουθούσα όλη την ώρα τον παππού να μου απαντά στις ερωτήσεις μου και πρόσεχα τα μάτια του άλλοτε να είναι χαρούμενα και άλλοτε να σκοτεινιάζουν και να είναι υγρά και κάποτε να προσπαθεί να κρύψει κάποιο δάκρυ που παρουσιαζόταν ακάλεστο στην άκρη του ματιού του. Φαίνεται πέρα από αυτά που μου έλεγε περνούσαν και πολλές άλλες μνήμες από τη σκέψη του. Μνήμες που θα είχαν σημαδέψει την ψυχή και την καρδιά του!

ΔΕΝ ΞΕΧΝΩ!

Μιχαήλ Έλενα, Γ΄τάξη
Λανίτειο Γυμνάσιο
2021-22

Εργασία Μαθήτριας

Πάουλα Μπορτίνι

ΣΤ΄3, Δημοτικό Γερμασόγειας

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Αμμόχωστος...Ποιος θα μπορούσε να φανταστεί ότι μια πόλη που κάποτε ήταν γεμάτη ζωή σήμερα αποκαλείται «Πόλη φάντασμα». Σίγουρα όλοι έχουμε ακούσει για τις φημισμένες παραλίες της όχι όμως για την αξία που έχει για τους ανθρώπους που έχουν αφήσει εκεί μέσα τη ψυχή τους, που αναγκάστηκαν να εγκαταλείψουν τον τόπο τους και να ξεριζωθούν απ' το δέσιμο των σπιτιών και των γειτονιών τους.

Η γιαγιά κι ο παππούς μου έχουν μοιραστεί μαζί μου πολλές εμπειρίες από αυτή την ξεχωριστή και όμορφη πόλη, λένε ότι είναι πολύ τυχεροί που γεννήθηκαν και κατάγονται απ' αυτή.

Η γιαγιά μου πάντα μου αναφέρει πως η παιδική ζωή ήταν πολύ όμορφη... «Το δημοτικό σχολείο που φοιτούσα ήταν το Δημοτικό της Χρυσής Ακτής. Ήταν ένα σύγχρονο κτίριο με ωραίο κήπο μεγάλη αυλή , γήπεδο ποδοσφαίρου, γήπεδο καλαθόσφαιρας και ένα κλειστό θέατρο που ήταν παράλληλα και η βιβλιοθήκη του σχολείου. Πολύ έντονα θυμάμαι τις καλοκαιρινές διακοπές. Από το πρωί τα παιδιά της γειτονιάς μαζευόμαστε και περπατώντας πηγαίναμε όλα μαζί για κολύμπι στη θάλασσα και παιχνίδι στην άμμο. Περνούσα εκεί όλο το πρωί κι ύστερα το απόγευμα ποδηλατούσα μαζί με την καλύτερή μου φίλη. Έτσι έμαθα την πόλη και ξέρω πια την κάθε γειτονιά τόσο καλά! Η Κυριακή ήταν η μόνη μέρα που δεν είχα σχολείο έτσι την αξιοποιούσα και οργάνωνα διάφορες δραστηριότητες. Σύχναζα να επισκέπτομαι το σινεμά με τους συγγενείς μου. Περνούσα αρκετά διασκεδαστικά αφού έβλεπα δύο ταινίες και απολάμβανα τις λιχουδιές μου που δεν ήταν άλλες από πορτοκαλάδα και φιστίκια! Ένας άλλος αγαπημένος μου προορισμός ήταν στην αρχαία πόλη της Σαλαμίνας όπου υπήρχε ένα μεγάλο αμφιθέατρο. Εκεί κάτω από τον έναστρο ουρανό, παρακολούθησα μαγεμένη για πρώτη φορά στα 12 μου χρόνια την αρχαία τραγωδία «Αγαμέμνονας». Μου άρεσε επίσης ο βραδινός περίπατος προς την ενορία Αγίου Μέμνωνα. Μια διαδρομή με πορτοκαλεώνες που μοσκοβολούσαν. Ποτέ δε θα ξεχάσω τις τρεις μεγαλύτερες εκδηλώσεις του χρόνου! Ας ξεκινήσω με την «Γιορτή του πορτοκαλιού» που πραγματοποιούνταν τον Μάρτιο. Για δέκα μέρες οι Αμμοχωστιανοί προετοιμαζόμαστε για την παρέλαση. Τα σχολεία και τα σωματεία δημιουργούσαν τα δικά τους άρματα από φλούδες πορτοκαλιού με στόχο να παρουσιάσουν κάτι μοναδικό και να διεκδικήσουν το πρώτο βραβείο. Λάτρευα όταν βοηθούσα κι εγώ στη διακόσμηση των κατασκευών του μεγάλου γεγονότος. Η φαντασμαγορική παρέλαση γινόταν στο γήπεδο «Γυμναστικός Σύλλογος Ευαγόρας» και συμπεριλάμβανε καλλιτεχνικό πρόγραμμα με χορούς και τραγούδια. Ωραία μέρα ήταν κι αυτή του κατακλυσμού! Οι οικογένειες κάναμε πικνίκ στην παραλία περιμένοντας πως και πως τα πυροτεχνήματα που ποτέ δεν έλειπαν. Η τρίτη όμορφη εκδήλωση ήταν τα Ανθεστήρια. Εκεί περνούσαμε παρόμοια με τη γιορτή του πορτοκαλιού με τη διαφορά ότι τα άρματα ήταν φτιαγμένα με πολύχρωμα και μυρωδάτα άνθη.»

Αυτά είναι που μου διηγείται η γιαγιά κάθε φορά και με πιο πολλές λεπτομέρειες! Πόσο ευτυχισμένη θα με έκανε αν ακόμη υπήρχαν και τα ζούσα κι εγώ στη πόλη που ανήκω και δε ξεχνώ...

Οι παιδικές αναμνήσεις του παππού μου περιστρέφονταν γύρω απ' τον αθλητισμό αφού η Αμμόχωστος ήταν μια πόλη που σου παρείχε τη δυνατότητα να γυμναστείς.

«Γεννήθηκα και μεγάλωσα στην ενορία Κάτω Βαρωσίων και από μικρός αγαπούσα πολύ τα αθλήματα ιδιαίτερα το ποδόσφαιρο. Τα δύο αθλητικά σωματεία της Αμμοχώστου ήταν η Νέα Σαλαμίνα όπου έπαιξα από μικρή ηλικία στη θέση του τερματοφύλακα και η Ανόρθωση της οποίας η ομάδα πετοσφαίρισης ήταν πρωταθλήτρια. Τα καλοκαίρια τα περνούσα στη θάλασσα και πολύ μου άρεσε η διαδικασία μέχρι να φτάσω σ' αυτή επειδή το σπίτι μου βρισκόταν μακριά. Ξυπνούσα γύρω στις οκτώ και περνούσε με το λεωφορείο του ένας φίλος του παππού μου για να με πάρει στο σταθμό των λεωφορείων που ήταν κοντά στη θάλασσα. Εκεί συναντούσα τους φίλους μου, κολυμπούσα και παρακολουθούσα αγωνίσματα με ταχύπλοα σκάφη.»

Μπορώ να καταλάβω τη νοσταλγία μέσα από τα βλέμματα τους κάθε φορά που μιλάμε για αυτή την πόλη. Αυτή την πόλη που βουβή καρτερεί τον παλμό της ζωής και εμάς όλους να τη γνωρίσουμε.

Παράπονο το 'χω καημό,

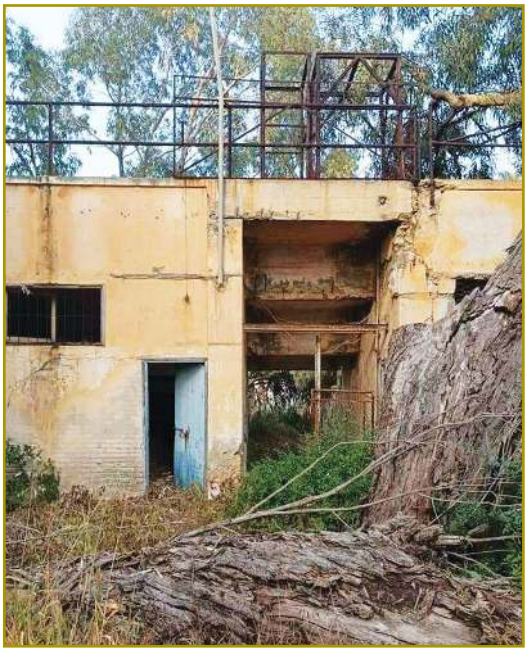
το σπίτι μου να πάω να βρω,

να γνωρίσω τη δικιά μου γειτονιά,

που δεν περπάτησα ούτε και μια φορά!

Λάουρα Μπολλίνι Στ'3

Εργασία Μαθητή

Χαριτωμένοι Χαρτιανοί

Α' Τάξη Περιφερειακού Γυμνάσιου Ακακίου

Ιστορίες Αμμοχώστου: Μαθαίνω για την Αμμόχωστο

Ο πατέρας μου κατάγεται από το τουρκοκρατούμενο χωριό Έγκωμη Αμμοχώστου. Πριν την εισβολή του 1974 η θεία μου Πόπη (αδελφή του παπά μου) ήταν μαθήτρια στο σχολείο των καλογριών, στην Αμμόχωστο. Συνήθιζε -αραιά και που- όταν σχόλανε να πηγαίνει στο καφεστιατόριο Endelvise, διανύοντας απόσταση 3 χιλιομέτρων για ένα ζεστό σάντουιτς. Οι γονείς της θείας μου (ο παππούς Χριστοφής και η γιαγιά Στέλλα) ήταν φτωχοί. Ο παππούς ήταν βοσκός και η γιαγιά δεν εργαζόταν, έμενε σπίτι για να μεγαλώσει τα παιδιά της. Τότε δεν υπήρχαν βρεφοκομικοί σταθμοί και λέσχες για να απασχολούν τα παιδιά. Όταν μεγάλωσε και τον πατέρα μου, που ήταν ο τελευταίος από τα τέσσερα παιδιά της, άρχισε να εργάζεται και η γιαγιά μου ως καθαρίστρια σε διάφορα ξενοδοχεία.

Στα παλιά τα χρόνια ο κόσμος δεν είχε τις ανέσεις που έχουμε εμείς σήμερα. Ήταν πολύ δύσκολοι οι καιροί, με πολλή φτώχεια. Γι' αυτό και τα παιδιά εκτιμούσαν το κάθε τι που τους πρόσφεραν οι γονείς τους, πολλές φορές μάλιστα δούλευαν και τα παιδιά για να βγάλουν τα έξοδα του σχολείου τους.

Κάποτε ο παππούς έδινε στη θεία μου ένα μικρό χαρτζιλίκι, το οποίο φύλαγε η θεία μου στον κουμπαρά της, γιατί ήθελε να αγοράσει μια μπλούζα που της άρεσε πολύ. Η μπλούζα αυτή στοίχιζε 5 λίρες και 5 σελίνια (πολύ μεγάλο ποσό για την εποχή εκείνη). Μάζεψε τα λεφτά και αγόρασε την μπλούζα για να τη φορέσει στη γιορτή του χωριού της, το Πάσχα. Η γιορτή αυτή ήταν γνωστή ως «καλύφες». Άρχιζε το μεσημέρι της Κυριακής του Πάσχα και τελείωνε τη νύχτα της Δευτέρας. Υπήρχε φαγητό και πολλή διασκέδαση. Στη γιορτή έπαιρνε μέρος, με τραγούδια, το Τρίο ΣΥ.ΚΑ.ΛΥ. (Σύλλογος Καλλιτεχνών Λύσης). Ο κόσμος χόρευε και διασκέδαζε μέχρι αργά το βράδυ.

Ο θείος μου, Θεόδωρος, ήταν μαθητής του Β' Γυμνασίου Αμμοχώστου. Όταν σχόλανε, πήγαινε στο σπίτι με το λεωφορείο και ετοίμαζε φαγητό (συνήθως πατάτες, αυγά και πόλιπιφ - τηγανητά) και περίμενε τη θεία μου για να φάνε μαζί. Μετά διάβαζαν τα μαθήματά τους, η θεία βοηθούσε στις δουλειές του σπιτιού και ο θείος μου πήγαινε και βοηθούσε τον παππού Χριστοφή στις γεωργικές και κτηνοτροφικές εργασίες.

Το καλοκαίρι οι βοσκοί ξενοκοίμιζαν τα κοπάδια τους στα χωράφια. Δηλαδή, δεν τα έφερναν πίσω στις στάνες τους και έμεναν και οι ίδιοι μαζί τους για να τα προσέχουν. Γι' αυτό πολλές φορές ο θείος Θεόδωρος πήγαινε για να πάρει φαγητό στον παππού. Σπάνια έβρισκε λίγο χρόνο να παίξει με τους φίλους και τα ξαδέλφια του. Τα παιχνίδια τους ήταν: ποδόσφαιρο, να κυνηγούν σπουργίτια με τη σφεντόνα ή να κόβουν βατόμουρα (βαβάτσινους) από τη συκαμιά του Μανώλη.

Το καλοκαίρι πήγαιναν θάλασσα στην περιοχή Κλαψίδες (2 χιλιόμετρα από την Έγκωμη) περπατητοί ή με τα ποδήλατα. Το μεσημέρι έβαζαν μια βαρέλα μέσα στην άμμο, άναβαν ξύλα

και πάνω στα κάρβουνα έψηναν φαγητό το οποίο έλεγαν ότι γινόταν μέλι, δηλαδή πολύ εύγευστο.

Ο θείος μου Γιώργος (σύζυγος της θείας Πόπης), με καταγωγή από τη Δερύνεια, γεννήθηκε στο Βαρώσι. Ο πατέρας του για να τελειώσει το γυμνάσιο πηγαινοερχόταν καθημερινά από τη Δερύνεια στην Αμμόχωστο, απόσταση 8 χιλιομέτρων (4 να πάει και 4 χλμ. να επιστρέψει). Η στολή των μαθητών της εποχής του, όπως χαρακτηριστικά θυμάται, ήταν γκρίζο παντελόνι, άσπρο πουκάμισο και πηλήκιο.

Όταν έγινε ο πόλεμος το 1974, ο θείος Γιώργος ήταν στρατιώτης στον «Καράολο», απέναντι από τη Σακκάρια (τούρκικη συνοικία) γι' αυτό και υπηρέτησε 3 ½ χρόνια, 38 ολόκληρους μήνες δηλαδή, αντί 24. Το πατρικό σπίτι του ήταν στη Χρυσή Ακτή, στην περίκλειστη περιοχή της πόλης του Βαρωσιού, 100 μέτρα από τη θάλασσα, δίπλα από το ξενοδοχείο «Golden Palms» στην οδό Κανάρη.

Στην αρχή της κουβέντας μας, με τον πατέρα και τον θείο μου, δυσκολεύομουν να καταλάβω γιατί έκαναν τόσες παύσεις και δεν μπορούσαν να συνεχίσουν, σα να είχαν έναν κόμπο στον λαιμό τους και δεν μπορούσαν να καταπιούν... Τα μάτια τους βούρκωναν και το βλέμμα τους χανόταν, σα να κοιτούσαν μακριά κάτι που εγώ δεν έβλεπα. Ακούγοντας, όμως, με πολλή προσοχή τις διηγήσεις τους για τα χρόνια που έζησαν στην Αμμόχωστο, ένιωσα τη λαχτάρα και τον πόθο τους για τη γη και τα σπίτια τους που άφησαν πίσω και αναγκάστηκαν να τα εγκαταλείψουν. Ένιωσα ταυτόχρονα τη λύπη και τη στενοχώρια τους για αυτά που έχασαν, τα οποία οι γονείς τους μόχθησαν για να τα αποκτήσουν... Αισθάνομαι και γω τώρα ένα περίεργο τσίμπημα στην καρδιά, κάθε φορά που ακούω το όνομα της Αμμοχώστου μας... Θα μπορέσουμε ποτέ, άραγε, να περπατήσουμε ξανά ανέμελα στις ομορφιές της;

Στυλιανός Στυλιανού,

Μαθητής Α' τάξης

Περιφερειακό Γυμνάσιο Ακακίου

Σχολική χρονιά: 2021 - 2022

Αναμνήσεις

Εργασία Μαθητή

Κωνσταντίνος Ιωάννου

ΣΤ΄3, Β' Δημοτικό Αγίου Αθανασίου, Λεμεσός

Εργασία απο Μαθήτριες

Κατερίνα Αβραάμ Ορθοδόξου
Κωνσταντίνα Μακρομάλλη

Β΄4, Γυμνάσιο Βεργίνα, Λάρνακα

Γεννήθηκα στην Γαϊδούρα Αμμοχώστου. Τα παιδικά μου χρόνια τα περάσαμε πολύ ωραία. Παίζαμε στους δρόμους, στις αυλές των σπιτιών μας αφού κάθε σπίτι είχε και μεγάλη αυλή. Δεν υπήρχαν αυτοκίνητα στους δρόμους για να κινδυνεύουμε. Παίζαμε κρυφτό και μαππουροπόλεμο. Χωριζόμασταν σε δύο ομάδες και σε όποιον κτυπούσε η μπάλα έπρεπε να βγει έξω. Παίζαμε αυγά αυγά τα αγοράζω. Κάναμε κύκλο και καθόμασταν κάτω. Ο αρχηγός κρατούσε ένα κομμάτι ρούχο και γυρνούσε γύρω μας. Σε κάποια φάση άφηνε το ρούχο σε κάποιο παιδί. Τότε το παιδί έτρεχε τον αρχηγό που έπρεπε να προλάβει να καθίσει. Αν δεν προλάβαινε έβγαινε από το παιχνίδι. Άλλο παιχνίδι η σκάλα, άλλο λεγόταν αντρί και πολλά άλλα. Περνούσαμε πολύ ωραία. Το βράδι μπαίναμε σπίτι να φάμε και ύπνο. Το πρωί έπρεπε να σηκωθούμε να ετοιμαστούμε για το σχολείο. Η ώρα 7 : 30 το πρωί κτυπούσε η καμπάνα της εκκλησίας για να ξεκινήσει το σχολείο. Στην εποχή μας είχε και απογευματινό σχολείο. Κάθε Δευτέρα πρωί στο σχολείο μας ελέγχαν αν τα νύχια μας ήταν κομμένα και αν είχαμε καθαρό μαντιλάκι στην τσέπη μας. Αν δεν τα είχαμε παίρναμε τιμωρία και τρώγαμε ξύλο μερικές φορές. Κάναμε και εκδρομές στο σχολείο μας. Πηγαίναμε με τα πόδια μαζί με τα διπλανά χωριά όλοι οι μαθητές στον Απόστολο Βαρνάβα. Αυτά ήταν και τα πιο ωραία μας. Τα καλοκαίρια μου εγώ τα περνούσα στην Ακανθού εκεί είχε η μητέρα μου αδελφή και πήγαινα. Άλλα παιχνίδια εκεί στην θάλασσα. Τα πιο ωραία παιδικά χρόνια ήταν τα δικά μας χωρίς τηλέφωνα, χωρίς τηλεοράσεις και άλλες ηλεκτρικές συσκευές.

Κατερίνα Αβραάμ Ορθοδόδου
Κωνσταντίνα Μακρομάλλη,
ΤΜΗΜΑ: Β4, Γυμνάσιο <Βεργίνα> Λάρνακας

Εργασία Μαθητή

Ιωάννα Χριστοφόρου

Ζ' Δημοτικό Αποστόλου Ανδρέα (Κ.Α), Λεμεσός

Τα πανηγύρια του Αγίου Λουκά

Ο παππούς μου κατάγεται από την ενορία Αγίου Λουκά Αμμοχώστου που βρίσκεται βορειοδυτικά της πόλης και θα σας πω για τα πανηγύρια της ενορίας.

Ο Άγιος Λουκάς είχε μία μεγάλη εκκλησία αφιερωμένη στο όνομα του Αγίου Λουκά και κάθε χρόνο στις 18/10 γινότανε μεγάλη και ξακουστή εμποροπανήγυρις που διαρκούσε 7-10 μέρες και μαζεύονταν πολλοί πραματευτάδες από όλη την Κύπρο με τα εμπορεύματα τους από ξηρούς καρπούς, παιγνίδια, τρόφιμα και ζώα όπως χοίρους, άλογα, κατσίκες κλπ για να τα πωλήσουν.

Επίσης υπήρχαν κιόσκια που πωλούσαν λιχουδιές και φαγητά όπως π.χ. λουκουμάδες και σιάμισιη, σουβλάκια και άλλα.

Ένα άλλο κομμάτι ήταν η παρουσία του γύρου του θανάτου, τα αυτοκινητάκια που συγκρούονταν και οι σούσες οι περιστρεφόμενες με τα οποία ο κόσμος, μικροί και μεγάλοι, διασκέδαζαν.

Κάθε χρόνο το επισκέπτονταν χιλιάδες κόσμος γιατί και στα πιο παλιά χρόνια ο Άγιος Λουκάς ήταν και μοναστήρι και είχε σημαντική θέση για την εκκλησία της Κύπρου.

Επίσης, πιο μικρό πανηγύρι γινότανε και στην άλλη εκκλησία της ενορίας του Αγίου Παντελεήμονα στης 27/7.

Υπήρχε ακόμη ένα πολύ πιο μικρό του Χρυσοσώτηρος.

Ιωάννα Χριστοφόρου

Ζ' Δημοτικό Αποστόλου Ανδρέα (Κ.Α) Λεμεσός

Εργασία απο Μαθήτρια

Χρυσαφία Παραμάμους

Γ' Τάξη, Xenion Junior School

Το κόκκινο παπούτσι της Αντριανούλας

Η δική μου γιαγιά είναι ξεχωριστή. Την αγαπώ γιατί ξέρει να λέει υπέροχες ιστορίες.

Μερικές φορές δεν καταλαβαίνω αν είναι πραγματικές ή παραμύθια! Οι πιο όμορφες ιστορίες της όμως είναι για την Αμμόχωστο, τον τόπο που γεννήθηκε και μεγάλωσε. Είναι πρόσφυγας , οι Τούρκοι τους έδιωξαν το 1974 και έφυγαν σαν «κυνηγημένα πουλιά».

Πριν λίγες μέρες μας είπε μια τέλεια ιστορία!

- Που λέτε παιδιά μου θυμάμαι ένα καλοκαίρι, τότε που είμαστε ακόμα στην Αμμόχωστο μας. Ήμουνα μικρούλα δέκα- έντεκα χρονών. Ήταν Κυριακή μεσημέρι και έκανε πολλή ζέστη. Καθόμαστε κάτω από τη μεγάλη μας κληματαριά. Ακούαμε τον ήχο της θάλασσας και μυρίζαμε την αλμύρα της.

Ξαφνικά σταμάτησε μπροστά στο σπίτι μας το αυτοκίνητο του θείου Λάζαρου με τα αγαπημένα μου ξαδέρφια.

- Ζήτω! Φωνάξαμε με τη μικρότερη μου αδερφή.

Αφού φορέσαμε βιαστικά τα μαγιό μας , ανεβήκαμε στο αυτοκίνητο του θείου και αρχίσαμε όλα μαζί τα παιδιά να φωνάζουμε:

- Θα-λα-σα ! Θα-λα-σα!

Ο θείος Λάζαρος έβαλε μπρος το μικρό σαραβαλάκι του και σε λίγα λεπτά φτάσαμε στην παραλία.

Εγώ και η αδερφή μου μαζί με τη Μυρτούλα μπήκαμε αμέσως στη θάλασσα! Ο Γιώργος και ο Αρέστης άρχισαν να ψαρεύουν με τα σύνεργά τους. Η ξαδέρφη μου, η Αντριανούλα δεν τολμούσε να μπει στο νερό! Κρύωνε!

Ξαφνικά ακούμε μια δυνατή κραυγή!

-Βοήθεια! Το νερό παρέσυρε το παπούτσι μου!

Ήταν η Αντριανούλα. Πριν το καλοσκεφτεί μπήκε στη θάλασσα με τα ρούχα και άρχισε να κυνηγά το κόκκινο παπούτσι της. Τα κύματα ήταν ψηλά και το ρεύμα άρχισε να την παίρνει μέσα.

Αμέσως έτρεξε ο Γιώργος να βοηθήσει την Αντριανούλα που ήθελε το παπούτσι της. Μετά τρέχει ο Αρίστος να βοηθήσει το Γιώργο, που θα βοηθούσε την Αντριανούλα, που ήθελε το παπούτσι της.

Τρέξαμε και εγώ μαζί με την αδερφή μου και τελευταία η μικρή Μυρτούλα, για να σώσουμε τους υπόλοιπους.

Μπροστά λοιπόν το παπουτσάκι και ακολουθούν ο ένας μετά τον άλλο: Αντριανούλα, Γιώργος, Αρίστος ,η αδερφή μου, εγώ και τελευταία η Μυρτούλα.

Το ρεύμα άρχισε να μας παίρνει μέσα όλο και πιο βαθιά, πιο βαθιά…

Άνοιξα τα μάτια μου και κοίταξα γύρω μου παραξενευμένη! Είχε μαζευτεί πολύς κόσμος γύρω μου!

Πιο κάτω ήταν ξαπλωμένα και τα ξαδέρφια και η αδερφή μου! Μόνο η Αντριανούλα στεκόταν φοβισμένη κρατώντας το παπουτσάκι της.

Τι είχε γίνει; Κοντέψαμε να πνιγούμε! Ευτυχώς μας έψαξε ο θείος, που ήταν κάπου εκεί κοντά και έτρεξε μαζί με δύο ναυαγοσώστες και έσωσαν εμάς και το παπουτσάκι!

- Η αλήθεια παιδιά μου φοβήθηκα , ακόμα το θυμόμαστε όλοι μας, είπε η γιαγιά τελειώνοντας την ιστορία της.

- Γιαγιάκα αυτή είναι αληθινή ιστορία δεν είναι παραμύθι; Ρώτησα με χαμόγελο.

- Βέβαια είναι αληθινή μικρούλα μου, απάντησε με σιγουριά και συνέχισε…

- Η Αμμόχωστος είναι ο τόπος μας, ποτέ να μην το ξεχνάτε. Εύχομαι από καρδιάς ο Θεός να μας βοηθήσει να επιστρέψουμε.

- Ναι γιαγιά μου! Θα επιστρέψουμε, της είπα με όλη τη δυνατή φωνή μου.

Αυτή με κοίταξε στα μάτια και ένα δάκρυ κύλησε στα μάτια της!!

Χρυσταλλία Χαραλάμπους

Αναμνήσεις

Εργασία Μαθήτριας

Χρυσάνα Πάτσαρον

Γ' 7, Γυμνάσιο Παραλιμνίου

Καλοκαιρινές διακοπές σημαίνει θάλασσα, παιχνίδια στην άμμο, ξεγνασιά και ευχάριστες στιγμές. Σε κάποια όμως χωριά της επαρχίας Αμμοχώστου και ιδιαίτερα στη Γαλλούσα και στο Ριζοκάρπασο, το καλοκαίρι κάθε παιδιού αυτών των χωριών, κάθε άλλο παρά ελευθερία και ξέγνοιαστες στιγμές στην θάλασσα ήταν. Το καλοκαίρι για αυτά τα παιδιά και για τους γονείς τους ήταν δουλειά και μόνο δουλειά. Βλέπετε, η περιοχή της Καρπασίας ασχολείτο με την καπνοκαλλιέργεια. Μια δουλειά που χρειαζόταν πολλά χέρια και πολλές ώρες δουλειάς.

Μια τυπική μέρα αυτής της δουλειάς ξεκινούσε από τις τέσσερις μερικές φορές και πιο νωρίς το πρωί και τελειώνει αργά το απόγευμα.

Ας τα πάρουμε όμως από την αρχή. Πολύ πριν ξημερώσει όλη η οικογένεια βρισκόταν στο πόδι. Έπρεπε να σηκωθούν νωρίς ώστε με το χάραμα να βρίσκονται στο χώραφι της φυτείας του καπνού για να μαζέψουν τα ώριμα φύλλα του. Γιατί όμως τόσο νωρίς; Γιατί τα φύλλα κόβονταν πιο εύκολα με την πρωϊνή δροσιά. Η ζέστη της ημέρας τα μάραινε και δεν μπορούσαν να κοπούν. Το κόψιμο γινόταν με τα χέρια.

Γύρω στις 7 το πρωί, και όταν πια γέμιζαν τις μεγάλες κοφίνες με καπνόφυλλα, τα φόρτωναν στα τρακτέρ και τα μετέφεραν στο υπόστεγο του σπιτιού.

Πολλοί καλλιεργητές δεν είχαν τρακτέρ και για αυτό τον λόγο μετέφερναν το νοικοκυριό τους για όλο το καλοκαίρι κοντά στο χωράφι αφού πρώτα είχαν κατασκευάσει πρόχειρα υπόστεγα και διέμεναν εκεί.

Αφού, λοιπόν μετέφεραν τα φύλλα του καπνού κάτω από το υπόστεγο τα αράδιαζαν σε ένα σωρό και τότε εκεί ξεκινούσε η μονότονη εργασία του περάσματος των φύλλων σε μεγάλες βελόνες. Αυτή η δουλειά απαιτούσε πολλά χέρια, ειδικά των παιδιών. Καθόντουσαν γύρω

από τον σωρό τις πιο πολλές φορές κάτω στο πάτωμα και κρατώντας την βελόνα με το ένα χέρι, το άλλο έπιανε ένα ένα φύλλο και το περνούσε στη βελόνα η οποία ήταν ενωμένη με μακριά κλωστή, ώστε όταν η βελόνα γέμιζε να περαστούν τα φύλα στην κλωστή. Όταν γέμιζε αυτή η μακριά κλωστή, την στερέωναν σε καλάμια που είχαν κόψει δύο τρεις μήνες πριν. Το "ρέξιμο" του καπνού από την βελόνα στην κλωστή κρατούσε μέχρι αργά το απόγευμα μέχρι να περαστεί και το τελευταίο φύλλο. Ήταν μια μονότονη και κουραστική εργασία. Πολλές φορές

αποκοιμούμασταν αλλά πάντα η μητέρα είχε κοντά της ένα μακρύ καλάμι με το οποίο μας σκουντούσε τρυφερά να ξυπνήσουμε και να συνεχίσουμε το "ρέξιμο". Αργά το απόγευμα, όταν πια είχαμε τελειώσει έπρεπε να μαζέψουμε, να καθαρίσουμε και να προετοιμάσουμε τις κοφίνες για την επόμενη μέρα.

Η εργασία αυτή διαρκούσε όλο το καλοκαίρι και η θάλασσα ή το κολύμπι ήταν μονάχα τις Κυριακές που ήταν μέρα ξεκούρασης. Όση κούραση και αν νοιώθαμε, θυμόμαστε με νοσταλγία εκείνες τις μέρες που μαζί όλη η οικογένεια στηρίζαμε ο ένας τον άλλο. Αναμνήσεις χαραγμένες στην καρδιά και το μυαλό μας και άμεσα συνδεδεμένες με τη παιδική μας ηλικία.

Μετά από 48 πλέον χρόνια κατοχής, κάθε φορά που μαζευόμαστε σε οικογενειακό τραπέζι θυμόμαστε με νοσταλγία τα κουραστικά μεν καλοκαίρια μας ως παιδιά, τα πόσο όμορφα δε που περνούσαμε όλοι μαζί. Ακόμα και αν το καλοκαίρι για εμάς ήταν εποχή δουλειάς, είχε κάτι ξεχωριστό. Μαθαίναμε να δουλεύουμε όλοι μαζί, αγαπημένα και να εκτιμάμε κάθε τι που μας προσφερόταν από την ομαδική αυτή ιεροτελεστία καθώς στο τέλος της ημέρας γνωρίζαμε όλοι πολύ καλά, ότι όλος αυτός ο κόπος ήταν για τα προς το ζην της οικογένειάς μας.

Το γιοφύρι της Μαρουλλούς

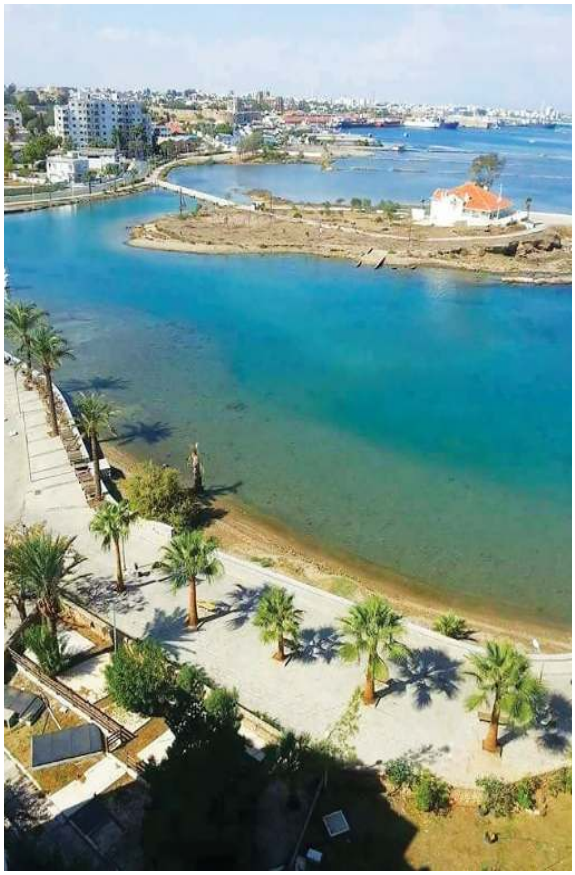
Πριχού να μπεις του Καρπασιού, Έχει ένα γιοφύρι
Εχτίσαν το με βάσανα πολλά, Για να μεν πα-αίνουν
οι χωρκανοί πογύριν
Εχτίζαν το χρόνους πολλούς, μ' ένα σωρό καμούς
Γιατί τζιμέσα εθάφτηκαν, Ο μάστρός με τους
τέσσερις του γιούς
Την ημέρα εχτίζαν το, τη νύχτα εχαλίετουν
Τζι'εν ήξεραν τί να πούν, ήντα κακό λοέτουν.
Οι μισταρκοί εφεύκασιν γιατί εφοηθήκαν
Πως ήτουν στοισιωμένο, είχαν το για καταραμένο
Έπιασε δουλειά ο μάστορας τζ'οι τέσσερις του γιοι,
να μεν αφήκουν τη δουλειά ατέλειωτη, ήτου νάναι
προσβολή
Εχτίζαν το μερόνυχτα, δίχα σταματημό,
Εθέλαν να τελειώνουσιν, είχαν το καμό.
Μήτε νερό, μήτε φαΐ, μήτε να πνάσουν νάκκον,
Μήτε γιορτή, για τζερκατζή, νάκκον να ησυχάσουν
Η γεναίκα του η Μαρουλλού, εμελαχονιέτουν,
Είσιε την έννοια τους τζαι εβασανιέτουν,
Εσηκώστηκεν η Μαρουλλού, να πάει να τους έβρει,
Νάκκον φαΐ, νερό τζαι ρούχα να τους πάρει
Είδεν τα κοπελλούθκια της ποσταμένα,
βασανισμένα
« Κανεί ! » λαλεί του μάστορα.
« Εν τα θωρείς κλαμένα; »
« Ούτε για το θεό τον ίδιο, εγιώ εν θα ξαρκίσω, ούτε
για τον Χριστό εν να τα παρετήσω. »
« Κάλιο να πέσει πάνω μου, παρ'αρχτιστο να το
φήκω » το λό του έν επίστευκε τη μαύρη της τη τύχη
που το καμό της τον πολλή εγκρέμισεν τζαι τζείνη.

Χριστιάνα Πάτσαλου Γ' 7
ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
FAMACUSTA MUNICIPALITY
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ 1

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ ΜΟΥ ΑΓΑΠΗΜΕΝΗ

Ναυτικός Όμιλος Αμμοχώστου

Με επίσημη έδρα το νησί Τζιέρι στην Αμμόχωστο ο Ναυτικός Όμιλος Αμμοχώστου έπαιξε πρωταρχικό ρόλο στην ανάπτυξη των θαλάσσιων αθλημάτων στην Κύπρο. Την ιστορία του σημάδεψαν μεγάλες αθλητικές διακρίσεις, καθώς και πλούσια κοινωνική προσφορά στον ευρύτερο κυπριακό χώρο.

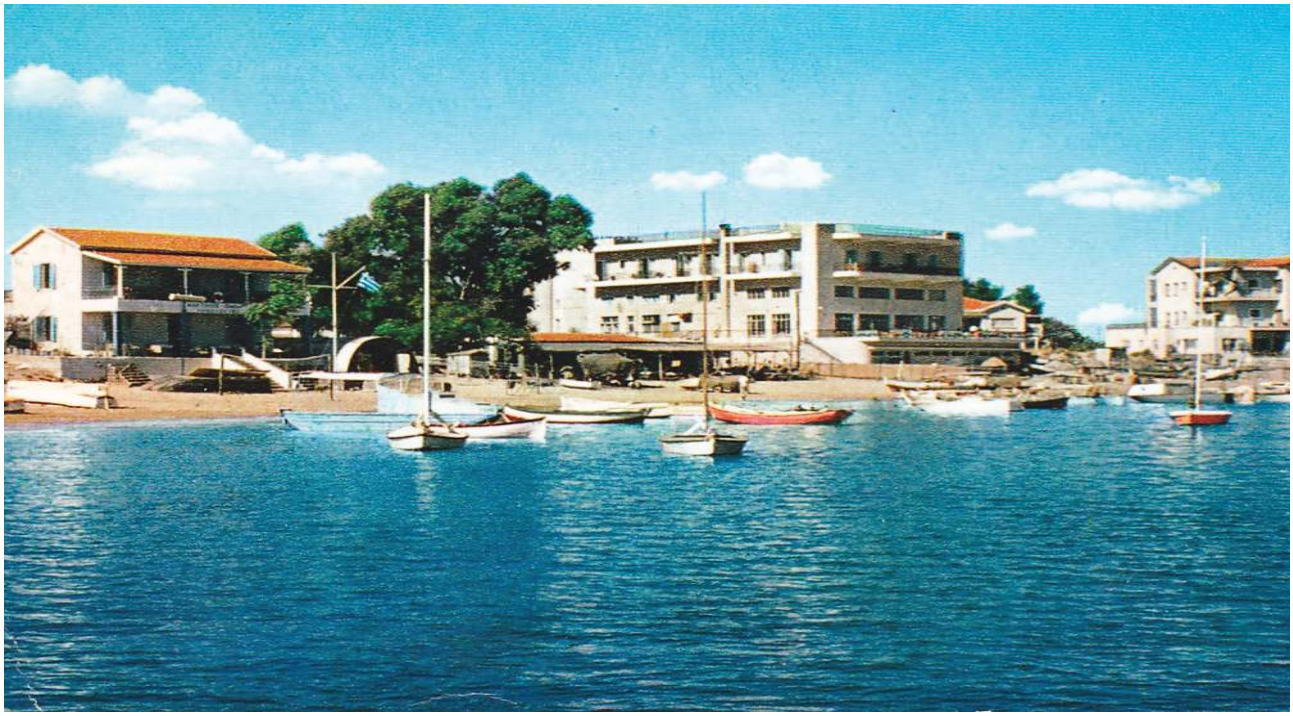

Μια Κυριακή του Απρίλη του 1960, μετά από πρόσκληση τριών φιλάθλων και οραματιστών, του αείμνηστου κ. Ευαγόρα Παντελίδη, του Δρ. Ντίνου Κουμούλη και του κ. ΄Οθωνα Λεοντιάδη, μια ομάδα «φίλων της θάλασσας» μαζεύτηκαν στο ξενοδοχείο Φλώριδα, κοντά στη Γλώσσα και ίδρυσαν τον Ναυτικό ΄Ομιλο Αμμοχώστου. Ο Ναυτικός ΄Ομιλος Αμμοχώστου (ΝΟΑ), που είναι γνωστός όχι μόνο παγκύπρια, είναι ο πρώτος ναυτικός όμιλος που ιδρύθηκε στην Κύπρο.

Σκοπός της ίδρυσής του ήταν και είναι η ανάπτυξη των ναυταθλημάτων, παράλληλα δε η συμμετοχή στα πολιτιστικά δρώμενα της Αμμοχώστου και του τόπου μας.

Η έλλειψη οργανωμένων ναυταθλημάτων και άλλων θαλάσσιων δραστηριοτήτων, ήταν που ώθησε τους άνθρωπους αυτούς στην ίδρυση του Ναυτικού Ομίλου Αμμοχώστου. Η μόνη μέχρι τότε ναυταθλητική δραστηριότητα στην Αμμόχωστο ήταν οι εκδηλώσεις της γιορτής του Κατακλυσμού, που περιλάμβαναν αγώνες με ψαράδικες βάρκες κωπήλατες και ιστιοφόρες, αγώνες ελεύθερης κολύμβησης διάφορων αποστάσεων, αγώνες υποβρύχιας κολύμβησης, αγώνες «μακροβουτιού» και το δημοφιλές αγώνισμα του «ολισθηρού ιστού». Οργανωτής των αγώνων αυτών ήταν ο Δήμος Αμμοχώστου.

Αρχικά ο Ναυτικός ΄Ομιλος Αμμοχώστου στεγάστηκε σε μια πολύ γραφική διώροφη κατοικία που ήταν κτισμένη σε ένα ιδανικό χώρο κοντά στη «Γλώσσα» και ανήκε στην εκκλησία της Αγίας Τριάδας. ΄Εχοντας κατάλληλα ανακαινισθεί και πολύ ωραία διακοσμηθεί, πρόσφερε μια ναυτική και ψαράδικη ατμόσφαιρα και σύντομα έγινε ο τόπος συνάντησης για τα μέλη του ΝΟΑ και τους καλεσμένους τους.

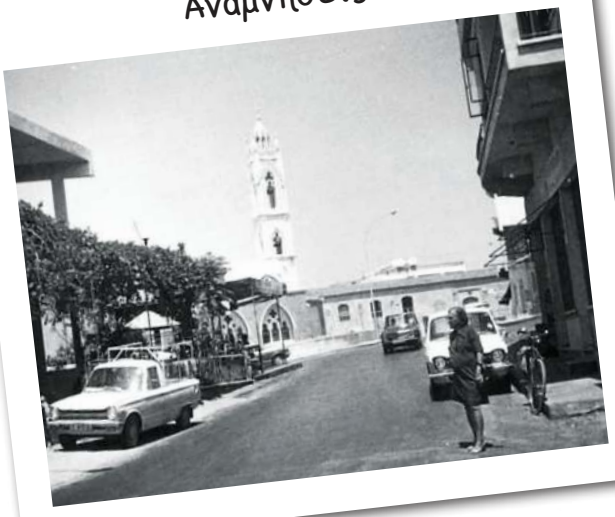
Μερικά χρόνια αργότερα το σπίτι γκρεμίστηκε για την ανέγερση του ξενοδοχείου Ασπελία και ο Ναυτικός Όμιλος Αμμοχώστου στεγάστηκε προσωρινά πάνω από το κέντρο Φάληρο και στη συνέχεια στο γραφικό νησάκι του «Τζιέρη», στην είσοδο του μικρού κόλπου που αργότερα έγινε η Μαρίνα της Αμμοχώστου.

Από τη μέρα ίδρυσής του ο Ναυτικός Όμιλος Αμμοχώστου έπαιξε ιστορικό και σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη της ιστιοπλοΐας, της κολύμβησης, της κωπηλασίας, της υδατοσφαίρισης, του κανό/καγιάκ, του τριάθλου και των ταχύπλοων σκαφών με την ενεργή δράση του στη δημιουργία των ομοσπονδιών των πιο πάνω αθλημάτων. Από τότε, ο Ναυτικός Όμιλος πρωτοστατεί σε όλα τα θαλάσσια αθλήματα δημιουργώντας υψηλά επίπεδα ανταγωνισμού και επιδόσεων, και συναγωνίζεται στα ψηλότερα σκαλοπάτια των Κυπριακών Πρωταθλημάτων. Βρέθηκε στην ψηλότερη θέση της βαθμολογίας σε όλα τα αγωνίσματα για πολλά και συνεχόμενα χρόνια με την υψηλότερη επιτυχία τη συνεχή κατάκτηση του Παγκύπριου Πρωταθλήματος κολύμβησης τα τελευταία σχεδόν 20 χρόνια.

Λόγω των τεράστιων επιτυχιών, κατάφερε να κερδίσει τον σεβασμό, καθώς και να οικοδομήσει στενές σχέσεις με όλους τους Ναυτικούς Ομίλους του νησιού, όπως και με Ομίλους της γειτονικής Ελλάδας, της Αιγύπτου και του Ισραήλ και της γενικότερης διεθνούς αθλητικής κοινωνίας.

Σήμερα, και μετά τη βάρβαρη Τουρκική εισβολή του 1974, ο Ναυτικός Όμιλος συνεχίζει να πρωταγωνιστεί συνεχίζοντας την παράδοση. Εδρεύει προσωρινά στην πόλη της Λεμεσού και αποτελεί σημείο αναφοράς και συνάντησης των Βαρωσιωτών που διαμένουν στη Λεμεσό και όχι μόνο.

Αναμνήσεις

Ναυτικός Όμιλος Αμμοχώστου

Ο Δήμος Αμμοχώστου
συγχαίρει τους προπονητές
και όλους τους κολυμβητές και κολυμβήτριες
του Ναυτικού Ομίλου Αμμοχώστου για την συμμετοχή και τις επιτυχίες τους
στα Παγκυπρια Πρωταθλήματα Κατηγοριών, 12-16/07/2022,
Ολυμπιακό Κολυμβητήριο Λάρνακας.

Από τις 105 συμμετοχές οι 56 μας χάρισαν
21 Χρυσά,
14 Αργυρά και
21 Χάλκινα μετάλλια.

Ακόμα μια χρονιά στην προσφυγιά ο ΝΟΑ
τιμά την παράδοση, την ιστορία και την Πόλη του.

Χρυσό μετάλλιο		
Λυμπουρή Γαβριέλλα	100μ. Πεταλούδα - Γυναικών	Παγκορασίδων Α'
Λυμπουρή Γαβριέλλα	200μ. Μικτή Ατομική - Γυναικών	Παγκορασίδων Α'
Λυμπουρή Γαβριέλλα	200μ. Πεταλούδα - Γυναικών	Παγκορασίδων Α'
Λυμπουρή Γαβριέλλα	4x100μ. Ελεύθερο - Γυναικών	Π/Κ Α & Β
Λυμπουρή Γαβριέλλα	4x100μ. Μικτή Ομαδική - Γυναικών	Π/Κ Α & Β
Λυμπουρή Μιχαέλλα	Παγκορασίδων Α'	Παγκορασίδων Α'
Λυμπουρή Μιχαέλλα	100μ. Ύπτιο - Γυναικών	Παγκορασίδων Α'
Λυμπουρή Μιχαέλλα	1500μ. Ελεύθερο - Γυναικών	Παγκορασίδων Α'
Λυμπουρή Μιχαέλλα	4x100μ. Ελεύθερο - Γυναικών	Π/Κ Α & Β
Λυμπουρή Μιχαέλλα	4x100μ. Μικτή Ομαδική - Γυναικών	Π/Κ Α & Β
Παπέττα Στέφανη	400μ. Μικτή Ατομική - Γυναικών	Παγκορασίδων Α'
Παπέττα Στέφανη	4x100μ. Μικτή Ομαδική - Γυναικών	Π/Κ Α & Β
Πρωτοπαπάς Ιάσονας	50μ. Πεταλούδα - Ανδρών	Παμπαίδων Β'
Σωτηριάδου Άννα	4x100μ. Ελεύθερο - Γυναικών	Π/Κ Α & Β
Χριστοφή Νήλια	100μ. Πρόσθιο - Γυναικών	Παγκορασίδων Β'
Χριστοφή Νήλια	200μ. Πρόσθιο - Γυναικών	Παγκορασίδων Β'
Korotaeva Julia	100μ. Ύπτιο - Γυναικών	Παγκορασίδων Β'
Korotaeva Julia	200μ. Ελεύθερο - Γυναικών	Παγκορασίδων Β'
Korotaeva Julia	200μ. Ύπτιο - Γυναικών	Παγκορασίδων Β'
Korotaeva Julia	4x100μ. Ελεύθερο - Γυναικών	Π/Κ Α & Β
Korotaeva Julia	4x100μ. Μικτή Ομαδική - Γυναικών	Π/Κ Α & Β

Χάλκινο μετάλλιο		
Αχιλλέως Αγάπιος	400μ. Μικτή Ατομική - Ανδρών	Παίδων
Δίγγλης Γεώργιος	4x100μ. Μικτή Ομαδική - Ανδρών	Παίδων
Καψάλη Άννα	200μ. Πρόσθιο - Γυναικών	Παγκορασίδων Β'
Κούμας Μάξιμος	200μ. Πρόσθιο - Ανδρών	Νέων
Κούμας Μάξιμος	50μ. Πρόσθιο - Ανδρών	Νέων
Πανάρετος Χρήστος	200μ. Ύπτιο - Ανδρών	Παμπαίδων Β'
Πανάρετος Χρήστος	50μ. Ύπτιο - Ανδρών	Παμπαίδων Β'
Πανάρετου Μαρία	100μ. Ύπτιο - Γυναικών	Νεανίδων
Πανάρετου Μαρία	200μ. Ύπτιο - Γυναικών	Νεανίδων
Παπακωνσταντίνου Μάριος	100μ. Πεταλούδα - Ανδρών	Παίδων
Παπακωνσταντίνου Μάριος	200μ. Πεταλούδα - Ανδρών	Παίδων
Παπακωνσταντίνου Μάριος	4x100μ. Μικτή Ομαδική - Ανδρών	Παίδων
Παπέττα Στέφανη	200μ. Μικτή Ατομική - Γυναικών	Παγκορασίδων Α'
Παπέττα Στέφανη	200μ. Ύπτιο - Γυναικών	Παγκορασίδων Α'
Πέτρου Σωτήρης	4x100μ. Μικτή Ομαδική - Ανδρών	Παίδων
Σιαλή Σεμέλη	200μ. Ελεύθερο - Γυναικών	Νεανίδων
Σιαλή Σεμέλη	400μ. Ελεύθερο - Γυναικών	Νεανίδων
Σιαλή Σεμέλη	800μ. Ελεύθερο - Γυναικών	Νεανίδων
Σωτηριάδου Άννα	400μ. Ελεύθερο - Γυναικών	Παγκορασίδων Α'
Χατζηπαύλου Μιχάλης	400μ. Μικτή Ατομική - Ανδρών	Νέων
Novikov Petr	4x100μ. Μικτή Ομαδική - Ανδρών	Παίδων

Αργυρό μετάλλιο		
Ανδρέου Χρίστος	50μ. Πεταλούδα - Ανδρών	Παμπαίδων Β'
Βαρνάβα Αδάμος	50μ. Πεταλούδα - Ανδρών	Παμπαίδων Α'
Δίγγλης Γεώργιο	400μ. Μικτή Ατομική - Ανδρών	Παίδων
Κούμας Μάξιμος	100μ. Πρόσθιο - Ανδρών	Νέων
Πανάρετος Χρήστος	100μ. Ύπτιο - Ανδρών	Παμπαίδων Β'
Πανάρετου Μαρία	50μ. Ύπτιο - Γυναικών	Νεανίδων
Πρωτοπαπάς Ιάσονας	100μ. Ελεύθερο - Ανδρών	Παμπαίδων Β'
Πρωτοπαπάς Ιάσονας	50μ. Ελεύθερο - Ανδρών	Παμπαίδων Β'
Σιαλή Σεμέλη	1500μ. Ελεύθερο - Γυναικών	Νεανίδων
Σωτηριάδου Άννα	1500μ. Ελεύθερο - Γυναικών	Παγκορασίδων Α'
Σωτηριάδου Άννα	800μ. Ελεύθερο - Γυναικών	Παγκορασίδων Α'
Φτερούσιου Οδύσσει	200μ. Πρόσθιο - Γυναικών	Παγκορασίδων Β'
Φτερούσιου Οδύσσεια	100μ. Πρόσθιο - Γυναικών	Παγκορασίδων Β'
Χριστοφή Νήλια	50μ. Πρόσθιο - Γυναικών	Παγκορασίδων Β'

Λιμάνι Αμμοχώστου

Το μεγαλύτερο λιμάνι και ο οικονομικός πνεύμονας της χώρας μας

Το λιμάνι μας είναι φυσικό λιμάνι που εξυπηρετούσε το εμπόριο της Κύπρου από αρχαιοτάτων χρόνων και στο οποίο ο άνθρωπος επενέβη για πρώτη φορά στις αρχές του εικοστού αιώνα επί Αγγλοκρατίας, με τη δημιουργία πέτρινων κρηπιδωμάτων. Η πρώτη αυτή φάση των εργασιών για μετατροπή του λιμανιού της Αμμοχώστου σε σύγχρονο λιμάνι διήρκεσε από το 1898 μέχρι το 1905, έναντι δαπάνης 123.003 λιρών.

Το έξω λιμάνι (outer harbour), δηλαδή το καινούργιο λιμάνι της Αμμοχώστου κατασκευάστηκε μετά την ανακήρυξη της Δημοκρατίας και παραδόθηκε για χρήση το 1966 υπερδιπλασιάζοντας το μήκος των κρηπιδωμάτων, αυξάνοντάς τα στα 1,195 μέτρα.

Το παλιό λιμάνι της Αμμοχώστου (inner harbour) επικοινωνούσε με το καινούργιο λιμάνι της (outer harbour) με είσοδο (τρύπα) που δημιουργήθηκε στα αρχαία τείχη της Αμμοχώστου όταν λόγω των κοινοτικών ταραχών του 1964 ήταν αδύνατη η προσπέλασή του από την παλαιά πόλη.

Η εισβολή βρήκε το λιμάνι της πόλης μας να περνά μια περίοδο συνωστισμού (port congestion). Πολλές φορές περίμεναν μέχρι και 30-35 πλοία. Σε περιόδους αιχμής για την εκφόρτωση χρησιμοποιούνταν φορτηγίδες αντί της

κατευθείαν εκφόρτωσης στα κρηπιδώματα ή άλλες φορές τα πλοία αναγκάζονταν να πλαγιοδετούν το ένα δίπλα στο άλλο (double banking).

Ήταν μάλιστα τόσο φανερά τα προβλήματα συνωστισμού και της ανάγκης επεκτάσεων που η κυβέρνηση άρχισε να μελετά την πιθανότητα δημιουργίας μιας ειδικής νηοδόχου για τα σιταράδικα καθώς και την ανάπλαση ολόκληρου σχεδόν του χερσαίου χώρου λόγω του ότι οι αποθήκες ήταν όλες παλιές και καθόλου δεν ανταποκρίνονταν στις αυξανόμενες ανάγκες του εμπορίου της τότε εποχής.

Τα αναπτυξιακά έργα του λιμανιού πριν από την εισβολή περιλάμβαναν, εκτός από τη δημιουργία την ηοδόχου για τα σιτηρά, κατασκευή σιλό καθώς επίσης και σχέδιο κατεδάφισης των παλιών αποθηκών και δημιουργίας νέων, με μάλιστα σοβαρές σκέψεις σε κάποιο σημείο να δημιουργηθεί χώρος στάθμευσης στην οροφή μιας από τις μεγαλύτερες αποθήκες που θα κτίζονταν.

Το πρόβλημα του συνωστισμού (port congestion) έφερε στο προσκήνιο το λεγόμενο Reef Scheme, την ιδέα επέκτασής του στην απέναντι μεριά του λιμανιού, εκεί που βρίσκονταν οι ύφαλοι, εξ ού και η ονομασία του. Όμως ούτε αυτή η σκέψη δεν μπόρεσε να προχωρήσει λόγω των γεγονότων του 1974.

Το λιμάνι μας είχε αρχίσει να αναπτύσσει, λόγω του τουρισμού, κάποια επιβατική κίνηση που παραδοσιακά χειρίζονταν τα λιμάνια της Λεμεσού και της Λάρνακας. Είχε, επίσης, αναπτύξει σημαντικά την επιβατική κίνηση αναφορικά με

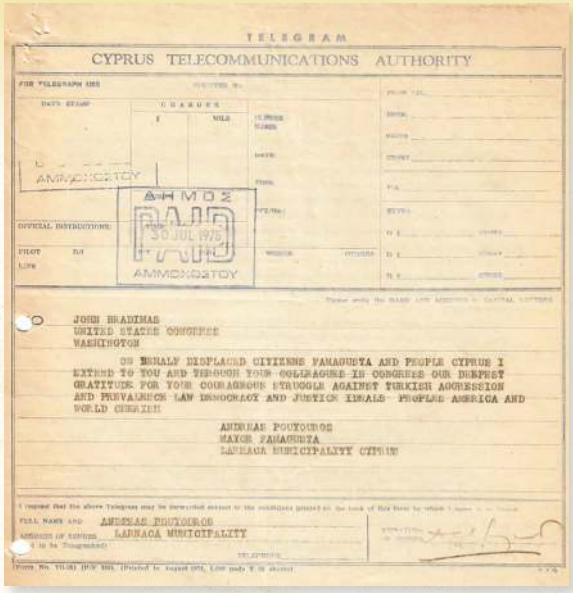

τα κρουαζιερόπλοια λόγω της κοντινής παρουσίας σημαντικών αρχαιολογικών χώρων όπως εκείνων της Σαλαμίνας, του Αποστόλου Βαρνάβα και της Έγκωμης.

Το μεγαλύτερο λιμάνι της χώρας ήταν εξοπλισμένο με 10 κινητούς γερανούς που βρίσκονταν στους μώλους και εξυπηρετούσαν 127,000 τόνους φορτίου κάθε μήνα και πλωτό γερανό των 60 τόνων που χειριζόταν τα εμπορευματοκιβώτια.

Διέθετε 3 ρυμουλκά (500, 650 και 1320 h.p.) τον Οθέλλο, τη Δεισδαιμόνα και τον Ονήσιλο καθώς και δύο πιλοτίνες, τη Σαλαμίνα και τον Ευαγόρα, ονόματα φανερά επηρεασμένα από την ιστορία της Αμμοχώστου και το τείχος της που οριοθετούσε το λιμάνι της.

Ιστορικό Αρχείο

TELEGRAM

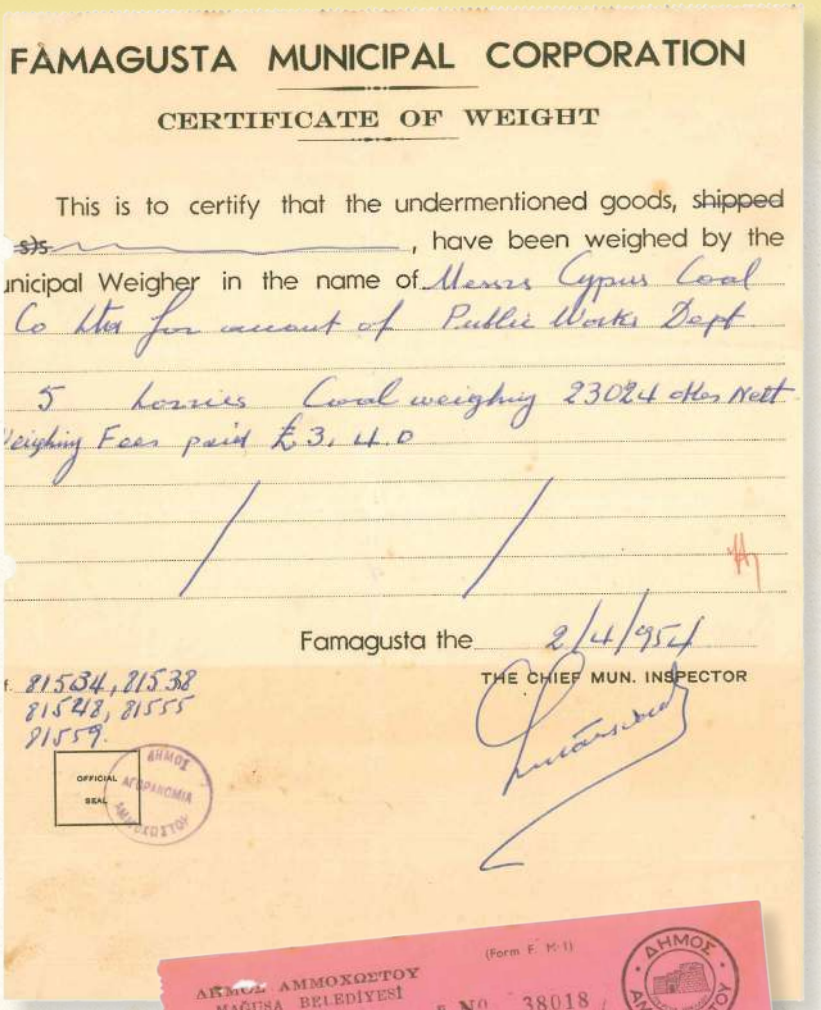
CYPRUS TELECOMMUNICATIONS AUTHORITY

ΔΗΜΟΣ
30 JUL 1975
ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

JOHN BRADEMAS
UNITED STATES CONGRESS
WASHINGTON

ON BEHALF DISPLACED CITIZENS FAMAGUSTA AND PEOPLE CYPRUS I EXTEND TO YOU AND THROUGH YOUR COLLEAGUES IN CONGRESS OUR DEEPEST GRATITUDE FOR YOUR COURAGEOUS STRUGGLE AGAINST TURKISH AGGRESSION AND PREVALENCE LAW DEMOCRACY AND JUSTICE IDEALS PEOPLES AMERICA AND WORLD CHERISH

ANDREAS POUTOUROS
MAYOR FAMAGUSTA
LARNACA MUNICIPALITY CYPRUS

FAMAGUSTA MUNICIPAL CORPORATION

CERTIFICATE OF WEIGHT

This is to certify that the undermentioned goods, shipped ~~s/s~~ _____, have been weighed by the Municipal Weigher in the name of Messrs Cyprus Coal Co Ltd for account of Public Works Dept.

5 Lorries Coal weighing 23024 Okes Nett

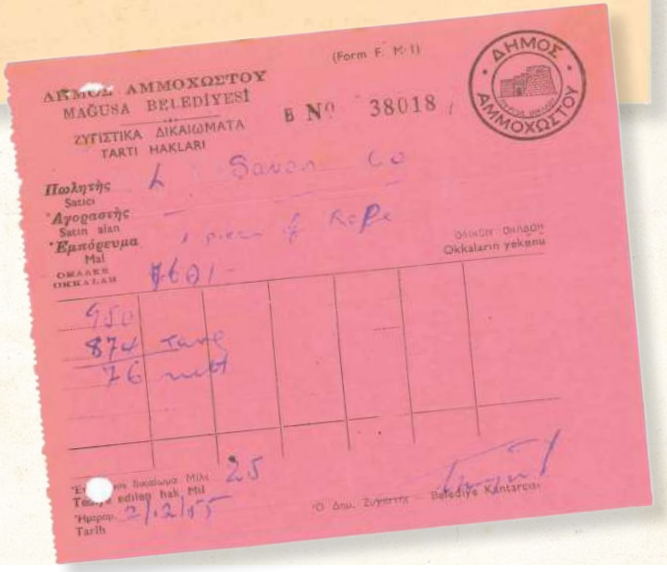
Weighing Fees paid £3.4.0

Famagusta the 2/4/954

THE CHIEF MUN. INSPECTOR

81534, 81538
81548, 81555
81559.

OFFICIAL SEAL

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
MAĞUSA BELEDİYESİ
ΖΥΓΙΣΤΙΚΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ
TARTI HAKLARI

(Form F. M. 1)

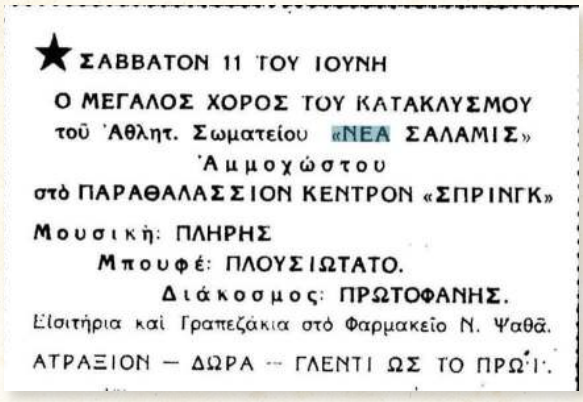
B Nº 38018

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Πωλητής
Satıcı
Αγοραστής
Satın alan
Εμπόρευμα
Mal
ΟΚΑΛΕΣ ΟΚΑΛΑΣ

Οκάλων Οκάδων
Okkaların yekunu

Δημ. Ζυγιστής
Belediye Kantarcısı

★ ΣΑΒΒΑΤΟΝ 11 ΤΟΥ ΙΟΥΝΗ

Ο ΜΕΓΑΛΟΣ ΧΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΚΛΥΣΜΟΥ
τοῦ Ἀθλητ. Σωματείου «ΝΕΑ ΣΑΛΑΜΙΣ»
Ἀμμοχώστου
στὸ ΠΑΡΑΘΑΛΑΣΣΙΟΝ ΚΕΝΤΡΟΝ «ΣΠΡΙΝΓΚ»

Μουσική: ΠΛΗΡΗΣ
Μπουφέ: ΠΛΟΥΣΙΩΤΑΤΟ.
Διάκοσμος: ΠΡΩΤΟΦΑΝΗΣ.

Εἰσιτήρια καὶ Γραπεζάκια στὸ Φαρμακεῖο Ν. Ψαθᾶ.

ΑΤΡΑΞΙΟΝ — ΔΩΡΑ — ΓΛΕΝΤΙ ΩΣ ΤΟ ΠΡΩΙ.

5
C-237/1

GOVERNMENT OF CYPRUS

RAILWAY DEPARTMENT,
SUPERINTENDENT'S OFFICE,
FAMAGUSTA.

13th March, 1952.

Messrs.
L. Savon & Co. Ltd.,
P.O. Box 117,
Famagusta.

14 MAR 1952

Dear Sirs,

Further to your letter of 11th February, 1952, and telephone conversation of to-day, authority has now been received from Government to hand over to you 20 tons of steel rails against a deposit of £18 per ton. The final selling price will be determined by the price obtained when the main stock is put out to tender. If this price is in excess of £18 then you will be required to pay the difference, and if less than £18 then a refund will be made to you. I will advise you as soon as the rail is available for collection.

Yours faithfully,

Superintendent, Railway.

/DS

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙΣ.

Τό Δημοτικόν Συμβούλιον Ἀμμοχώστου, διά νά προστατεύση τάς Ἠλεκτρικάς γραμμάς καί τάς Μηχανάς τοῦ Ἠλεκτροπαραγωγικοῦ Σταθμοῦ ἀπό ὑπερφορτώσιν καί διά νά ἐξασφαλίσει ἱκανοποιητικόν καί σταθερόν κατά τό δυνατόν ἠλεκτροφωτισμόν, ἀπεφάσισε νά περιορίσει τάς ὥρες λειτουργίας τῶν ἠλεκτρικῶν μοτέρ.

Διά τούς λόγους αὐτούς καί μέχρι νεωτέρας εἰδοποιήσεως οἱ ἰδιοκτῆται μοτέρ ὑγρῶν παρακαλοῦνται νά μήν τά χρησιμοποιοῦν κατά τάς ἀκολούθους ὥρας:-

1. Ἀπό τῆς 1ης Ἀπριλλίου μέχρι τῆς 30ης Σεπτεμβρίου ἀπό τές 6.00 μ.μ. μέχρι τές 10.00 μ.μ.

2. Ἀπό τῆς 1ης Ὀκτωβρίου μέχρι τῆς 31ης Μαρτίου ἀπό τές 4.30 μ.μ. μέχρι τές 9.00 μ.μ.

Τό Δημοτικόν Συμβούλιον ἐλπίζει ὅτι ὅλοι οἱ ἐνδιαφερόμενοι θά συμμορφώνωνται πλήρως πρός τήν ἀπόφασιν αὐτήν, διαφορετικά θά εὑρεθεῖ εἰς τήν δύσκολον θέσιν νά λάβη τά μέτρα, πού προβλέπει ὁ περί Ἠλεκτρισμοῦ Νόμος τοῦ Ἔτους 1940 εἰς τό ἄρθρον 45, ἐναντίον οἱουδήποτε.

Βαρώσια 23.4.1951

ΕΚ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

Ἀντίγραφον τῆς παρούσης εἰδοποιήσεως μοῦ ἐδόθη σήμερον καί δηλῶ ὅτι θά συμμορφώνωμαι πλήρως.

(Ὑπογραφή).....

(Ἡμερομηνία).....

L. Savon
VOLTA

EVAGORAS CH. GAVRIELIDES
P. O. Box 211 - Tel. 3264
Cables: "EVAGAVRIS"
FAMAGUSTA (CYPRUS)

Drink Carlsberg BEER

ORDER

Customer:

Από που Προήλθε το Ονομα Famagusta

Ανδρέα Μ. Βασιλείου

Πρώην Συνδικαλιστή

Σε πρόσφατο άρθρο μου που δημοσιεύτηκε στον ημερήσιο τύπο ασχολήθηκα με την ονοματολογία της πόλης της Αμμοχώστου από της αυγής της ιστορίας μέχρι σήμερα όπου μέσα από αυτή αποδεικνύεται η αέναη ελληνικότητά της.

Για τον σκοπό αυτό το 1994, όταν ήμουν ακόμη Επαρχιακός Γραμματέας του Εργατικού Κέντρου (ΣΕΚ) Αμμοχώστου, ζήτησα από τον δημοσιογράφο Άντρο Παυλίδη να συγγράψει για λογαριασμό μας σχετική μελέτη (περίπου 60 σελίδων) που κυκλοφόρησε σε πολυτελή έγχρωμη έκδοση με τον τίτλο «Αμμόχωστος και Κωνσταντία, Αρσινόη, Σαλαμίνα, Αλάσια». Το κείμενο μεταφράστηκε και στα Αγγλικά από τον δημοσιογράφο Κυριάκο Τσιάκκο. Και τους δύο που πρόσφεραν τις υπηρεσίες τους αμισθί ευχαριστώ για μια ακόμη φορά. Σήμερα η μελέτη αυτή έχει ιδιαίτερη σημασία όταν οι Τούρκοι επιχειρούν να εποικίσουν την πόλη, δηλαδή να την «τουρκέψουν».

Από εκεί αντλώ μερικές από τις πληροφορίες από πού προήλθε το όνομα Φαμακούστα (Famagusta).

Ο θρύλος της αγίας Αικατερίνης και το όνομα Φαμακούστα

Όταν, κατά τα μεσαιωνικά Χρόνια, η Κύπρος υπήρξε βασίλειο της δυναστείας των Λουζινιάν, η Αμμόχωστος υπήρξε η σημαντικότερη πόλη του βασιλείου, το αξιολογότερο λιμάνι της Ανατολικής Μεσογείου και, κατά τον 13ο και 14ο αιώνα, μία από τις πιο πλούσιες πόλεις ολόκληρου του τότε γνωστού κόσμου. Ήταν μία διάσημη, ακμάζουσα πόλη, γνωστή σε όλο τον κόσμο με το όνομα Φαμακούστα. Πολλοί θεώρησαν ότι το όνομα αυτό προήλθε από παραφθορά του ελληνικού ονόματος Αμμόχωστος. Ωστόσο, σύμφωνα μάλιστα και προς την άποψη διαφόρων μεσαιωνικών επισκεπτών της πόλης, το όνομα Φαμακούστα δεν σχετίζεται με το όνομα Αμμόχωστος αλλά με τον θρύλο περί της αγίας Αικατερίνης, και με την παλαιά Κωνσταντία. Και ακριβώς το όνομα Φαμακούστα είναι εκείνο που συνδέει τη νέα πόλη, τη μεσαιωνική Αμμόχωστο, με την προγενέστερη περίφημη βυζαντινή πόλη Κωνσταντία.

Προφανώς συγχύζοντας τον αυτοκράτορα Κωνστάντιον (που είχε δώσει το όνομά του στην Κωνσταντία) με τον αδελφό του Κώνσταντα, και επίσης συγχύζοντας αυτόν τον Κώνσταντα με τον πατέρα της αγίας Αικατερίνης, ο θρύλος δημιούργησε μία σχέση αγίας Αικατερίνης και Κωνσταντίας.

Όλοι ο μεσαιωνικοί επισκέπτες και πάρα πολλοί μεταγενέστεροι που πέρασαν από την Αμμόχωστο και έγραψαν τις ταξιδιωτικές τους εντυπώσεις, κάνουν αναφορά και στην αγία Αικατερίνη σε σχέση με την πόλη Κωνσταντία. Αναφέρουν ότι ο πατέρας της αγίας Αικατερίνης ήταν κάποτε βασιλιάς της πόλης, ο Κώνστας, και θεωρούσαν ότι κάποια μεγαλόπρεπα ερείπια της αρχαίας Σαλαμίνος ήσαν τα κατάλοιπα του βασιλικού του ανακτόρου. Περιγράφουν, επίσης, την λεγόμενη «φυλακή της αγίας Αικατερίνης», που τότε δεν ήταν παρά ένας (σωζόμενος και σήμερα) αρχαίος μνημειακός κτιστός τάφος στην αρχαϊκή νεκρόπολη της Σαλαμίνος, ο γνωστός ως «τάφος αρ. 50». Μάλιστα το αρχαίο αυτό κτίσμα είχε διασκευαστεί σε παρεκκλήσι κατά τα Μεσαιωνικά Χρόνια. Ο θρύλος, λοιπόν, ήθελε την αγία Αικατερίνη να είναι Κύπρια, καταγόμενη μάλιστα από την Σαλαμίνα/Κωνσταντία, όπου και φυλακίστηκε ή ακόμη και μαρτύρησε υπέρ του Χριστιανισμού. Ωστόσο, η αγία Αικατερίνη, που μαρτύρησε στην Αίγυπτο όπου ο πατέρας της Κώνστας (ή Κέστος) υπήρξε έπαρχος Αλεξανδρείας, ουδεμία σχέση είχε με την Κύπρο. Πώς όμως δημιουργήθηκε αυτός ο θρύλος που την συνέδεσε με την Κωνσταντία, θρύλος τόσο ευρύτατα διαδεδομένος κατά τα Μεσαιωνικά Χρόνια;

Νομίζουμε ότι ο θρύλος δημιουργήθηκε λόγω του ονόματος του πατέρα της (Κώνστας), και του ονόματος της πόλης (Κωνσταντία). Λόγω της «συγγενείας» των δύο ονομάτων, είχε θεωρηθεί ότι η Κωνσταντία ήταν η πόλη του Κώνσταντος. Έτσι, αναφέρεται και εντελώς λανθασμένα ότι ο πατέρας της αγίας Αικατερίνης υπήρξε βασιλιάς στην πόλη Κωνσταντία. Αυτό το σημειώνουν πολλοί μεσαιωνικοί και μεταγενέστεροι επισκέπτες, που φυσικά άκουγαν αυτό τον θρύλο στην Κύπρο και τον σημείωναν.

Η Κωνσταντία, λοιπόν, υπήρξε κατά τον θρύλο η πόλη του Κώνσταντος. Τα αρχαία λαμπρά ερείπια της πάλαι ποτέ ένδοξης Σαλαμίνος, που τα επισκέπτοντο οι ταξιδιώτες και έγραφαν με θαυμασμό γι' αυτά, αποτελούσαν ακριβώς αυτή την φήμη του Κώνσταντος. Και από αυτή την φράση: Φήμη Κώνστα, προήλθε τελικά το όνομα Φαμακούστα. Που εδόθη στην πόλη η οποία υπήρξε διάδοχος και συνεχιστής της Κωνσταντίας, στην πόλη Αμμόχωστο.

Ο Γάλλος ιερέας Σεμπαστιέν Μαμερώ, που είχε επισκεφθεί την Κύπρο το 1474/5, είναι ένας εξ εκείνων που με σαφήνεια αποδίδουν το όνομα Φαμακούστα στον ανύπαρκτο πατέρα της αγίας Αικατερίνης. Γράφει σχετικά: … Η πόλη Famagouste υπήρξε παρομοίως δυνατή και ισχυρή. Είχε (κάποτε) βασιλιά της τον Costus, πατέρα της αγίας Αικατερίνης, και από αυτόν είχε ονομαστεί έτσι: Fama Costi (=Φήμη Κώνστα)…

Και ο Πιέρ Μπαρμπάτρ, που επισκέφθηκε την Κύπρο το 1480, βεβαιώνει ότι:… Ο κύριος της Famagosse λεγόταν Costas, βασιλιάς κάποτε της Κύπρου…
Ένας σύγχρονός του Γάλλος επισκέπτης, το όνομα του δεν σώθηκε, λέγει επίσης:… Δώδεκα μίλια από την Λευκωσία υπάρχει η καλύτερα οχυρωμένη πόλη που ονομάζεται Famacoste. Εκεί γεννήθηκε η Αγία Αικατερίνη της οποίας ο πατέρας ονομαζόταν Costus και υπήρξε βασιλιάς αυτού του τόπου…

Ένας επισκέπτης του 1487, ο Νικόλ λε Ουέν, γράφει:… Η πόλη με το όνομα Famagusta ήταν πολύ καλά οχυρωμένη και ισχυρή. Ο Costus, ο πατέρας της αγίας Αικατερίνης, ήταν βασιλιάς εκεί και γι' αυτό (η πόλη) ονομάστηκε Famacosti…

Ο επισκέπτης Ζιακ λε Σαιζ, που είχε περάσει από την Κύπρο το 1518, μας δίνει μία άλλη σημαντική μαρτυρία: ότι ο εκτενής ερειπωμένος χώρος της αρχαίας Σαλαμίνος/Κωνσταντίας «στο παρελθόν εσυνηθίζετο να ονομάζεται

Αμμόχωστος, τώρα συνηθίζεται να λέγεται Παλαιά Αμμόχωστος…».

Η μαρτυρία αυτή αποδεικνύει ότι στην συνείδηση των κατοίκων της περιοχής, υφίστατο η σύνδεση μεταξύ Αμμοχώστου και Σαλαμίνος/Κωνσταντίας και ήταν κατανοητή η ιστορική συνέχεια των δύο χώρων. Παλαιά Αμμόχωστον ονομάζουν την Σαλαμίνα/Κωνσταντία και άλλοι επισκέπτες, όπως λ.χ. ο Τζων Λοκ που πέρασε από την Κύπρο το 1553, και ο Ιωάννης Κοτόβικους, που γνώρισε την Κύπρο το 1598-9.

Και ο Κοτόβικους αναφέρει την άποψη ότι η Αμμόχωστος πήρε το όνομά της από τον βασιλιά Costus, πατέρα της αγίας Αικατερίνης… και κατά συνέπειαν… Famagusta…

Παρόμοιες αναφορές απαντούμε και σε διάφορα κείμενα άλλων παλαιών επισκεπτών της Κύπρου, που βεβαίως διέσωσαν σχετικές παραδόσεις που είχαν ακούσει κατά την επίσκεψή των στο νησί.

Με το όνομα Φαμακούστα πάντως, η Αμμόχωστος γνώρισε μια εκπληκτική άνθηση και ακμή, που τερματίστηκε βίαια με την κατάληψή της από τους Γενουάτες το 1373.

Οκτώβριος 2020

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ

ΧΟΡΩΔΙΑ ΔΗΜΟΥ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
FAMAGUSTA MUNICIPALITY
Εκτοπισμένος από την Τουρκική εισβολή του 1974

Η χορωδία Δήμου Αμμοχώστου δέχεται νέα μέλη και προσκαλεί όσες και όσους επιθυμούν να ενταχθούν σε αυτή να επικοινωνήσουν στο τηλ. 99633711

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ | FAMAGUSTA MUNICIPALITY

Δημαρχείο Αμμοχώστου
Ανεξαρτησίας & Μ. Συγκλητικής, Αμμόχωστος
Προσωρινή Διεύθυνση: Λεωφ. Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ΙΙΙ 138, 3021 Λεμεσός
Τ.Θ. 51682, 3507 Λεμεσός
Τηλέφωνο: (+357) 25384073 | Φαξ: (+357) 25386969
E-mail: Info@famagusta.org.cy
Web Site: www.famagusta.org.cy

«ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ»
ΩΡΑ ΓΙΑ ΚΟΥΙΖ ΓΕΝΙΚΩΝ ΓΝΩΣΕΩΝ

1. Αντιστοιχίστε:

1	ΑΔΑΜ ΑΔΑΜΑΝΤΟΣ			A	Σπουδαίος Βασιλιάς της Σαλαμίνας.
2	ΕΥΑΓΟΡΑΣ			B	Σπουδαίος αθλητής της Αμμοχώστου και αγωνιστής της ΕΟΚΑ.
3	ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΑΤΖΗΙΩΑΝΝΟΥ			Γ	Ίδρυσε το Λύκειο Ελληνίδων Αμμοχώστου.
4	ΝΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΥ			Δ	Διαπρεπής εκπαιδευτικός, επιστήμονας και συγγραφέας του έργου «Η Αρχαία Κύπρος εις τα Ελληνικάς Πηγάς».
5	ΓΙΩΡΓΟΣ ΦΙΛΙΠΠΟΥ ΠΙΕΡΙΔΗΣ			E	Αθλητής της Αμμοχώστου και εκ των ιδρυτών της Νέας Σαλαμίνας.
6	ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ			ΣΤ	Διευθυντής και η ψυχή της Δημοτικής Πινακοθήκης Αμμόχωστου στα μέσα της δεκαετίας του '50.
7	ΑΝΤΩΝΗΣ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ			Z	Υπερασπιστής της πόλης της Αμμοχώστου από τους Οθωμανούς το 1571.
8	ΜΑΡΚΑΝΤΑΝΤΩΝΗΣ ΒΡΑΓΑΔΙΝΟΣ			H	Ο πρώτος εκλεγμένος Δήμαρχος Αμμοχώστου επί Αγγλοκρατίας την περίοδο 1943-1953

2. Να αναφέρετε δίπλα από κάθε φωτογραφία τι απεικονίζει.

1

.....

.....

2

.....

.....

3

.....

.....

4

.....

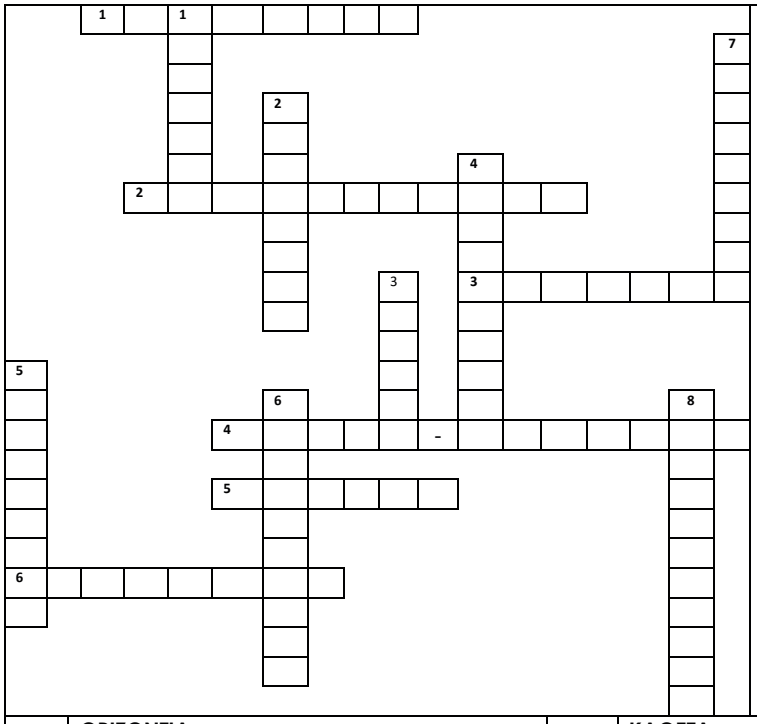
.....

5

.....

.....

«ΕΙΜΑΣΤΕ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ»
ΩΡΑ ΓΙΑ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΕΙΚΟΝΑ 1

ΕΙΚΟΝΑ 2

	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ		ΚΑΘΕΤΑ
1	Υπήρξε ο σπουδαιότερος βασιλιάς της Αρχαίας Σαλαμίνας.	1	Πάνω στα ερείπια ποιας αρχαίας πόλης κτίστηκε η Αμμόχωστος.
2	Μία από τις κεντρικότερες οδούς της πόλης.	2	Πολιούχος Άγιος της Αμμοχώστου.
3	Ιδρυτής της Σαλαμίνας και γιος του βασιλιά Τελαμώνα.	3	Περίφημη παραλία μπροστά από το εστιατόριο ΦΑΛΗΡΟ.
4	Ίδρυσε το Λύκειο Ελληνίδων το 1930.	4	Γνωστή φράση που έλεγαν οι Αμμοχωστιανοί χαριστολογόντας. Πες τα στο ….
5	Το γραφικό νησάκι που έγινε έδρα του Ναυτικού Όμιλου Αμμοχώστου.	5	Το θρυλικό Καφέ τής νεολαίας..
6	Το θρυλικό συγκρότημα που ξεκίνησε από την Αμμόχωστο και ξεσήκωνε το κοινό. (Αγγλ.)	6	Χειμερινό Σινεμά, στη Λεωφ. Δημοκρατίας.
		7	Εικόνα →1 Γυμνάσιο
		8	Εικόνα → 2 Γιορτή χαράς για μικρούς και μεγάλους.

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

	ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ		ΚΑΘΕΤΑ
1	ΕΥΑΓΟΡΑΣ	1	ΑΡΣΙΝΟΗΣ
2	ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ	2	ΝΙΚΟΛΑΟΣ
3	ΤΕΥΚΡΟΣ	3	ΓΑΩΣΣΑ
4	ΜΑΡΙΑ ΙΩΑΝΝΟΥ	4	ΑΙΟΝΤΑΡΑΚΙ
5	ΤΖΙΕΡΙ	5	ΕΝΤΕΛΒΑΙΣ
6	ISADORAS	6	ΧΑΤΖΗΧΑΜΠΗ
		7	ΣΑΛΑΜΙΝΑΣ
		8	ΠΟΡΤΟΚΑΛΙΟΥ

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΜΙΚΡΟΥΣ ΜΑΣ ΦΙΛΟΥΣ

Γράφω ένα ποίημα

για την πόλη μου….

την Αμμόχωστο

Ποιήματα μαθητών της Β' τάξης του Δημοτικού Σχολείου Αργάκας

Αμμόχωστος καλή με τη χρυσή την
άμμο είσαι όμορφη πολύ γι' αυτό σε
ζήλεψαν οι εχθροί.

Λεωνίδας Ταταρίδης

Αμμόχωστος μου όμορφη πόλη
λατρεμένη οι Τούρκοι σε πατήσανε
κι είσαι σκλαβωμένη

Νικολίνα Παπακώστα

Αμμόχωστος μου γλυκιά και
προδομένη, είσαι εσύ στην καρδιά
μου η τιμημένη.

Ιωάννα Μούγη

Παρακαλούμε θερμά όπως μας αποστείλετε ηλεκτρονικά το ποίημα είτε στο email του Δήμου info@famagusta.org.cy είτε στο φαξ 25386969.

Είμαστε Αμμόχωστος!

Να ανοίξει η Αμμόχωστος, λένε.
Να ανοίξει η Αμμόχωστος
Σαν να πρόκειται για φαρμακείον.
Η Αμμόχωστος διανυκτερεύει λοιπόν,
Αν δεν το ξέρατε
Απο Αυγούστου δεκατέσσερις χίλια εννιακόσια εβδομήντα τέσσερα.
Μέρα νύχτα δέχεται συνταγές ελπίδας για απελευθέρωση.
Ανοιχτή είναι η πόλη.
Ανοιχτή δίχως κάγκελα δίχως κρικέλια.
Απλά δεν πέρασε κανείς να παραλάβει τη Λευτεριά του.

Πόλυς Κυριάκου

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ FAMAGUSTA MUNICIPALITY

Δημαρχείο Αμμοχώστου
Ανεξαρτησίας & Μ. Συγκλητικής, Αμμόχωστος
Προσωρινή Διεύθυνση: Λεωφ. Αρχιεπισκόπου Μακαρίου ΙΙΙ 138, 3021 Λεμεσός
Τ.Θ. 51682, 3507 Λεμεσός
Τηλέφωνο: (+357) 25384073 | Φαξ: (+357) 25386969
E-mail: Info@famagusta.org.cy
Web Site: www.famagusta.org.cy

Πολιτιστικό Κέντρο Δήμου Αμμοχώστου
Ευαγόρου 35, 5385 Δερύνεια, Αμμόχωστος
Τηλέφωνο: (+357) 23740860 | Φαξ: (+357) 23740861
E-mail: cultural.centre@famagusta.org.cy
Web Site: www.famagusta.org.cy

famagustamunicipality Δήμος Αμμοχώστου @CityofFamagusta

ΔΗΜΟΣ ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΥ
FAMAGUSTA MUNICIPALITY
Εκτοπισμένος από την Τουρκική εισβολή του 1974